

Diari Oficial
del
Consell General

Núm. 10/2014 - 62 pàgines
Sessió ordinària del dia 19 de juny del 2014

El dia 19 de juny del 2014, dijous, es reuneix a la Casa de la Vall, (nou hemicle), el M. I. Consell General, en sessió ordinària convocada d'acord amb allò que estableix el Reglament de l'Assemblea i amb l'ordre del dia que figura en el Butlletí del Consell General núm. 46/2014, que és el següent:

Punt únic: Debat sobre l'orientació política global del Govern.

Un cop oberta la sessió, sota la presidència dels M. I. Srs. Vicenç Mateu Zamora i Mònica Bonell Tuset, Síndic General i Subsíndica General, respectivament, s'ha procedit a comprovar la presència dels membres, que ha quedat registrada d'acord amb la relació següent:

M. I. Sra. Olga Adellach Coma
M. I. Sr. Miquel Aleix Areny
M. I. Sr. Pere Altimir Pintat
M. I. Sr. Daniel Armengol Bosch
M. I. Sr. Gerard Barcia Duedra
M. I. Sr. Ladislau Baró Solà
M. I. Sr. Jaume Bartumeu Cassany
M. I. Sra. Roser Bastida Areny
M. I. Sra. Mònica Bonell Tuset
M. I. Sra. Sílvia Eloïsa Bonet Perot
M. I. Sra. Sílvia Calvó Armengol
M. I. Sr. Carles Enseñat Reig
M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs
M. I. Sra. Olga Gelabert Fàbrega
M. I. Sra. Rosa Gili Casals
M. I. Sra. Mariona González Reolit
M. I. Sra. Celine Mandicó Garcia
M. I. Sra. Meritxell Mateu Pi
M. I. Sr. Vicenç Mateu Zamora

M. I. Sr. Xavier Montané Atero
M. I. Sr. Pere Obiols Mogio
M. I. Sra. Patrícia Riberaygua Marme
M. I. Sr. David Rios Rius
M. I. Sra. Sílvia Riva González
M. I. Sr. Martí Salvans Abetlla
M. I. Sr. Aleix Varela González
M. I. Sra. Meritxell Verdú Marquilló

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau

També hi és present el M. I. Sr. Antoni Martí Petit, Cap de Govern, acompanyat dels M. I. Srs. Jordi Cinca Mateos, Ministre de Finances i Funció Pública; Jordi Alcobé Font, Ministre d'Economia i Territori; Gilbert Saboya Sunyé, Ministre d'Afers Exteriors; Xavier Espot Zamora, Ministre de Justícia i Interior; Cristina Rodríguez Galan, Ministra de Salut i Benestar; Roser Suñé Pascuet, Ministra d'Educació i Joventut; Francesc Camp Torres, Ministre de Turisme i Medi Ambient i Albert Esteve García, Ministre de Cultura.

Assisteix també a la sessió el Sr. Josep Hinojosa Besolí, secretari general del Consell General.

(La M. I. Sra. Rosa Gili Casals, secretària de la Sindicatura, llegeix l'ordre del dia)

(Són les 10.00h)

El Sr. síndic general:

Bé doncs passem a l'anàlisi d'aquest punt únic de l'ordre del dia. Passem a la intervenció del cap de Govern, per a la presentació de l'informe.

Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Molt Il·lustre Sr. Síndic,

Molt Il·lustre Senyora Subsíndica,

Molt Il·lustres Senyores Conselleres i Senyors Consellers Generals,

Per tercera i última vegada en aquesta legislatura comparec en aquesta Cambra per sotmetre a debat l'orientació política del Govern. Alguns podrien veure aquest debat com un tràmit o com una obligació. Però per mi no només és un acte degut, sinó també és un acte volgut; i diria més: especialment volgut. Perquè és l'ocasió d'explicar, un cop més, el full de ruta que el meu equip i jo hem seguit des del primer moment de la legislatura. Un full de ruta, un projecte, que no s'esgota en aquests tres anys i que ha de tenir continuïtat.

Durant aquests tres anys, hem estat coherents amb el passat del qual veníem i conseqüents a l'hora de proposar i també implementar polítiques de futur. Si es repassa l'acció de Govern, en tot allò que hem fet, hi ha sempre una mateixa idea, un mateix projecte: transformar el nostre model de creixement des del rigor i també des de la credibilitat; i també des de la consciència que calia diversificar l'economia, reactivar els sectors tradicionals i sobretot mantenir la cohesió social.

Preparar el futur sense abandonar el dia a dia, això és el que hem fet. Vam advertir des del primer moment que confiàvem poc en solucions conjunturals i en solucions immediates. Mai no hem desatès qüestions que considerem prioritàries i fonamentals, com mantenir els serveis públics i relançar el turisme i el comerç. Però mai tampoc no hem deixat de posar les llums llargues, perquè sabem que les bones notícies de debò només poden arribar de la mà de les reformes estructurals que hem estat fent i que seguirem implementant.

I suposo que demà, quan sigui el torn de l'oposició, els escoltarem exigir millores immediates de la situació. Però això només es pot fer des de l'oposició: només des de l'oposició poc responsable se li poden exigir resultats conjunturals a un projecte que, -com el nostre-, és un projecte estructural.

Des del Govern les coses es veuen diferents. La visió que dona haver governat el nostre país durant tres

anys, amb les vivències i les experiències acumulades, ens fa ser molt més realistes a l'hora d'enfocar aquest procés de reformes. Hem implementat un full de ruta amb uns objectius clars i ho continuarem fent fins al darrer dia de la legislatura; però també hem estat capaços de posar-lo en pràctica sense perdre de vista la realitat andorrana.

Mentre va ser cap de Govern, el Sr. Bartumeu va citar en alguna ocasió una frase de Jean Jaurès. La frase deia: "Le courage, c'est d'aller à l'idéal et de comprendre le réel". I és curiós perquè no estic del tot segur que la seva acció de govern s'ha ajustat del tot a aquest principi; però la nostra sí. Jo la comparteixo aquesta divisa; i tothom sap que el Sr. Jaurès no forma part de la mateixa tradició política que jo. Tendir a l'ideal sense perdre de vista la realitat, això és precisament el que està fent el Govern durant aquests últims tres anys.

Per això, quan ens plantejàvem com enfocar aquest debat d'avui, que no és altra cosa que preguntar-se com enfoquem el darrer any de la legislatura, -i fins i tot més enllà-, el concepte més sòlid que em venia al cap era la noció de realisme. El realisme de saber on volem anar, de saber on cal portar Andorra per garantir el futur dels nostres fills, de no perdre mai de vista les necessitats de la nostra gent, però també el realisme de saber d'on venim i també de saber identificar les nostres febleses, que les tenim, però sobretot també les nostres oportunitats.

El realisme comença per ser conscients que, en tot moment, estem obligats a prioritzar uns recursos que tots vostès sabem que són escassos. Per tant, hem de començar pel rigor a l'hora d'assignar aquests recursos. Diuen que el pressupost és l'instrument bàsic de la política d'un Govern; i potser és una afirmació exagerada. Però, en qualsevol cas, l'evolució del pressupost és la constatació de la seriositat del Govern a l'hora d'enfocar les seves accions. Perquè la credibilitat sempre es comença a guanyar a casa.

Totes les reformes que hem abordat durant els últims anys perdrien sentit si no haguéssim estat capaços d'implementar una política pressupostària rigorosa. I ho hem fet; la liquidació de comptes de l'any passat així ho demostra: Per primer cop des del 1997 hem assolit un resultat de gestió positiu. És a dir, per primer cop en 16 anys, la liquidació pressupostària ha estat positiva abans de descomptar els pagaments dels interessos del deute. A més, fins i tot incloent el pagament d'aquests interessos, el dèficit és el més baix des del 1998. I cal tenir en compte que ara, -com a conseqüència del recurs continuat que hem tingut a l'endeutament-, la quantitat que es paga en

concepte d'interessos és cinc vegades més alta que aleshores.

Aquesta situació sanejada, -aquesta situació que seria l'enveja de molts dels grans països europeus-, és el fruit de tres anys de treball. Revertir la tendència deficitària del pressupost ha estat una de les obsessions del Govern i del grup que ens dona suport, i ara aquesta obsessió comença a donar resultats, comença a donar bons resultats. I no hem fet altra cosa que el que qualsevol de nosaltres faria a la seva empresa o a la seva economia domèstica: renegociar contractes a la baixa, contenir la despesa corrent i començar a diversificar els ingressos.

A més, durant aquests tres anys s'ha fet una feina constant i discreta per reestructurar el deute. El 2011, quan vam assumir la responsabilitat de governar, el Govern es finançava en un 85% directament del sector financer. Avui aquest percentatge s'ha rebaixat fins al 50%. Això significa menys dependència del sector bancari i més liquiditat alliberada que les entitats financeres poden destinar al finançament privat i a l'economia productiva.

Ara bé, el Govern no està satisfet, perquè l'aixeta del crèdit no s'ha obert tot el que s'hauria d'obrir i la major liquiditat del sistema no ha arribat a la gent. A tal efecte, he encomanat una nova reunió amb els ministres de finances i d'economia, una reunió urgent durant el mes de juliol amb la banca per tal d'avançar en aquesta qüestió. El Govern ha fet la feina i estem més que mai en posició de demanar també a la banca molts més esforços en aquesta direcció.

També durant aquest temps, i gràcies a la bona feina del Ministeri de Finances, s'ha col·locat la primera emissió de deute públic a tres anys. Una emissió amb ràting propi que situa el Govern d'Andorra en unes condicions d'accés al finançament similars a les d'altres països competitiu, -i dic competitiu perquè, senzillament, tenen accés als mercats-, unes condicions que ens permeten dir que som avui un Govern menys dependent de la banca i que ha democratitzat l'accés dels particulars a poder finançar l'Estat de manera directa, -el seu Estat.

Tampoc podem obviar que fa tres anys, la totalitat de l'endeutament es vehiculava mitjançant pòlisses de crèdit, mentre que ara un 15% del total està vehiculat amb el format de préstecs, -que és molt diferent. Amb aquest segon format, el Govern no només paga interessos cada any, sinó que també retorna capital. Per tant, sanegem els comptes i comencem a amortitzar endeutament. Que no és poc i que fa anys que no feia ningú.

Tot aquest procés s'ha traduït, a més, en una millora de la situació financera de l'Executiu: Fa tres anys la mitjana de venciment del nostre deute era d'1,1 anys i avui és de 4,5 anys. Fa tres anys ens veiem obligats a renegociar la totalitat del nostre deute cada any, un risc elevat, especialment en un context de liquiditat restringida com el que hem viscut, -ho saben vostès-, els darrers anys.

Em sorprèn la lleugeresa amb la qual encara avui alguns menystenen la importància de caminar cap a l'equilibri pressupostari. Quan fa tres anys advertíem de l'extrema fragilitat de les finances públiques se'ns va acusar de fomentar l'estratègia de la por: Espantar els ciutadans per tranquil·litzar els mercats, ens deien. Però la fredor de les xifres no entén de frases ben trobades ni d'eslògans més o menys afortunats. La fredor de les xifres ens deia que en pocs anys, del 2006 al 2012, l'endeutament públic havia passat de representar el 12% del Producte Interior Brut al 35%. Nosaltres, des del Govern i des del Grup Demòcrata, hem posat fi a aquella perillosa dinàmica i som la garantia, i som la garantia que no hi tornarem a caure.

Mantenir aquell ritme creixent d'endeutament sí que hauria significat deixar Andorra a mercè dels mercats. Allò sí que era una amenaça en tota regla a la nostra sobirania i, de retruc, a la nostra identitat. Perquè Andorra, com tots els països i com totes les persones, és més lliure en la mesura que gasta menys del que ingressa.

Senyores conselleres i senyors consellers,

No he començat parlant de pressupost i de números per caprici; ni tampoc per cap dogma ideològic al tomb de l'equilibri pressupostari. Més endavant parlarem de polítiques socials, d'estímuls per reactivar l'economia, d'inversions públiques... Però quin sentit tindria parlar de tot això si fos insostenible, si no fóssim capaços de pagar-ho? Quin sentit tindria parlar del nou model fiscal si, al final, resulta insuficient per cobrir les despeses de l'Estat? O quin sentit tindria parlar de seguretat jurídica per a inversors i emprenedors si no som capaços de començar pel rigor en el nostre dia a dia?

Per això he volgut començar per l'equilibri dels comptes. No per caprici, sinó per sentit comú. Perquè uns pressupostos sanejats són una condició imprescindible per poder abordar qualsevol classe de política amb garanties. Això és, una vegada més, una política realista, i no envoltada de tòpics i de bones intencions.

I les nostres finances, més enllà de debilitats estructurals que malauradament també es donen a països del nostre entorn, estaven amenaçades, estaven amenaçades, -i permetin-me l'expressió, que

és crua però molt gràfica-, per tres bombes de rellotgeria: El desequilibri financer de la Seguretat Social, els complements de jubilació dels treballadors públics i el sistema de transferències dels Comuns.

Nosaltres hem volgut fer pedagogia en aquests tres grans dossiers. Dir la veritat encara que molesti és una prova de realisme i de responsabilitat.

No es tracta de fer greuges a ningú ni de buscar culpables; no és la nostra manera de fer, això ho deixo a d'altres. Senzillament es tracta de veure que la realitat canvia molt de pressa i que el que era vàlid fa pocs anys ja no ho és avui dia. Aquests tres grans riscos a què havien de fer front les finances públiques eren el resultat de pactes i decisions del passat que havien estat, en el seu moment, coherents i vàlids; però que ja no ho són avui, com tampoc no ho eren fa tres anys, com tampoc no ho eren fa tres anys. Entenc que a un Govern li pertoca intentar complir al màxim amb els compromisos contrets i mantinguts per governs anteriors, però també li hem d'exigir a un Govern que sàpiga adaptar aquests compromisos a la realitat. Per això també aquí cal parlar de realisme, de responsabilitat i de rigor.

Deia Benjamin Franklin que "un petit forat pot fer enfonsar un gran vaixell". Doncs això és precisament el que nosaltres hem tingut clar des del principi: El que avui ens pot semblar un petit forat, demà pot ser una via d'aigua impossible de contenir.

Tal era la situació financera de la Seguretat Social. El juny del 2011, quan el Govern amb prou feines feia un mes que havia pres possessió, vam haver d'assumir el dèficit de la branca general de la CASS. Per al segon semestre d'aquell any s'havia previst un dèficit de 28 milions d'euros, la qual cosa ens portava a més de 40 milions d'euros anuals; és a dir, més d'un 10% del pressupost global del Govern.

Ja ho vam avisar en aquell moment. Recordo una memorable intervenció del ministre de Finances en aquesta Cambra aquell mateix 2011 advertint de la insostenibilitat de la situació. Han passat tres anys i actualment el dèficit d'aquesta branca se situa al tomb dels 28 milions anuals. De 28 milions cada 6 mesos a 28 milions anuals. Hem reduït en un 50% les previsions de dèficit inicials. I estem segurs que encara hi ha marge per situar el dèficit de la branca general dins d'uns límits encara més raonables. Això, senyors consellers, no és espantar la gent, és fer possible que la gent continuï disposant d'un sistema de protecció social a l'alçada de les seves expectatives.

Mentre alguns havien governat mirant còmodament cap a una altra banda, les reserves de la branca de malaltia de la CASS s'havien anat esgotant i, tot de sobte, ens trobàvem havent de fer front a uns dèficits

que comprometien -i molt- les finances públiques. Per això té especial mèrit haver reduït a la meitat els dèficits previstos, perquè no estàvem lluitant contra un deute sobrevingut, contra un desequilibri puntual; sinó contra una tendència llargament sostinguda que s'havia anat covant en silenci aixoplugada sota el paraigües de les reserves.

La nostra lluita per contenir el dèficit de la CASS va començar, -ho recordo-, amb un primer paquet de mesures, implementat ja aquell 2011, en què no aplicàvem cap dràstica retallada, sinó que controlàvem la despesa i distribuïem com no pot ser d'altra manera les càrregues de manera equitativa.

Hem aplicat i seguirem aplicant una política de bona gestió de la branca general de la CASS. Una política que en un futur proper passarà necessàriament per la posada en funcionament d'un servei d'inspecció més eficaç, per la introducció de mecanismes de planificació com la cartera de serveis i per la revisió dels sistemes de finançament.

A aquest efecte, ja fa dies que vam endegar una col·laboració amb la Inspection Générale des Affaires Sociales de la República Francesa per dotar el Ministeri i la CASS d'un servei d'inspecció efectiu. El diagnòstic de l'IGAS, -que vostès coneixen després de la compareixença a la Comissió de Sanitat-, és un diagnòstic clar que porta aparellades mesures de control, no mesures de retallades, mesures de control.

L'abús de les baixes amb la complicitat d'alguns facultatius va en detriment d'aquells que realment, d'aquells que realment necessiten les baixes i necessiten tot el suport del sistema públic de salut i protecció social. No voldria pensar, no voldria pensar que en aquest país encara es donen baixes per telèfon.

Tots aquests esforços de gestió i de rigor tenen, a més, un objectiu final clar: superar una dinàmica perversa en la qual ens havíem instal·lat i en què els dèficits de la branca general de la CASS i del SAAS funcionaven com un sistema de vasos comunicants. Una dinàmica que feia que només fos possible reduir dèficit de la branca general de la CASS a costa d'augmentar el dèficit del SAAS o vice-versa. Doncs nosaltres, nosaltres hem revertit aquesta tendència i podem dir que durant aquests tres anys la branca de malaltia de la CASS ha contingut els seus dèficits i que -amb la vista posada en el tancament de comptes del 2013- el SAAS també ha començat a reduir el seu dèficit. Perquè el dèficit -ja sigui de la CASS, del SAAS o de l'Estat- al capdavall, l'han d'assumir els ciutadans. I no serveix i no serveix senyores conselleres i senyors consellers, no serveix

de res pensar que algú altre ja ho pagarà, perquè aquest "algú altre" som tots nosaltres.

D'aquesta forma el Ministeri de Salut està adoptant el seu veritable rol com a director i planificador de la política sanitària i el SAAS, com a gestor dels recursos i executor de les polítiques que marca el Ministeri. Evidentment, aquest canvi no es fa del dia a l'endemà i ha necessitat d'un procés que s'ha d'assentar en el temps per assolir la normalització. I per normalització entenc l'equitat i la sostenibilitat del sistema, tant pel que fa a les prestacions com des del punt de vista financer; sent especialment sensibles per no incrementar -és molt important- els costos per a l'usuari.

Això no està renyit amb una política equitativa i capaç d'incloure al sistema aquells que n'estaven exclosos perquè hi havia gent que estaven exclosos fa tres anys del sistema. Iestic parlant de casos com els estudiants o les persones sense feina, als quals vam donar la possibilitat d'accedir -nosaltres- a una cobertura sanitària a un cost molt baix. I això, conselleres i consellers socialdemòcrates, també es podia haver fet a partir del 2009 on la crisi era molt dura. Però no passa res, ja ho hem fet nosaltres.

Fins aquí el que pertoca a la branca general, que era la que precisava de solucions més immediates. Però aquesta bomba de rellotgeria a què em referia abans té -a més- un mecanisme diferit que també cal desactivar: la insostenibilitat manifesta de la branca de jubilació. Que ningú s'enganyi, la de la Seguretat Social és una qüestió de llarg recorregut: El mes vinent, se sotmetrà a la votació d'aquesta Cambra el text que posa els pilars d'aquesta reforma. Vull pensar que com a mínim, vull pensar que com a mínim una part de l'oposició -sobretot aquella que ha tingut altes responsabilitats de govern- no negarà l'evidència i acabarà decantant-se per un vot afirmatiu. És el que necessita Andorra.

La reforma, com ja vaig anunciar fa un any, dóna cert oxigen al sistema de pensions, mesura que només ha estat possible després de contenir el dèficit de la branca general. Però tots sabem que la solució passa per anar més enllà: En aquest sentit la llei fixa un mínim de reserves que qualsevol Govern haurà de respectar i, per tant, queden garantits els drets dels pensionistes i els futurs governs hauran de prendre també mesures d'estabilització. I d'això se'n diu fer polítiques d'anticipació abans que el problema sigui massa greu. És, un cop més, una prova de realisme.

Nosaltres som la garantia que s'adoptaran totes aquelles mesures que calgui prendre per assegurar el futur de les pensions, passant ineludiblement per un augment de les cotitzacions i potser per d'altres mesures. No podem enganyar a la gent. Perquè no

hem defugit cap responsabilitat i hem afrontat amb tot el rigor possible les reformes que faran que aquest futur sigui una realitat. I ho farem com fins ara: sense malmetre el benestar de les persones.

Perquè en la qüestió de la Seguretat Social hem fet un exercici de realisme: Hem posat les bases de la reforma, hem establert uns criteris de bona gestió, però no hem anat més enllà per no castigar l'economia productiva en un moment en què creiem que cal prioritzar la reactivació en tots els sectors.

Però, insisteixo, en un futur necessitarem més accions i en la propera legislatura estem disposats a emprendre-les, perquè ens hi van les pensions de molts ciutadans d'Andorra. I ja ho dic avui. El nostre partit està disposat a fer una segona reforma per fer sostenible el sistema de pensions.

Senyores i senyors consellers,

Tots vostès són coneixedors de les enormes dificultats que Andorra tindrà en un futur proper per sostenir el seu sector públic. Som conscients que la gran reforma de la funció pública que alguns esperaven no serà possible aquesta legislatura, i no hi renunciem; però també aquí hem adoptat mesures que marquen per on s'ha d'encaminar aquesta qüestió. Serà, senyors consellers, una altra de les grans prioritats, una altra de les grans prioritats de la propera legislatura.

Què hem fet en la reforma dels complements de jubilació dels funcionaris? Hem canviat un sistema totalment insostenible -per dir unes xifres: amb uns compromisos de despesa futura per al Govern que oscil·laven entre els 700 i els 1.200 milions d'euros- per un sistema que continua marcant un diferencial entre el sector públic i el privat, però que suposarà un cost per al Govern molt més assumible d'uns 300 milions d'euros, un cop votada aquesta reforma.

I dic i ho dic clar avui aquí al Consell, votada aquesta reforma, perquè es votarà -no en tinguin cap dubte- en aquesta legislatura; i sóc conscient que ni el temps ni el moment no són els adequats i que pot suposar un gran desgast electoral. Però com va dir un copríncep a l'ONU, en tant que president de la República Francesa, governar és prendre decisions. I si he de triar entre el desgast d'agafar decisions i el desgast de no agafar-les, prefereixo el primer. Sempre he preferit el primer.

Un estalvi, és cert, que va en detriment de les expectatives futures de drets dels treballadors públics. Però la principal amenaça per a aquestes expectatives no la representa aquest Govern; perquè aquest és un Govern que respecta part dels complements i que per al futur preveu un sistema d'aportació definida. La principal amenaça per als drets dels treballadors públics era no fer res, era

seguir instal·lats en un sistema insostenible que hauria portat a què en el futur els complements de pensió no només es veïessin reduïts, sinó que desapareguessin completament. Aquesta és la realitat, aquesta és la realitat. I els ministres hauran de fer un esforç personal -ho sé- per explicar als diferents col·lectius de l'Administració la reforma i sobretot el perquè de la mateixa.

Senyors consellers, no sé què passarà a les properes eleccions. El que sí sé és que -malgrat les crítiques per aquestes reformes complexes i difícils d'explicar- el proper govern, sigui del color que sigui, no farà cap pas enrere.

Al costat d'aquesta reforma, que marca la pauta de futures reformes, també hem actuat sobre el dia a dia; també hem dut a terme una bona gestió que ens ha permès no augmentar la despesa de personal i de béns corrents durant dos anys consecutius -que feia anys que no succeïa. A la liquidació dels comptes del 2013 s'ha aconseguit la primera rebaixa de despesa de capítol I dels darrers 15 anys.

La remodelació de la funció pública, és veritat, no s'acaba reduint despesa de capítol I no s'acaba reduint la despesa de capítol I i reformant els complements de jubilació dels funcionaris. Però crec que amb aquesta mesura hem marcat el rumb del que hauran de ser futures reformes: avançar cap a un model de sostenibilitat, però sense perdre de vista el present. Durant la propera legislatura, el Govern -sigui el que sigui- haurà de fer front a una reforma de la funció pública. Una reforma que, des del nostre punt de vista, ha d'estabilitzar les plantilles, consolidant els eventuais que siguin necessaris allà on sigui necessari, aprofundir en les definicions de carreres professionals, afavorir la mobilitat i donar la possibilitat de treballar a temps parcial. Una reforma que concreti i garanteixi drets... una reforma que concreti i garanteixi drets però que també inclogui obligacions.

I com a mostra del nostre compromís amb les carreres professionals dels funcionaris, ja avanço des d'ara que el proper pressupost preveurà una partida important, la més important que hi ha hagut mai, destinada a formació dels empleats públics. És una necessitat que s'hauria d'haver adoptat fa anys i que ara esdevé inajornable davant de tots els canvis que està vivint i que viurà el nostre Estat. Ho devem als treballadors públics, però també ho devem als administrats.

Senyors consellers i senyores conselleres,

El tercer dels grans perills que assetjaven les finances públiques era la qüestió de les transferències als comuns. I també aquí s'ha abordat un dossier que portava massa temps oblidat en un calaix. Per

discutir quines haurien de ser les línies mestres de l'arquitectura competencial del nostre Estat i si cal o no canviar aquestes línies mestres necessitaríem tots plegats moltes hores.

Els números, en canvi, susciten força menys debat. L'acord institucional entre el Consell, els comuns i el Govern immediatament anterior a la Constitució preveu un règim de transferències del Govern cap als comuns que ha anat creixent de manera molt significativa, i que accentuarà encara més el seu creixement amb la consolidació del nou model fiscal. Sense anar més lluny: de cara a l'any vinent, la previsió de la llei era que l'import global de les transferències superés de llarg els 60 milions d'euros; una xifra que es tornaria a incrementar de forma molt significativa a l'exercici 2016.

Molts en aquesta Cambra tenim prou memòria política per saber com ha anat l'evolució de les transferències i de la situació financera dels comuns durant els últims 20 anys. Les corporacions locals han rebut cada vegada més diners, però també s'han vist forçades per la llei a mantenir un ritme inversor que ha acabat compromentent en alguns casos molt seriosament la situació financera d'alguns comuns. És veritat, això no obstant, que no sempre tothom s'ha ajustat a la llei.

Per això agraeixo una vegada més avui la responsabilitat demostrada pels cònsols i pels comuns en acceptar una congelació al tomb dels 54 milions d'euros de les transferències per a dos exercicis, després també d'una primera congelació. Una congelació que, a més, porta aparellat el compromís de revisar l'actual sistema de transferències a principis del proper mandat comunal, és a dir, durant els primers mesos del 2016.

És cert que es tracta d'una solució conjuntural, però -com en el cas de la seguretat social- dóna aquesta solució oxigen al sistema i posa les bases d'una reforma que caldrà afrontar de manera ineludible en els propers anys. I que caldrà afrontar des de dos principis molt clars, també recollits a l'acord institucional que vaig signar amb els cònsols l'abril passat: garantir que els comuns disposin de recursos per complir amb les funcions que tenen encomanades i configurar també un sistema que sigui sostenible i sobretot que sigui perdurable.

En paral·lel a la qüestió de les transferències, calia i cal abordar la clarificació de les competències. Una feina que el Govern que encapçalo va encarar amb quatre premisses: optimitzar l'esquema competencial, garantir el millor servei i la igualtat de tracte per a tots els ciutadans d'Andorra, respectar els límits fixats a la Constitució i fer la reforma amb consens, com no pot ser d'altra forma.

A ningú no se li escapa que, pel que fa a les competències, l'acord institucional de l'abril queda lluny de la proposta inicial del Govern elaborada pel Ministeri de Presidència. A ningú no se li escapa tampoc que el preu polític i humà que el Govern i jo mateix hem pagat per aquesta qüestió ha estat elevat. Els cops de l'adversitat poden ser amargs, però mai no són estèrils i també en aquesta qüestió hem consensuat amb els comuns un pla de treball sectorial que, a parer del Govern, serà la primera fase d'una reforma més global en un futur. Un pla de treball sectorial que s'iniciarà en els propers mesos.

Hem arribat fins allà on el consens ens ha permès arribar i hem constatat que compartim amb els comuns un punt de partida, un mínim denominador comú: el convenciment que cal fer ajustos a l'esquema sorgit del pacte tripartit previ a la Constitució. El convenciment, també en definitiva, que el que era vàlid per a la realitat de 1991 no sempre és vàlid per a la realitat del 2014. I, siguem clars, en aquest cas no ho és.

La seguretat social, la funció pública i les competències i transferències dels Comuns són tres de les qüestions majors que hem abordat i caldrà seguir abordant. I en els tres casos ho hem fet de la mateixa manera: sense renunciar a l'ideal, hem fet allò que la realitat permetia fer a cada moment; i així, des del realisme, estem avui més a prop de l'ideal que ara fa un any i, d'aquí a 12 mesos, hi estarem més a prop que avui.

Ens ho va dir la setmana passada el copríncep Hollande en el seu discurs a la Casa de la Vall: "*Cap reforma no és l'última reforma*" ni "*Cap reforma pot ser, per ella sola, una reforma que canviï el futur*". Aquest és l'esperit del realisme, així és com veu el Govern el programa de reformes: com un canvi continu i com un procés constant. Ho vaig dir amb unes altres paraules en el meu primer debat d'orientació política en aquesta Cambra: "*No es tracta de fer quatre canvis per cobrir l'expedient; els canvis han vingut per quedar-se*"... Els canvis han vingut per quedar-se.

I, com que m'imagino que en el debat de demà, aquestes tres qüestions: la sostenibilitat de la seguretat social, les jubilacions dels funcionaris i les transferències dels comuns faran objecte de controvèrsia, em permeto avançar-me i demanar a l'oposició: Què haurien fet vostès? Com haurien abordat aquests problemes? I, si haguessin optat per no fer res, per seguir com estàvem, com ho pensaven pagar tot això? Suposo que els dos anys que van governar alguna previsió devien fer. Permetin-me dir, i no se m'enfadin, que els dossiers més espinosos no els van voler tocar. De reunions i taules de treball ningú negarà que en van fer moltes. Propostes, poques. Demà tenen l'oportunitat de criticar, però

també tenen l'oportunitat de proposar solucions sostenibles, quantificades. Ja veurem.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

Hi ha dos extrems que hem de saber conciliar: protegir els serveis públics, d'una banda; i, de l'altra, ser molt curosos amb la despesa per no acabar taxant els ciutadans més enllà de la seva capacitat de pagar. Per això aquest Govern ha sabut prioritzar en temps de crisi i protegir i potenciar els pilars de la nostra cohesió social.

L'atur continua sent la meva principal preocupació. Cada cop que dono dades econòmiques -que ho he de fer, perquè cal ser rigorós-, cada cop que dono una xifra econòmica, veig les persones que hi ha al darrere. Les veig i en alguns casos les conec, perquè moltes d'elles vénen cada setmana al meu despatx. Les persones que ho passen malament saben que les portes del despatx del cap de Govern sempre estan obertes per a elles. Perquè hi ha una gran diferència entre omplir-se la boca de discursos de suposat progressisme i ser capaç d'abordar els problemes i de posar cara, i noms, i cognoms, a aquests problemes. Perquè quan s'és cap de Govern no tot s'acaba amb actes institucionals.

Fa un any estàvem en el pitjor moment de l'atur al nostre Estat. Siguem clars: al nostre Govern li ha tocat gestionar els pitjors anys de la crisi econòmica. Pel que fa a la destrucció de llocs de treball, el moment més intens de la crisi va ser el final del 2012 i també els primers mesos del 2013.

Avui, sense caure -i no cauré mai- en el triomfalisme, perquè queda molt camí per recórrer, podem dir que el pitjor ja ha passat: Portem dotze mesos consecutius de disminució constant del nombre d'aturats respecte al mateix període de l'any anterior. 12 mesos que evidencien que no estem davant d'un repunt puntual, sinó que ens permeten parlar, amb prudència, d'un canvi de tendència.

Andorra té avui un 24% menys d'aturats que fa un any i tenim d'estar contents. Fa tres anys, l'atur era més baix que avui, és veritat, però creixia, creixia a un ritme d'un 15% anual; avui decreix a un ritme del 24%. Amb més o menys intensitat, feia més de 6 anys que a Andorra augmentava el nombre d'aturats i ara s'està reduint de manera significativa. Una reducció que es produeix en un context d'estabilització del nombre d'assalariats. En els darrers mesos, el nombre de treballadors afiliats a la seguretat social s'ha mantingut constant i, per tant, no es pot dir que reduïm l'atur a base de reduir també assalariats. És més, si agafem les dades del passat mes de març -les últimes de què disposem- registren un augment del nombre d'assalariats respecte el mateix mes de l'any anterior. Després de

84 mesos -és a dir, 7 anys- consecutius de descensos, el nombre d'assalariats comença a remuntar. Per això crec que es pot parlar d'un canvi de tendència.

Tot i així, durant aquests 12 mesos, el Govern no ha estalviat cap esforç per lluitar contra l'atur. És la nostra obligació. Aquest any, la partida pressupostària destinada a polítiques actives d'ocupació s'ha incrementat un 23% respecte el 2013 i un 87% respecte el 2012, passant dels 1,4 milions de fa dos anys als 2,7 milions actuals. Aquests diners ens han permès donar continuïtat als dos programes de treball temporal en benefici de la col·lectivitat, que van donar feina a un total de 301 persones durant el 2013 i que fins al mes de maig d'aquest any ja han donat feina a 200 persones més. Una mesura que vam implementar durant el nostre primer any i que també s'hauria pogut implementar el 2009.

Així mateix, també hem continuat amb el programa de foment de l'ocupació de la formació al si de l'empresa i el programa de foment de la contractació indefinida de treballadors desocupats que vam iniciar l'any passat. Uns programes que llavors van donar lloc a 45 contractacions indefinides i que assoliran 30 contractacions indefinides a finals d'aquest mes de juny. Uns programes ben estructurats i incentivadors que han tingut un èxit notable, molt superior al dels programes que s'havien pogut implementar en el passat. Molt superior.

Tal i com he dit abans, i ho vaig dir al 2012, ho vaig repetir l'any passat i ho torno a dir avui: no veurem mai l'atur només com una variable macroeconòmica, sinó que som molt conscients que darrere els números hi ha persones concretes i famílies concretes. Per això no hem deixat de buscar noves vies per combatre l'atur.

En aquest sentit, aquest any es treballa en dues noves iniciatives: un programa de foment de l'ocupació en zones geogràfiques allunyades dels principals eixos i nuclis de població; i un programa de foment de l'ocupació per a joves actius de 16 a 20 anys.

El programa de foment de l'ocupació en zones geogràfiques allunyades dels principals eixos i nuclis de població té una doble vessant: d'una banda es destinarà una subvenció a l'empresa de 150 euros mensuals per treballador, subvenció que ha de permetre oferir un salari mínim competitiu de 1.100 euros. De l'altra, es preveu també un ajut per als treballadors per sufragar el cost del transport, ja sigui públic o privat. Una mesura per donar incentius per treballar i evitar la rotació de personal en zones allunyades del nostre estat, i penso entre altres destinacions en el Pas de la Casa o d'altres zones més

allunyades del centre. És una mesura més realista, menys costosa per a l'Estat i més efectiva que algunes polítiques del passat, unes polítiques que muden molt i vesteixen poc, i que han acabat amb blocs de pisos socials infrautilitzats al Pas de la Casa.

El projecte 16-20 té per objectiu abordar el problema d'aquells joves entre 16 i 20 anys que han deixat els estudis després de l'etapa obligatòria i que no tenen cap experiència laboral. Amb aquest programa, que es posarà en marxa gràcies al treball conjunt dels Ministeris d'Educació i de Justícia i Interior, aquests joves obtindran una capacitació professional bàsica mitjançant el treball en un espai educatiu al si de l'empresa. Un Govern responsable ha de fer front a les dificultats que poden trobar els seus ciutadans en algun moment de la seva vida, per això aquests projectes són necessaris a fi d'afavorir la màxima integració dels nostres joves. No podem, de cap de les maneres, si volem ser un Estat que vetlla per tots i cadascun dels seus ciutadans, deixar aquest segment d'adolescents, avui desorientats, sense una perspectiva de futur clara.

El Projecte 16-20, així com la resta de programes de foment de l'ocupació, són una despesa des del punt de vista comptable, però des del punt de vista polític, des del punt de vista d'una política responsable, són una inversió de futur i de present. Perquè les conseqüències socials i econòmiques de tenir sectors de la població exclosos del mercat de treball seran sempre molt més costoses que les partides pressupostàries que es destinen a aquests programes. Aquestes mesures, senyors consellers, s'implementaran també en aquesta legislatura.

Sabem, a més, que una de les millors armes per combatre l'atur és sense cap classe de dubte la formació. En aquest sentit, durant l'últim any s'ha treballat intensament amb l'objectiu de generalitzar i millorar els cursos de formació adreçats als inscrits al Servei d'Ocupació. S'ha creat un catàleg trimestral de formació i des del setembre de l'any passat a l'abril d'enguany s'han impartit 75 cursos, que representen un total, perquè tenim de formar als desocupats, representen un total de 941 hores de formació destinades, i no són poques, a 900, gairebé 900 persones, entre les quals s'han acabat lliurant també 601 certificats. Perquè l'aposta del Govern per la formació de les persones sense feina és una aposta sincera i decidida i les xifres així ho avalen.

Senyors consellers de l'oposició, no es pot dir que no fem res.

Que ningú s'enganyi, no vull fer la política del retrovisor, però estic cansat d'escoltar segons quines afirmacions fetes amb lleugeresa i oportunisme, quan aquest Govern ha fet una prioritat de les persones

que ho passen malament el seu objectiu principal. Durant la propera legislatura, si tenim nosaltres la responsabilitat de governar, els ciutadans poden estar segurs que totes aquestes polítiques, si segueixen sent necessàries, tindran continuïtat.

Senyores i senyors consellers, he argumentat fins ara com, des de la bona gestió pressupostària, podem concentrar recursos i ampliar les partides destinades a qüestions prioritàries com el foment de l'ocupació. En el mateix pla o encara en un pla més destacat podríem situar les inversions en educació. El Govern que encapçalo es va veure obligat, a l'inici de la legislatura, a ser restrictiu en diversos fronts com la política d'obres públiques, en canvi en educació no hem fet ni un pas enrere. És més, hem dut a terme una política expansiva en aquesta àrea, convençuts com estem que és un pilar central de la cohesió social, una inversió de futur de retorn inqüestionable i un element diferenciador del nostre estat. Però tampoc en educació podem caure en l'autocomplaença i cal seguir millorant dia a dia. Per això al llarg d'aquest any s'ha iniciat la implementació del Pla de Renovació i Millora del Sistema Educatiu Andorrà, que dona continuïtat al nostre compromís, no al compromís d'aquest Govern, al compromís d'Andorra amb un sistema públic d'educació de qualitat. Una Pla de renovació que té resultats palpables, com la millora en la metodologia d'ensenyament i la infraestructura tecnològica, i que situa el sistema educatiu andorrà entre els més capdavanters, podem estar contents. Una reforma que té a més el suport dels educadors i també de les famílies dels alumnes. Sempre m'han escoltat dir, senyors consellers, que la riquesa d'Andorra passa per tenir un sistema autòcton que conviu amb altres dos altres sistemes que també ens són propis. En la seva allocució a la plaça del Poble, el copríncep Hollande ens deia que la llengua francesa no és propietat de França, sinó que és propietat de tots els que la parlen, també dels andorrans. Efectivament, ens sentim participants de la llengua francesa i de l'educació francesa, com també ens sentim participants de la llengua i l'educació espanyoles.

Per això vaig insistir en la gran transcendència que tenia la renovació per a 10 anys més del conveni educatiu amb la República Francesa, un conveni que arribarà properament per ser ratificat en aquesta Cambra. Amb aquesta signatura vam donar garanties de futur a la riquesa del nostre sistema educatiu. És un èxit indiscutible a favor de la pluralitat educativa d'Andorra.

Per això, també, una altra gran notícia és el treball conjunt del Ministeri d'Educació i també el Govern espanyol per redissenyar l'estructura de les escoles

espanyoles que està donant els seus fruits; i això vol dir que també l'ensenyament espanyol té futur a Andorra i que la riquesa educativa del nostre Estat està garantida. Ho vaig dir divendres passat a la plaça del Poble amb motiu de la visita del copríncep: "Aquesta riquesa conservem-la, aquesta riquesa la tenim pel fet de ser andorrans".

De tots els elements que componen el nostre Estat del benestar, l'educació és un dels que requereix la millor atenció i comprensió i també compromisos fermes. Perquè la riquesa educativa d'Andorra, amb la presència dels sistemes andorrà, francès, espanyol -i jo també hi afegeixo l'espanyol confessional-, és un reflex més de la nostra identitat i de la nostra realitat institucional. És per això que, de cara als propers anys, caldrà posar en marxa una avaluació qualitativa de tota la nostra estructura educativa. Perquè volem tots, suposo, un sistema educatiu divers, ric i lliure d'elecció i sobretot de qualitat. Precisament la qualitat és el que ens acreditarà com a Estat.

I com a darrera mostra del compromís d'aquest Govern i de la majoria que li dona suport amb l'educació voldria esmentar la Llei d'ajuts a l'estudi aprovada pel Consell fa unes setmanes. Una llei que amplia els ajuts a l'estudi al segon cicle universitari i que serà efectiva durant el proper curs 2014-2015. Per ser clars: més recursos per a beques... més recursos per a beques, molt lluny del que diuen vostès.

Estic segur que hi haurà parts del meu discurs que no agradaran a tothom. Estic segur que els dos grups de l'oposició discreparan del Govern, com és normal. Però també vull destacar l'entesa existent en una qüestió d'Estat com és l'educació. Més endavant parlaré de fiscalitat i de política exterior, dos àmbits en els quals també hi ha un elevat grau d'entesa entre els diferents grups d'aquesta Cambra. I això, com a cap de Govern, em satisfà, perquè és la imatge inequívoca que Andorra és un país seriós. Al meu entendre, en els països seriosos, en les democràcies tan ben assentades, tot es pot discutir, tot pot ser objecte de debat, però hi ha d'haver també marge per a teixir grans consensos transversals especialment de cara enfora, és a dir, en política exterior; i de cara al futur, és a dir, en educació.

Senyores i senyors,

Acabo de parlar de consensos transversals, però he de parlar també de discrepàncies. Si hi ha un punt en el qual difícilment podrem posar-nos d'acord amb l'oposició és en aquesta obsessió que tenen alguns consellers d'aquesta Cambra a dibuixar -jo diria més, a caricaturitzar, m'atreveria a dir- el Govern com a l'enemic de l'Estat del benestar. Ho he dit en

repetides ocasions: no és just traslladar a Andorra debats forans i pretendre que aquí s'està posant en marxa una dràstica política de retallades perquè no és veritat. No és cert perquè les xifres no ho avalen, sinó ben al contrari.

Nosaltres no hem retallat en polítiques socials. Precisament hem prioritzat i hem decidit gastar més i millor en polítiques socials a canvi de mantenir en altres àrees una política pressupostària menys expansiva del que seria també desitjable.

Com que puc intuir que en el debat de demà se'ns tornarà a dir que retallem també en polítiques socials, miraré d'avançar-me als esdeveniments perquè la ciutadania ha de saber quina és la política social d'aquest Govern. I no ho faré amb grans frases, sinó amb dades, amb dades que comparen el que el 2010... Amb dades que comparen el 2010, es destinava a polítiques socials i el que destinem avui dia. El 2010 -quan ja portàvem temps immersos en la crisi- i el 2014. Al 2010 es destinaven 5,2 milions d'euros a ajudes a les famílies; al 2014 se'n destinen 8,4 milions, un augment del 61%. Al 2010 es destinaven 2 milions a beques i ajuts a l'estudi; al 2014 se'n destinen 3, un 50% més. El 2010, l'Escola Especialitzada Nostra Senyora de Meritxell rebia del Govern 2,3 milions d'euros; al 2014 rep 3,6 milions, un 56% més. Al 2010 es destinava 1,2 milions a ajudes a la inserció sociolaboral; al 2014 hi destinem 5 milions, un 317% més.

Com es pot dir que no estem a favor de les persones? Quina manera doncs és tan curiosa que tenim de fer retallades!

No només no hem retallat -com alguns pretenen-, sinó que hem contribuït a posar ordre a les ajudes socials, amb la Proposició de Llei del Grup Demòcrata que va aprovar aquesta Cambra.

També cal ser rigorosos en la prestació de serveis socials i sociosanitaris, per equitat i també per poder concentrar els recursos allà on són més necessaris. I no s'hi val a dir que estem retallant perquè algunes prestacions no contributives que abans pagava la CASS ara les pagarà directament l'Estat. No és retallar, és reordenar; perquè entenem que és la lògica, la lògica a més general, és que la seguretat social es faci càrrec de les prestacions contributives i l'Estat es faci càrrec de la resta.

No només no retallem, sinó que ampliem prestacions, perquè també ampliem la casuística d'aquestes ajudes. En política social, els demòcrates gastem més, gastem millor i arribem, que és l'essencial, a més persones.

De la mateixa manera que lamentava fa uns instants el trasllat mimètic d'alguns discursos fàcils del progressisme mal entès pel que fa a l'Estat del

benestar, també em satisfà que a Andorra aquells partits que s'autodenominen d'esquerres mai no han caigut en la temptació de menystenir un altre dels pilars bàsics dels serveis públics com és la seguretat ciutadana. Un pilar que en el nostre cas és especialment important, perquè constitueix, ho saben vostès, un element clau de la política social, contribueix que no és poc a la cohesió de la societat i, a més a més i sobretot, és un tret diferenciador fonamental.

Són sobradament conegudes les dificultats per les quals ha passat aquest Govern pel que fa a la cúpula de la Policia. Però aquestes dificultats, que han estat resoltes gràcies a la tenacitat del ministre de Justícia i Interior i el seu equip, no han posat en entredit en cap moment els envejables nivells de seguretat ciutadana del Principat d'Andorra. Ben al contrari: al 2010, les infraccions denunciades a la Policia creixien a un ritme del 14% respecte l'any immediatament anterior; en canvi, al 2012 aquestes infraccions van caure un 12% i al 2013, un 8%. A més, des del 2011, els assumptes que ha tramitat la Policia per infraccions penals han disminuït un 19%, i en concret, els delictes contra el patrimoni han disminuït també un 17%.

Evidentment, cal continuar millorant. Per mantenir i millorar aquestes xifres, s'ha endegat una reestructuració del Departament de Policia que continuarà amb la convocatòria, durant aquest any, de concursos per a places de comandaments; uns concursos que han de servir per reforçar l'estructura organitzativa del cos i per facilitar la progressió professional dels seus membres.

Perquè sabem que la Policia és, sobretot, una qüestió de factor humà. Per aquesta raó amb l'ajut de tots vostès al setembre s'incorporaran al Cos 20 agents que aniran cobrint totes les vacants de jubilació de tal manera que es recuperarà també els efectius del 2009.

I no puc acabar aquest passatge delicat però dedicat a la Policia i a la seguretat ciutadana sense referir-me als convenis de cooperació policial i de cooperació en matèria de protecció civil amb la República Francesa que el ministre Espot va signar a París el mes passat. Dos convenis que el Govern remetrà també al Consell durant les properes setmanes. Dos convenis, -i aquí cal fer, novament, un exercici de perspectiva-, que s'havien començat a treballar el 2004 i a l'any 1994. Mai en cap legislatura no s'havien culminat tants projectes pendents.

La Policia, igual que la Justícia, ha estat sempre objecte de les actuacions prioritàries d'aquest Govern.

De totes aquelles competències que vam assumir de manera plena amb la Constitució ara fa 20 anys, la Justícia era la que més necessitava una posada al dia. Hem de partir de la base que les diferents reformes i millores que la Justícia necessita no es poden abordar plenament totes elles en una legislatura, però a ningú se li escapa que en els darrers dos o tres anys s'ha fet més feina en el món de la Justícia que en les dues darreres dècades. Qui pot negar aquesta realitat?

Durant l'últim any, aquesta Cambra ha aprovat tres projectes de llei destinats a agilitzar els procediments judicials. Així mateix, estan a tràmit parlamentari tres projectes de llei més per regular les carreres judicial i fiscal i per descongestionar la primera instància penal. En paral·lel, la Comissió Legislativa d'Interior està estudiant també tres textos més tramesos pel Govern per desjudicialitzar les execucions de resolucions judicials i actes administratius.

A més, durant les properes setmanes entraran també a tràmit parlamentari el projecte de llei per regular les professions d'advocat i procurador. De cara a la tardor, o potser de cara a principis de la propera legislatura perquè som conscients de l'elevada càrrega que hi ha a la Comissió d'Interior, entrarà a tràmit parlamentari el Projecte de llei del Codi de Procediment Civil.

Tots aquests textos, més enllà de la seva complexitat tècnica, que la tenen, tenen un objectiu comú compartit: agilitzar l'Administració de Justícia, modernitzar els procediments i donar un servei més eficaç i eficient al ciutadà, també reforçar els drets fonamentals i també doncs la seguretat jurídica.

Més enllà de la ingent tasca legislativa del Ministeri de Justícia i Interior, també s'estan incrementant els recursos humans i materials de què disposa la Justícia. Aquest any s'ha creat una plaça de batlle suplent i de cara a l'any vinent es podran cobrir dues places més de batlle i una nova plaça de secretari judicial. En paral·lel, i feia molta falta, s'han destinat més de 500.000 euros a modernitzar el sistema d'informació i d'informàtica de l'Administració de Justícia i també 330.000 euros per a diverses reformes als locals de la Seu de la Justícia. Cal ser clar: la Justícia disposa, -i també al 93-, la Justícia disposa d'un sistema informàtic obsolet i que cal modernitzar.

A més, el pressupost del 2014 i el projecte de pressupost del 2015 inclouen les partides necessàries per urbanitzar les parcel·les del Prat del Rull que acollirà el futur edifici de la Seu de la Justícia, que licitem la setmana vinent. Si hi ha una qüestió de serveis prioritària és la Seu de la Justícia. La nova

Seu de la Justícia, que es construirà durant la propera legislatura, serà el símbol de la intensa política de millores que està duent en aquest temps i amb aquests termes aquest Govern.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

En el meu primer debat d'orientació política vaig advertir que la delicada situació de les finances públiques ens obligava a reduir de manera dràstica la inversió. Sabíem que d'aquesta manera no estàvem ajudant a un sector molt tocat per la crisi com és el de la construcció i els treballs públics. Però en aquell moment no podíem fer una altra cosa: seguir l'espiral d'endeutament hauria estat molt pitjor per a tots, també per a l'economia productiva.

L'any passat, veient que els comptes públics avançaven cap a l'equilibri, i quan vam veure això, i vam veure que avançàvem a un ritme raonable, ja vaig anunciar una certa recuperació de la inversió. A poc a poc, caldrà situar la inversió pública dins uns límits sostenibles i equilibrats. Ja hem passat, ho saben vostès, de 30 a 50 milions d'euros en inversió, i som conscients que encara no hem arribat a la xifra desitjable, que en definitiva, si ens marquem amb normes europees hauria de ser del 3% del PIB.

Entre les obres més destacades que s'executaran en un futur proper cal destacar l'ampliació de la carretera d'Ordino al Serrat, una intervenció llargament reclamada i que ha d'ajudar de forma important l'estació d'Ordino, Arcalís.

Tot i la progressiva recuperació del ritme inversor, el sector de la construcció segueix sent dels més castigats, cal dir-ho. Veiem com altres sectors es van recuperant a poc a poc, com les xifres d'aturats milloren paulatinament, però en el sector de la construcció això no és així.

Per això el Govern ha ampliat, aquest abril, el programa Renova de rehabilitació d'edificis amb criteris d'eficiència energètica. Un programa al qual poden accedir ara tota classe d'edificacions i per al qual hi ha una partida global de prop de 20 milions d'euros en concepte de préstec, més subvencions, a més a més de subvencions directes d'un milió d'euros. Unes subvencions que tenen un impacte de 1 a 12; és a dir, per cada euro que destinem al programa Renova provoquem una inversió de 12 euros.

És que, a llarg termini, es preveu amb el programa Renova no és només reactivar els sectors en hores baixes, sinó també, i potser tant important ajudar a la seva transformació, creant una nova activitat que, a més reverteixi en una gestió més eficient i sostenible dels recursos energètics. És també un pla de xoc a favor del món de la construcció, avui molt

castigat i, a l'hora, una inversió en programes que faran que Andorra sigui menys dependent des del punt de vista energètic.

De la mateixa manera que la construcció, un altre sector on la crisi s'ha deixat notar de manera especialment intensa ha estat el sector de l'automòbil. L'any passat, des d'aquesta mateixa tribuna, vaig anunciar un pla d'estímul per a la renovació del parc automobilístic, un pla que s'ha traduït en el programa Engega, implementat a partir de l'abril d'aquest any. El programa Engega ha estat un autèntic revulsiu per al sector de l'automòbil i, a més, permetrà la modernització del parc de vehicles andorrà fent-lo més eficient, més respectuós amb el medi ambient i també doncs més segur.

Durant els dos primers mesos i mig de funcionament, en el marc del programa Engega s'han atorgat 220 ajudes per un import de 326.000 euros, fet que significa el 46% del total. Uns diners que han permès renovar el parc automobilístic ja que fins a la data s'han desballestat un total de 107 cotxes poc eficients, que hem tret de les xarxes viàries i poc segurs.

Recordo que durant la primera meitat d'aquesta legislatura des dels escons de l'oposició se'ns recriminava sovint que no apostéssim per la reactivació econòmica. Com si la reactivació econòmica es pogués decretar i publicar al BOPA. Nosaltres dèiem i diem el mateix: La nostra missió, el nostre full de ruta, era fer totes aquelles reformes que possessin Andorra en una bona situació per competir un cop la reactivació arribés. I està poc a poc arribant.

Una altra opció era estimular de manera directa aquesta reactivació, però aquestes mesures quedaven descartades si per fer-les havíem de seguir augmentant, augmentant de manera temerària l'endeutament. Allò també era un exercici del realisme al qual m'he referit a l'inici d'aquest discurs. Afortunadament ara comencem a sanejar la situació financera i ens podem permetre mesures d'estímul directe.

Però durant aquests anys no ens hem quedat de braços creuats. No teníem diners per a polítiques d'estímul directe, però sí que teníem capacitat de legislar i de facilitar la vida als emprenedors i a tots aquells que fan moure l'economia productiva del nostre Estat. Teníem -i tenim- capacitat de legislar aprovant grans lleis transformadores del model econòmic, de les quals parlaré més endavant, però també implementant mesures més concretes que ajudessin en el dia a dia als autònoms, als emprenedors i a les empreses:

A principis d'aquest 2014 hem eliminat el requisit d'autorització de l'administració en la constitució de societats, fet que permet reduir d'alguns mesos a pocs dies la durada de la tramitació per crear una societat. Una mesura que se suma a d'altres adoptades durant aquests tres anys de govern com la reducció de les cotitzacions per als autònoms en funció de la capacitat econòmica, l'obertura de comerços en 0 dies amb el procediment d'auto declaració responsable, la simplificació -i, per tant, l'abaratiment- de tràmits en els canvis de titularitat dels comerços o la possibilitat del propietari de llogar un local que tingui un negoci embargat.

A iniciativa de l'oposició, és cert, i amb la determinació del Govern i de la majoria que li dóna suport, s'ha aprovat la llei del comerç. S'han regulat les rebaxes i s'han ampliat els horaris comercials, permetent -entre d'altres- la realització de les nits blanques. S'han programat esdeveniments, com les shopping nights, per atreure turisme de compres en època de temporada baixa... Fa tres anys, senyores i senyors consellers, fa tres anys als comerços se'ls obligava a tancar; ara ens demanen d'obrir.

I hem tornat a reduir a la meitat la durada dels tràmits d'immigració per a autoritzacions de residència i treball. Si del 2012 al 2013 vam passar d'una setmana a quatre dies, ara hem passat de quatre a dos dies.

La reforma de l'administració, en la línia de simplificar tràmits i reduir burocràcia, continua sent, és cert, una assignatura pendent -ho reconec avui, aquí al Consell General. Però tampoc aquí seria just exigir resultats conjunturals i immediats quan el que cal és una reforma estructural. Perquè de resultats individuals, de simplificació de tràmits i de reducció de terminis concrets, n'hi ha hagut. El que falta és una simplificació global, una reforma global.

Però aquesta reforma global de l'administració no es podia dur a terme sense disposar de la plataforma informàtica adequada, sense tenir també la signatura electrònica o sense haver fet una anàlisi exhaustiva de tots els nostres tràmits per saber allà on cal millorar. I això és el que s'ha fet aquest darrer any -una feina ixent: A partir de tots els departaments implicats i sota la coordinació del Ministeri de Presidència i la Secretaria General s'ha dut a terme aquesta anàlisi. Al mateix temps, avui entrem a tràmit parlamentari un nou projecte de llei de signatura electrònica.

Ara tenim els instruments i començarem a desplegar l'administració electrònica a finals d'any. I parlo del compromís del Govern -que és un primer pas- de fer possible que els tràmits d'ajudes a l'habitatge i

beques de la propera campanya ja es podran gestionar electrònicament.

Un compromís que permet que durant els dos primers anys de la propera legislatura tota l'administració electrònica estigui desplegada, tota l'administració electrònica estigui desplegada. Parlo de tots els tràmits de tota l'administració, inclosos els Comuns.

Un cop més hem fet la feina: hem creat els marcs adequats per poder procedir a una reducció de la burocràcia. I ho hem fet sense desatendre aquells canvis puntuals que ja ens permetien avançar en aquesta direcció.

A l'espera que les grans reformes despleguin tot el seu potencial, ja podem començar a veure els fruits de les mesures concretes, que no són altres que els fruits de la reactivació econòmica. Una reactivació que ja ha començat, una reactivació que ja ha començat que no serà plenament satisfactòria fins que no veiem reduït de manera més significativa el nombre d'aturats, però que ja ofereix dades que ens permeten ser moderadament optimistes: Durant els cinc primers mesos del 2014, les importacions -un cop descomptat l'efecte dels carburants- han augmentat un 4,2% respecte l'any anterior. El 2013 ja havien augmentat un 4,6%. Ens hauríem de remuntar al 2003 o al 2004 per trobar augments similars, al 2003 o al 2004 per trobar augments similars.

Després d'anys de fortíssimes davallades, el sector de l'automòbil va començar a repuntar durant la segona meitat del 2013 i, en el que portem d'any, les matriculacions de nous turismes han augmentat un 29%. Un altre cop, ens hauríem de remuntar 10 anys enrere per trobar variacions positives de la mateixa intensitat.

Durant els cinc primers mesos d'aquest any portem un saldo positiu d'obertures comercials de 111 establiments. Un ritme superior al del 2013 que, en conjunt, ja va ser un bon any amb un saldo positiu de 193 de gener a desembre. I portàvem 8 anys també i portàvem 8 anys també de dues i tres xifres.

És cert que veníem de molt baix. És cert que Andorra ha passat per una dècada de crisi estructural a la qual s'hi va sumar una crisi conjuntural a la qual si van sumar també amb intensitat tots els factors. Però les dades ens avalen: Quan vam arribar al Govern, quan vam arribar al Govern es destruïen llocs de treball, es tancaven negocis, es tancaven més negocis i a més a més les importacions baixaven. Fa un any que s'ha revertit aquesta tendència: ara s'està creant ocupació, lleugera ocupació però s'està creant ocupació, s'estan obrint nous comerços i augmenten les importacions.

Estem deixant enrere 10 anys de crisi estructural molt dura.

Senyores i senyors consellers,

De l'exposat fins ara es desprèn que la política de realisme i rigor té una doble vessant: D'una banda hi ha el control de la despesa, el buscar l'equilibri i adoptar mesures per revertir situacions que suposen un gran risc per a aquest equilibri. Però el realisme també passa per alliberar recursos en el moment oportú per prioritzar allò realment necessari: la política social, el foment de l'ocupació, la reactivació econòmica, la millora de l'educació i del sistema judicial..

Apartar-nos del rigor ens portaria -com ja ens ha ocorregut en el passat- a gastar massa en temps de bonança i a veure'ns forçats a contenir dràsticament la despesa en èpoques de recessió. I així només aconseguim accentuar, i no temperar, els cicles econòmics. És com si donéssim paraigua a la gent quan fa sol i els hi prenguéssim quan es posa a ploure.

Una política responsable ens ha de portar a tot el contrari: a ser capaços d'estalviar en època de creixement per tenir capacitat d'estimular la demanda -de manera puntual i justificada- en èpoques de recessió. Així és com entenem des del Govern la proposició de llei del Grup Demòcrata sobre la regla d'or: perquè no ens deixa perdre de vista que l'èxit és sempre fruit de l'esforç i que allò que vulguem gastar avui ho hauríem d'haver estalviat ahir.

En el fons, l'esperit que inspira la regla d'or impulsada pel Grup Parlamentari Demòcrata és el mateix que es desprèn dels nostres tres anys de govern. És un esperit compartit amb la modificació de la llei de la Caixa Andorrana de la Seguretat Social, per exemple. Per això podem dir que el que la futura llei de la regla d'or prescriurà, nosaltres ja fa temps que ho estem fent.

No podem perdre de vista que el rigor financer és sobretot garantia de credibilitat: tant cap als nostres interlocutors internacionals, com cap a potencials inversors i emprenedors interessats en Andorra o cap als nostres conciutadans; sobretot cap als nostres conciutadans. És aquest rigor el que reforça la nostra aposta per un model fiscal de tipus moderats -si no tenim aquest rigor no tindrem una aposta de tipus moderat a nivell de la nostra fiscalitat.

Les veus de la por que intenten alarmar sobre eventuais pujades d'impostos en el futur queden absolutament desautoritzades davant la política d'un govern responsable com el nostre. Perquè la pitjor pressió que ens podria portar a apujar els impostos no vindrà de fora, no vindrà de l'OCDE o de la Unió

Europea, sinó que podria venir d'una mala gestió interna, d'un recurs constant a l'endeutament que ens obligui a taxar cada cop més els ciutadans i les empreses.

Però això, mentre el Govern mantingui el rumb que ha portat aquests darrers tres anys, això no passarà. Mentre hi hagi un Govern responsable com el nostre, això no passarà.

Com tampoc passarà -com voldrien alguns membres d'aquesta Cambra- que s'acabin introduint impostos sobre les successions o sobre el patrimoni. Amb nosaltres, el model fiscal està tancat perquè creiem que amb l'actual sistema impositiu es graven totes les manifestacions de riquesa amb una figures tributàries de base àmplia i d'intensitat moderada. Amb nosaltres, repeteixo, el model fiscal està complet amb una imposició directa del 10%.

I davant aquells que, més enllà de les parets d'aquesta Cambra, incentiven l'alarmisme: De res no s'ha de tenir tanta por, de res no s'ha de tenir tanta por com de la pròpia por i d'aquells que la fomenten.

D'aquells que fomenten la por sense dades. Per posar un exemple: Fa ja més d'un any que escoltem l'alarmisme constant d'aquells que ens diuen que amb l'IRPF cauran les residències passives, que deixaran de venir residents internacionals i que hi haurà un èxode d'aquells que actualment viuen a Andorra. Però les dades no avalen aquest alarmisme: Entre juliol del 2012 i juliol del 2013 es van formalitzar 168 residències passives. Des del juliol de l'any passat fins al maig d'aquest, els residents passius que han vingut al nostre país són 184: 14 més que l'any passat i encara queden dos mesos per tancar el còmput. I ningú no podrà dir que els residents passius que han vingut durant l'últim any no eren coneixedors de l'IRPF. Per fer segons quines afirmacions altisonants cal, primer, estar ben informat.

La credibilitat, senyores conselleres i senyors consellers, també és de portes enfora, també generem confiança més enllà de les nostres fronteres. Com ho demostra que, amb aquest model fiscal de tipus moderats, hem signat dos convenis de doble imposició, amb França i amb Luxemburg, i n'estem negociant dos més amb Espanya i Portugal. Vull remarcar el fet que vam rubricar i signar el CDI amb França amb dues administracions diferents, que la setmana passada el text va ser remès a l'Assemblea Nacional per a la seva ratificació i que previsiblement -segons ens deia el president de la República i copríncep- serà ratificat abans de finals d'any.

Igualment, el CDI signat amb Luxemburg és un acord amb un dels estats fundadors de la Unió

Europea, un estat en el qual molts andorrans s'hi emmirallen. I els CDIs que s'estan negociant amb Espanya i Portugal tenen una rellevància econòmica innegable, vist que són dos socis comercials tradicionals per a Andorra.

El Govern ha convidat el primer ministre de Portugal, Pedro Passos Coelho, a visitar Andorra durant la propera tardor. I, si els treballs segueixen avançant a bon ritme, es podria signar el CDI amb Portugal durant aquesta visita. D'altra banda, estem a l'espera d'una trobada al més alt nivell amb el govern espanyol per signar el conveni amb Espanya, un cop culminin les negociacions que començaran properament de forma ja definitiva.

Per tant, senyores i senyors ministres, senyores i senyors consellers, l'estiu que comença dissabte serà un estiu intens i de molta feina. Aquest és el darrer debat d'orientació política de la legislatura, però els mesos que vindran donaran encara per molt. Aquest Govern fa un dels seus cavalls de batalla poder aconseguir signar els convenis per evitar la doble imposició amb Espanya i Portugal. I amb tota prudència dic que ho aconseguirem.

Entenc que la majoria d'aquesta Cambra comparteix la necessitat de mantenir el sistema fiscal dins de la moderació; per bé que alguns dels seus membres -minoritaris, afortunadament- voldrien tipus impositius més elevats. Però si no comencem per tenir uns comptes equilibrats la nostra aposta -que és una aposta de país- per la moderació fiscal no tindrà cap credibilitat.

¿Quin potencial inversor, quin interlocutor internacional es creuria el nostre model fiscal si, de manera sistemàtica, l'Estat andorrà gastés més del que ingressa?

Per això, per una qüestió de credibilitat, també era important impulsar la Llei de Bases de l'Ordenament Tributari. Una llei que, segons el meu punt de vista, va aixecar més polseguera de la que mereixia. Tots els textos legals són millorables, tots els projectes de llei són susceptibles d'esmena; i puc admetre que potser la terminologia del projecte no sempre era l'adequada i que alguns punts necessitaven matisacions i millores. Però no m'interessa la polèmica passada, el que m'interessa és que de la Comissió de Finances i Pressupost n'acabarà sortint un text adequat a la realitat andorrana i -sobretot- que contribuirà de manera decisiva a donar credibilitat al nostre model fiscal.

Perquè torno a dir el mateix: Ens hi juguem molt. Hem aconseguit que els nostres interlocutors internacionals considerin homologable el nostre sistema tributari. Un sistema que manté la competitivitat fiscal d'Andorra. I ho hem aconseguit

perquè som creïbles, perquè som un Govern compromès perquè som un Govern compromès amb la bona gestió; perquè els demòcrates, des que governem, hem anunciat les línies polítiques, les hem calendaritzat i les hem complert. Som un Govern que compleix; és més, som un estat que compleix. Per això necessitem la llei de bases de l'ordenament tributari.

I per això, també, hem d'agrair avui la gran feina que s'està fent des del Departament de Tributs i Fronteres; el mèrit que tenen uns treballadors públics que s'han format, que s'han reciclat per afrontar un desplegament tributari en un estat que, com el nostre, té encara poca cultura fiscal.

Malgrat els avenços -que hi són i són molt notables-, no volem donar una visió excessivament triomfalista de la política fiscal. S'han fet moltes reformes, és cert, s'ha introduït l'impost sobre la renda, -quan molts dubtaven de la nostra determinació per fer-ho- però el nostre sistema fiscal continua tenint una debilitat evident: l'excessiva dependència dels impostos especials, particularment sobre el tabac. Una dependència que cal reduir. Un estat que basa el 30% dels seus ingressos tributaris al tomb d'un sol producte té, pel capbaix, un greu problema.

Ara bé: de la mateixa manera que és absurd pensar que per aconseguir incrementar els ingressos públics l'únic que cal és augmentar els impostos, en lloc d'incentivar el creixement econòmic; diversificar els ingressos públics no passa únicament per diversificar els impostos, sinó que passa, -i molt especialment-, per diversificar l'economia.

Senyores conselleres i senyors consellers generals,

La iniciativa Actua és la marca sota la qual estem vehiculant totes les accions destinades a diversificar l'economia. I ho fem amb el següent lema: "suport a l'empresari andorrà i a l'obertura econòmica". I aquesta frase, per a mi, resumeix perfectament l'esperit amb el qual el Govern va encarar el procés d'obertura i diversificació de l'economia. No es tracta de prioritzar l'inversor estranger per davant de l'empresari local; no es tracta tampoc de crear -o d'intentar crear- sectors que res tenen a veure amb Andorra i el seu teixit empresarial. Del que es tracta és, precisament, d'aprofitar el teixit existent per diversificar l'economia a partir d'aquest teixit, per acabar aconseguint que el procés de diversificació el revitalitzi i el renovi.

És amb aquesta intenció que, mesos després de l'aprovació de la llei d'obertura econòmica, es van posar en marxa els clústers de tecnologia i innovació, de salut i benestar i educació, en els quals han participat -i no són pocs- més de 200 emprenedors i professionals d'Andorra i de fora i en el marc dels

quals s'han començat a tancar projectes. A tall d'exemple: Dins el clúster de salut i benestar, un grup d'empresaris andorrans del sector està treballant per promoure un segell de qualitat per als productes cosmètics i de benestar fabricats a Andorra amb l'objectiu de potenciar la seva comercialització més enllà de les nostres fronteres i de convertir aquest segell en un actiu més de la nostra oferta turística i de la nostra marca de país.

Uns clústers, uns grups de treball, en els quals el sector públic participa a través d'Andorra Desenvolupament i Inversió, Andorra Telecom i Fedat, però que no són ni han de ser un instrument per dur a terme una política dirigista per part del Govern. Ben al contrari, del que es tracta és de que el Govern incentivi les sinèrgies dins el sector privat i que els diferents grups de treball acabin funcionant de manera autònoma. Com serà el cas del clúster d'innovació, que passarà a gestionar-se de manera privada a partir d'aquest estiu.

També sota el paraigua de la iniciativa Actua s'han desenvolupat projectes com el Google Business Photos, amb més d'un 90% dels comerços d'Andorra adherits a la proposta; el Snowmobile, que aplica la tecnologia del Google Street View a les pistes d'esquí i, properament, la visita virtual a tots els museus i els monuments d'Andorra, gràcies a una iniciativa conjunta amb el Ministeri de Cultura.

El treball en el si dels clústers evidencia que encara queda molt camí per recórrer i molts obstacles per remoure; però els resultats de l'obertura econòmica són innegables. Fa uns mesos, Standard&Poors xifrava l'impacte positiu del primer any d'obertura en una xifra equivalent a l'1,2% del PIB, un percentatge que es tradueix en més de 250 nous negocis i uns 249 llocs de treball creats que si no haguéssim fet l'obertura no hi seria.

Evidentment, estem encara lluny de veure desplegat tot el potencial que té Andorra per atreure innovació i empenedoria. Ens cal, per començar, seguir donant a conèixer el nostre país. I ho estem fent: són ja gairebé 20 les missions econòmiques -no s'havia fet mai a Andorra- 20 missions econòmiques i les presentacions realitzades més enllà de les nostres fronteres. Una de les últimes per citar-la, a mitjan mes passat, va ser a Portugal, en què el Govern va acompanyar 17 empresaris andorrans en una jornada de promoció d'Andorra com a destí d'inversió. La jornada va donar lloc a una cinquantena de reunions entre empresaris portuguesos i andorrans que donaran fruit en els propers mesos amb lligams empresarials que ja s'estan desenvolupant.

En totes aquestes missions de promoció exterior el Govern ha comptat sempre amb el suport i la

implicació activa de la Cambra de Comerç, la Confederació Empresarial i molts empresaris i professionals que en el seu dia a dia actuen com a ambaixadors econòmics d'Andorra i hem de continuar fent aquestes missions. I avui els dono les gràcies per la seva implicació. Perquè -ho he dit moltes vegades- l'obertura econòmica és sobretot una obertura mental i una democratització de l'economia.

Senyores i senyors consellers,

La mateixa filosofia que hi ha darrere el procés d'obertura i diversificació de l'economia -que no és altra que la d'atreure nous sectors per apalancar els que ja tenim-, aquesta mateixa filosofia és la que apliquem a l'hora de redefinir l'estratègia turística: buscar nous atractius per als visitants a partir de l'oferta de què ja disposem; amb l'objectiu de diversificar aquesta oferta i també desestacionalitzar el turisme.

Tal va ser el cas de la iniciativa de portar a Andorra, de portar a Andorra un espectacle exclusiu del Cirque du Soleil. Una acció arriscada i, doncs, criticada per alguns de vostès, però que de ben segur ha ajudat a incrementar el nombre de turistes, és a dir, de visitants que pernocten al nostre país. Una acció que, a més, contribueix a generar -i no és poca- una turística diferenciada, perquè ens associa a una marca de prestigi.

Més enllà del projecte concret del Cirque du Soleil, l'estratègia del Ministeri de Turisme de centrar els esforços de captació de visitants en els turistes que pernocten comença a donar els seus fruits: El 2013 es va registrar l'increment més important d'entrada de turistes dels darrers 6 anys, amb un augment del 2,9% respecte l'any anterior.

Un augment que no és fortuït: perquè darrere hi ha campanyes de comunicació al llarg de tot l'any -també en temporada baixa-; hi ha una presència cada cop més gran de campanyes turístiques en canals on line; hi ha un augment de la inversió en comunicació en el mercat francès, que ha permès captar un 12% més de turistes francesos el 2013; hi ha també una ampliació dels mercats en els quals comuniquem l'oferta turística, estenent les campanyes al Regne Unit, a Rússia i al Benelux; hi ha contactes i tenim d'anar més enllà dels nostres mercats tradicionals- hi ha contactes incipients amb països amb gran potencial de turisme emissor, com la Xina o el Brasil, seguint l'estratègia que es va seguir amb el mercat rus fa 15 anys que també ens va funcionar i ens ha funcionat; hi ha una potenciació de l'oferta turística de natura i de bordes rurals; una oferta que aviat es veurà complementada amb punts de venda a cada parròquia dels productes agrícoles

d'Andorra, perquè potenciar el nostre atractiu també passar per buscar futur per als productes de la nostra terra; hi ha l'organització d'esdeveniments de primer nivell, tan esportius com culturals, com de congressos -recordem tots plegats l'èxit del recent congrés de viabilitat hivernal-...

Tots aquests són els esforços que sustenten la nova estratègia turística. I donen fruits: Del gener a l'abril d'aquest any, les entrades de turistes han crescut un 5,6% respecte l'any anterior; i fins i tot els excursionistes -que el 2013 havien anat a la baixa- registren un increment del 4,7% durant aquests quatre primers mesos de l'any. El 2014, si es compleixen les previsions que ens hem fixat de creixement de turistes d'un 3% -i de moment s'estan complint amb escreix- i podrem aconseguir i això és una feina constant d'aquests darrers tres anys aconseguirem recuperar els 7 milions de pernoctacions xifra que no assolíem des del 2007.

Uns augments que no només tenen una vessant quantitativa, sinó també qualitativa: Els turistes procedents de països que no siguin França i Espanya han augmentat un 24%. I això significa més diversificació, més penetració en mercats on fins ara teníem poca presència i una imatge de marca més consolidada.

Durant aquests tres anys, hem estat sincers, hem estat sincers -jo penso que mai s'havia estat tant sincer- a l'hora d'avaluar els resultats de les accions en l'àmbit turístic, reconeixent quan quedàvem per sota de les nostres expectatives; i ara hem de ser moderadament optimistes veient com les xifres milloren i com la bona feina feta comença a donar resultats. També en turisme estem començant a remuntar una crisi estructural que a Andorra va començar uns anys abans que esclatés la crisi financera internacional.

Evidentment, la diversificació de l'oferta turística no s'atura aquí. Aquesta primavera, el Govern ha entrat a tràmit parlamentari el Projecte de Llei de regulació dels jocs d'atzar. El desenvolupament d'aquesta llei ens ha de permetre, a principis de la legislatura vinent, licitar el concurs per a la obertura, l'obtenció perdó, de la llicència del primer casino a Andorra, amb les màximes garanties de transparència i de bona gestió. Un casino que ha de ser un actiu nou, un complement a l'oferta turística de què ja disposa el nostre Estat i que ha de continuar també sent una font d'ingressos per a l'Estat i, molt especialment, per a tots aquells sectors que han patit la crisi amb més intensitat. Aquest mateix Projecte de Llei, a més, suposa la fi de la desregulació parcial d'una oferta del joc a Andorra, com han sigut aquest últims anys la desregulació de loteries o travesses. En aquest procés també hem volgut ser realistes, ho podríem haver fet

d'una altra manera, però hem volgut ser realistes i tocar de peus a terra. Perquè els jocs atzars forans, molt arrelats al país, puguin continuar sent una realitat sota les línies marcades per la Llei, d'acord amb les polítiques de joc responsable. La prova està en que estem a punt de tindre ja totes i cada una de les cartes d'intencions de tots els operadors històrics presents a Andorra, penso que és una bona notícia. El desplegament del sector del joc té uns riscos, vostès ho saben, evidents. I nosaltres som la garantia que aprofitarem les oportunitats sense caure en aquests riscos. Ho vam demostrar amb la modificació de la Llei del bingo -aprovada per assentiment en aquesta Cambra-, en la qual es presta especial atenció a la protecció dels usuaris. Una regulació, i ens tenim de felicitar, una regulació que ha estat aplaudida allà on l'hem explicada, començant pels nostres països veïns.

La nostra aposta per combinar les reformes estratègiques amb projectes concrets fa un nou pas amb la voluntat de procedir a la remodelació integral, avui he vist que sortia en algun mitjà de comunicació, la remodelació integral dels edificis d'Andorra Telecom i de l'antiga seu de Bombers a l'avinguda Meritxell. Així doncs, sota l'auspici del Govern, Andorra Telecom presentarà durant els propers dies un avantprojecte per rendibilitzar i donar valor a un actiu situat al cor de l'eix comercial; un actiu amb molt potencial i avui, ho sabeu tots, està desaprofitat. Es tracta d'un projecte de país que ha de contribuir decisivament a transformar i a revitalitzar aquest eix comercial.

En el mateix sentit i de cara al futur caldrà donar un ús al patrimoni de l'Estat, amb la voluntat de rendibilitzar-lo. Com és el cas de Casa Rossell, a la qual ja s'hi ha destinat una partida de més de 300.000 euros per a la seva conservació i millora; i que també en el futur haurà de fer part d'una reflexió per convertir-la en una infraestructura turística o cultural que complementi l'oferta d'Ordino.

Amb la mateixa filosofia, caldrà pensar i caldrà pensar ràpidament a donar un ús a l'hotel Rosaleda a Encamp. Un edifici per a la qual cal trobar una utilitat de forma imperiosa. En aquest sentit, el Govern està estudiant la possibilitat de traslladar a l'antic hotel Rosaleda els serveis del Ministeri de Cultura, molts dels quals estan avui en locals de lloguer. Del que es tracta és de potenciar i conservar patrimoni, convertint-lo també en un pol de dinamització de l'entorn, tal i com ja s'està fent amb la remodelació de l'hotel Glòria a Sant Julià.

Quan parlem de potenciar i posar en valor el nostre patrimoni no només ens fixem en el patrimoni cultural, sinó també en un dels nostres grans actius: el patrimoni natural i el medi ambient. Com a país

podem estar raonablement orgullosos del grau de protecció del nostre medi ambient. La nostra Constitució és una de les més avançades pel que fa a aquesta matèria i les polítiques de medi ambient que s'implementen des del Ministeri des de fa molts anys han tingut molt èxit i avui dia podem parlar que tenim gairebé tots els indicadors en positiu. Andorra gaudeix d'una bona salut mediambiental, en parlem poc moltes vegades al Consell, més bona que abans. La prova és que l'any passat, per primera vegada, no vam tenir cap dels nostres indicadors, als que feia referència fa un moment, en negatiu. Hem de continuar vetllant per preservar el nostre medi ambient, però podem afirmar que la qualitat global de l'aire, de l'aigua i els nivells de soroll milloren dia a dia. Per anar més enllà dels indicadors, també donaré dos exemples. Aquest any es culminarà la xarxa de col·lectors fixada en el pla de sanejament de les aigües iniciat l'any 1996, fet que revertirà encara més en una millora de la qualitat de l'aigua dels rius, i l'any passat, amb la prohibició de les bosses de plàstic d'un sol ús, amb un any vam reduir en 4 milions la importació d'aquestes bosses, avançant-nos, sent pioners, avançant-nos a la futura normativa europea en aquesta matèria. I seguirem treballant cada dia, perquè també és la nostra obligació llegar a les futures generacions un país sostenible en el qual puguin viure i treballar en les millors condicions mediambientals.

Senyores conselleres i senyors consellers generals, ens ho deia el copríncep Hollande la setmana passada: Andorra va escollir obrir-se, podia haver optat per protegir-se, per replegar-se, per tancar-se però no ens hauria servit de res, no ens hauríem protegit de res. I aquí vull recuperar també la idea del copríncep de veure les reformes com un procés que no s'esgota en una sola llei, en una sola decisió o en una sola legislatura.

L'obertura i la diversificació de l'economia són també un procés, i continuen trobant obstacles importants als quals mirarem de posar remei. Hi han limitacions encara amb els preus i la ubicació d'immobles, doncs bé, Andorra Telecom està impulsant també un viver d'empreses a la Massana de la mà del Comú.

En un altre ordre de coses, les comunicacions amb Andorra continuen sent complicades, és cert, però el paper del Govern ha estat determinant per a la obertura comercial de l'aeroport Andorra-La Seu, que es produirà en els propers mesos. En un moment com l'actual, amb les dificultats actuals, pensin en el valor que té haver aconseguit coordinar els governs d'Espanya, de la Generalitat de Catalunya i d'Andorra. I en el futur seguirem implicant-nos, amb garanties i amb planificació, en aquest projecte. Un

projecte que a més demostrarà més que mai la necessitat d'Andorra de disposar, perquè no renunciem a aquest projecte, de disposar d'un heliport nacional. Aeroport i heliport són infraestructures complementàries i nosaltres no hi renunciem. El Govern té la convicció que caldrà encarar la construcció de l'heliport de manera inajornable a la propera legislatura o ja farem molt tard.

També tenim mancances pel que fa a la regulació de la propietat industrial. Per atreure inversió productiva, innovadora i d'alt valor afegit, cal disposar també d'una legislació de patents homologable i també competitiva. I aquest és el sentit del Projecte de Llei de patents i del Projecte de Llei de l'oficina de patents que el Govern va remetre al Consell General fa unes setmanes. Ja vam advertir fa dos anys, que l'obertura econòmica no s'acaba amb la Llei del 2012, sinó que precisament començava amb la Llei del 2012. Una Llei que havia de ser i ha de ser complementada amb d'altres regulacions que, com en el cas de les patents, creïn un nou marc per desenvolupar nous sectors econòmics.

I, és clar, ens falten convenis per evitar la doble imposició i una definició més precisa de la nostra relació amb l'entorn europeu. No és un caprici, no és fruit de pressions externes, són els inversors interessats en Andorra, és la inversió estrangera productiva i amb potencial per crear riquesa la que ho demana. I també ho demanen els empresaris i professionals andorrans. La nostra capacitat per negociar convenis de doble imposició valida l'aposta per l'obertura i la reforma fiscal. El discurs del copríncep, posant-se al servei d'Andorra per negociar una associació amb la Unió Europea, també valida aquesta aposta per l'obertura i per la diversificació. Però el pas més definitiu el farem el dia que aquests convenis de doble imposició comencin a entrar en vigor i que puguin participar plenament del mercat interior de la Unió Europea.

Ara bé, també podem mirar la situació des d'un altre punt de vista: fins i tot així, fins i tot sense desplegar tot el seu potencial, l'obertura econòmica ja està generant llocs de treball, ja està contribuint al PIB i ja està ajudant a la diversificació de la nostra economia.

Ho va dir també el copríncep: l'obertura era el camí. No hi havia altra opció que obrir-se o replegar-se i protegir-se. I l'opció de l'obertura era la bona i continuarà sent la bona.

És una llàstima, senyores i senyors consellers de l'oposició; de les dues oposicions. És una llàstima senyores i senyors consellers de l'oposició... de les

dues oposicions, és una llàstima que hagi calgut esperar dos anys perquè vostès ho entenguin. És una llàstima que hagin hagut d'esperar a què vingués el copríncep i digués que l'obertura era el camí perquè vostès ho entenguessin. Quin contrast! Quin contrast entre el debat que vam viure en aquesta mateixa sala ara fa dos anys quan per part de l'oposició tot eren reticències, malfiances i escepticisme davant l'obertura econòmica, i l'entusiasme amb el qual vostès -tots 6- van aplaudir les declaracions del copríncep a favor de l'obertura la setmana passada.

Han passat de no voler l'obertura a aplaudir-la. No m'estranyaria, i estan convidats, que aviat ens demanin de fer-la encara més de pressa.

Però malgrat tot perquè el que val són els vots, les conviccions. Quan es vota al torn d'una política -i vostès no la van votar a favor de l'obertura econòmica.

Benvinguts no estan perquè el nostre programa de reformes -que, en paraules del copríncep Hollande, és un programa "ambiciós"- no és un programa per a un govern ni per a una legislatura concreta, és un programa de tant abast... és un programa de tant abast que podem dir que és un programa de país però també gairebé de tota una generació... de tota una generació.

És cert que no ha estat aquest Govern el primer a parlar d'una reforma fiscal, ni de convenis de doble imposició, ni d'obertura econòmica. Però sí que ha estat aquest Govern, i el Grup Parlamentari que li dóna suport, qui ha implementat de manera plena totes aquestes reformes. A més, no ens hem acontentat senzillament en definir el marc, amb formular les línies mestres del nou model econòmic sinó que hem començat a omplir-lo de contingut. De contingut per incentivar el desenvolupament de nous sectors econòmics i per relançar també els sectors tradicionals.

Atrevir-se a omplir el marc de contingut implica riscos. Apostar per projectes implica riscos. Però, és clar, només trenca plats qui els renta. I hem vist durant aquests tres anys com alguns -alguns presents en aquesta Cambra- semblaven alegrar-se cada cop que algun projecte fallava, cada cop que alguna porta a mig obrir es tornava a tancar. No és aquest el camí.

És igual. No canviarem el rumb. No deixarem d'intentar obrir totes les portes al nostre abast, per difícil que sigui, i per molt dures que siguin les crítiques d'aquells que són incapaços d'aportar cap alternativa. I no parlo de vostès que demà aportaran noves idees i, si són bones per a Andorra també seran bones per a aquest Govern.

Senyores conselleres i senyors consellers,

Des de la Declaració de París del març del 2009, Andorra ha seguit de manera inequívoca el camí de la transparència. Un camí que no s'acabava amb aquella declaració, ni tampoc s'acabava aprovant una llei per permetre l'intercanvi d'informació fiscal a demanda, ni tampoc signant dotze acords d'intercanvi d'informació fiscal necessaris per sortir, això sí, de la llista grisa de l'OCDE. No es tractava de canviar només algunes coses per garantir que tot seguiria com sempre.

El canvi anava de debò; per això nosaltres ens vam voler avançar a velocitat de creuer, per això vam posar damunt la taula l'impost sobre la renda de les persones físiques i la llei d'obertura econòmica. I ho vam anunciar el quart mes de Govern... i ho vam anunciar el quart mes de Govern. En el paradigma del 2009, en el que la comunitat internacional ens demanava el 2009 no hi havia ni l'IRPF ni l'obertura hi eren presents. Però hi haurien acabat estant; i amb molt menys marge de maniobra per a Andorra del que tenim avui. I encara que no hi haguessin acabat estant, nosaltres -des de la responsabilitat- teníem l'obligació de canviar el model.

El canvi de model ens l'hem pres de forma molt seriosa, no hem anat només a complir l'expedient. Quan, a l'inici del mandat d'aquest Govern, parlàvem de proactivitat -i ho deia molt sovint el ministre d'Exteriors- parlàvem precisament d'això: no perdre mai la capacitat d'avançar-nos als esdeveniments. De la mateixa manera que ens hem avançat als esdeveniments amb el dèficit de la seguretat social, amb les jubilacions dels funcionaris, amb les transferències dels comuns i amb els interessos del deute, també ens hem avançat als esdeveniments obrint la nostra economia i proposant un model fiscal complet i coherent abans que els esdeveniments ens el completessin a marxes forçades.

Per això tenim credibilitat internacional. Perquè nosaltres ens creiem el que fem, perquè el canvi de model econòmic neix de la nostra convicció. I també tenim credibilitat internacional perquè des d'Andorra a l'exterior es parla amb una sola veu. O, més ben dit, amb diverses veus però amb un únic missatge. Això avui és una realitat i ens hem de felicitar tots en aquesta Cambra dels esforços de consens que han fet totes les parts. En política exterior els andorrans hem sabut instaurar una continuïtat institucional i obtenir els fruits de la voluntat de diàleg i la voluntat de l'entesa que demostrem en temes d'exterior cada dia en aquesta Cambra i en les reunions que fem.

És així en l'àmbit de la transparència financera internacional. Va començar el Govern que encapçalava el Sr. Albert Pintat amb la Declaració de París del 2009 i va continuar el Govern del Sr. Bartumeu amb els primers acords d'intercanvi d'informació fiscal a demanda que ens van permetre sortir de la llista grisa de paradisos fiscals. Nosaltres ens sentim continuadors també d'aquesta trajectòria.

I de la mateixa manera que Andorra ha participat de l'evolució d'aquests estàndards de cooperació fiscal, també volem formar part de l'evolució cap al futur, únic i comú estàndard d'intercanvi d'informació fiscal automàtica en l'àmbit global. Per això Andorra va signar el conveni multilateral d'assistència en matèria fiscal el passat mes d'octubre anticipant penso, correctament, les recents evolucions. Per això vam fer pública la nostra adhesió, dimarts passat, a la declaració de l'OCDE del 6 de maig signada per 48 països, entre els quals els Estats Units, diversos països membres de la Unió Europea, Suïssa o importants places financeres com Singapur.

El pas cap a un estàndard únic i comú d'intercanvi d'informació automàtic és una direcció inequívoca, i la nostra millor garantia és insistir en la necessitat que aquest estàndard sigui precisament únic però sigui també comú, sigui global com ho impulsa avui en dia l'OCDE. Siguem clars: Andorra farà el pas cap a l'intercanvi automàtic d'informació fiscal quan el facin també la majoria o la resta de països. Ens hi hem compromès, sabem que aquesta és la direcció, tant el Govern com el sector financer s'estan preparant, i farem el pas conjuntament amb la comunitat internacional.

He tingut l'ocasió de fer moltes reunions en la banca, hem d'ajudar a la nostra banca, al nostre sistema financer, a internacionalitzar-nos.

En paral·lel a les evolucions al si de l'OCDE, hi ha les negociacions en curs sobre la fiscalitat de l'estalvi amb la Unió Europea. És evident que estem en dos processos que discorren per camins molt similars i que acabaran confluint en un sol camí. El concepte de "camp anivellat", una idea que el ministre d'Exteriors ha fet seva des del primer moment de la legislatura; també estarà present en el context de les negociacions amb la Unió Europea.

En matèria de fiscalitat hem procurat aplicar una política d'anticipació, perquè estem convençuts que és la millor manera de garantir el futur de la nostra plaça financera. L'anticipació és la millor manera de garantir el futur a la nostra plaça financera.

Davant els canvis inexorables que s'estan vivint al món es poden fer tres coses: negar la realitat o no voler-la veure, deixar-se portar a contracor pels

esdeveniments o anticipar-s'hi i treballar per estar ben preparats.

No cal que digui, que l'única opció políticament responsable és la tercera.

Aquesta política d'avançar-nos als esdeveniments és la que ens ha portat a aprofitar totes i cadascuna de les oportunitats que hem tingut per accelerar l'aproximació d'Andorra al mercat interior de la Unió Europea.

I aquí, un altre cop: de res no hem de tenir tanta por com de la pròpia por i d'aquells que la fomenten. El Govern no vol fer cap pas enrere que impliqui renunciar al bon equilibri assolit amb l'Acord d'Unió Duanera del 1990, que conservarem, que conservarem i tots vostès saben, que tenim de conservar. El que volem, i ho hem dit moltes vegades, és una associació que doni resultats equiparables als de l'Espai Econòmic Europeu.

Davant del discurs de la por, nosaltres penso que tenim de fer responsablement el discurs de l'exemple: Com el discurs de l'exemple del tomb de Liechtenstein. Un país de reduïda dimensió territorial, enclavat entre dos països més grans, un país tercer, que no és membre de la Unió Europea. Un país que ha sabut trobar un model de relació similar al que nosaltres busquem i que li ha donat una base de desenvolupament molt sòlida per als seus conciutadans.

Un país, amb la meitat de la nostra població, ha demostrat capacitat administrativa per incorporar el cabal comunitari vinculat a l'associació. No sense esforços, però amb molts resultats.

Pel que fa a les relacions amb Europa, els mesos que vénen seran mesos decisius. La Unió Europea ens obre la perspectiva d'un mandat de negociació per a un acord d'associació. Un acord que ha de permetre l'accés total dels nostres joves als programes universitaris europeus, l'accés total dels nostres ciutadans al mercat de treball europeu, l'accés total de les nostres empreses al mercat europeu i la participació d'Andorra en els fons europeus. Aquests són els objectius, aquests són els motors del nostre moviment d'aproximació a la Unió Europea.

Una Unió Europea que ha quedat afectada això sí, per la recessió, que ha patit una gravíssima crisi del deute, que ha estat assetjada per l'auge dels populismes i que té dificultats per retrobar l'entusiasme de dècades enrere. L'aproximació a la Unió Europea està plena d'incerteses. En canvi, l'aïllament no. L'aïllament i l'immobilisme no són incerts: Si no ens movem, si no canviem, tenim un fracàs assegurat. Perquè, sense estar associats amb Europa també hem patit la recessió, també hem tingut problemes greus de deute, -menors

evidentment que en d'altres països, però gens menyspreables donada la nostra escala-, i també veiem com el populisme va fent forat a casa nostra. No en aquesta Cambra, no en aquesta Cambra, per ara. En això penso que hi estem tots d'acord.

Davant del discurs del pessimisme, nosaltres oferim el discurs de l'oportunitat. Perquè aquesta Europa carregada d'incerteses és també el principal mercat de béns i de serveis del món, és la prova que combina economia de mercat i estat del benestar és possible, és l'escenari que ha vist néixer molts projectes innovadors i amb un alt valor afegit. És també el lloc on molts dels nostres joves estan cridats a desenvolupar una part de la seva vida professional, és l'àmbit natural cap al qual s'expandiran les nostres empreses i és l'origen de la gran majoria dels nostres visitants.

És -per sobre de tot això, l'àmbit històric i cultural d'Andorra, el bressol de la democràcia i la regió del món on els drets i llibertats tenen la seva màxima expressió. Els andorrans som profundament europeus. Tenim de ser profundament europeus. Tot allò que el món admira en Europa ha tingut, des de fa segles, en aquestes Valls un dels seus exponents més clars. I nosaltres tenim el deure històric de trobar un lloc per a Andorra en aquesta construcció europea.

Hi ha incerteses, és evident, és cert. Però hi ha la certesa que quedant-nos com estem no ens lliurarem de cap dels riscos als quals Europa ha de fer front i, a sobre, no podrem participar de cap dels seus avantatges. Hi ha també la certesa que com més triguem a moure'ns, més grans seran els obstacles i més llunyanes quedaran les oportunitats.

Ara tenim l'oportunitat, propiciada per un clima de confiança amb Brussel·les i reforçada, -molt reforçada-, pel suport dels nostres estats veïns. I nosaltres som la garantia que Andorra aprofitarà al màxim aquesta oportunitat. Ho farem amb la complicitat, n'estic segur, de tots els grups presents en aquesta Cambra, el suport dels quals agraeixo a tots sincerament.

Nosaltres, i quan dic nosaltres, ara vull dir tots nosaltres, hem sabut fer veure a Europa la grandesa de la nostra singularitat. Perquè els andorrans som part de la pluralitat que Europa anuncia en la seva divisa: Units en la diversitat. Cada cop ens escolten més i ens entenen millor. En vam tenir una bona prova a la sala del Consell de la Casa de la Vall fa pocs dies. I nosaltres hem der fer el mateix: escoltar més i entendre millor, per continuar fent el nostre camí.

Senyores conselleres i senyors consellers,

Vull acabar aquesta intervenció amb quatre paraules, quatre conceptes: Identitat, progrés, determinació i realisme.

Identitat. Més de set segles d'identitat, pel capbaix. Pensem per un moment en tot el que ha passat al món durant aquests segles. I Andorra continua sent Andorra.

Una identitat no només forjada amb el pas del temps, -perquè el simple pas del temps és innocu-, sinó una identitat forjada per les persones, per la voluntat de totes les persones que han nascut i que han vingut a aquesta terra; i l'han fet gran.

La identitat no és mai el resultat de la passivitat, sinó de l'acció i de la voluntat. La nostra identitat no es preserva tancant-nos i quedant-nos quiets, esperant quedar al marge dels esdeveniments del nostre temps; la identitat es reforça afrontant la realitat, compartint els reptes i fent nostres les oportunitats. Això és el que hem fet quan hem obert l'economia, quan hem concentrat recursos i esforços per ajudar aquells que ho passen malament, quan treballem per modernitzar i reactivar els pilars tradicionals de la nostra societat i quan encarem qüestions transcendentals pel nostre futur.

Una Andorra que porta les regnes del seu propi destí. Aquest és el nostre objectiu; i avui hi estem més a prop que fa tres anys.

He parlat també de progrés en el meu discurs, he parlat molt de progrés econòmic, que va unit al progrés social, que el sustenta. No veig el progrés com un contrast a la identitat. És més, rebutjo la contraposició que alguns pretenen entre identitat i progrés. No només són compatibles, sinó que són absolutament complementaris. Si no som capaços de donar a la gent expectatives i garanties de progrés, -fent valdre el mèrit i l'esforç-, mai no faran seva la identitat. Com tampoc serviria apostar cegament pel progrés a canvi de sacrificar la identitat. Com tampoc serviria a apostar segament per progrés a canvi de sacrificar la identitat. No s'ha de progressar a costa de deixar de ser el que som; sinó, tot el contrari: s'ha de progressar, s'ha de canviar, per seguir sent el que som.

Per això fem les reformes. Perquè reformant nosaltres, fent nosaltres els canvis i avançant-nos als esdeveniments, tindrem més llibertat per decidir el què volem ser. Canviar, sempre i reformar sempre. La nostra determinació a l'hora de tirar endavant les reformes prové d'aquesta convicció: Per garantir el progrés i per reforçar la identitat, el que cal és canviar. Calia fomentar, dia a dia, mesura a mesura, la reactivació de l'economia. Calia fer els canvis estructurals necessaris que tant he parlat avui, perquè Andorra estigués ben situada un cop la

reactivació arribés, perquè no hauria servit de res, que arribés la reactivació sense que haguéssim fet els canvis. I encara n'hem de fer molts. Calia i cal explotar tot el potencial de país, que és molt, i que durant temps havia quedat massa limitat.

En el meu primer debat d'orientació política ho vaig dir. Sabem quines reformes necessita Andorra i les farem. Sabem on volem anar i hi anirem. Li pesi a qui li pesi. I quan deia 'li pesi a qui li pesi' em referia als immobilitistes, els que sacrificarien el benestar futur de tots a canvi d'un petit benefici individual. No em referia en cap moment a fer les reformes a qualsevol preu i a qualsevol cost. Perquè hi ha línies vermelles que no travessaré: les persones i la cohesió de la nostra societat.

Per això, tot i que la majoria de reformes s'estan implementant a bon ritme, també hem sabut ser graduals quan ha estat necessari. Amb determinació, sí; però també amb realisme. La determinació per anar on volem anar i el realisme per anar-hi tots junts.

Senyor síndic,

Senyora subsíndica,

Senyores conselleres i senyors consellers,

Fa uns anys, fa uns anys teníem una Andorra instal·lada en una relativa comoditat i atemorida davant del canvi, que sovint era vist com un gran risc. Nosaltres li hem donat la volta: Hem demostrat que aquella comoditat era extremadament fràgil; i, en canvi, les reticències davant del risc les estem transformant en determinació per aprofitar les oportunitats.

Sóc, -com alguns de vostès-, sóc d'una generació que ho ha tingut tot si ens comparem amb els nostres pares i els nostres padrins. Una generació que ha rebut molt pel sol fet de viure a Andorra. És per això que ens toca a nosaltres, sobretot a nosaltres fer aquestes reformes. Tots els esforços que faig, tots els esforços que fan els ministres i els consellers són una obligació cap a aquesta terra que ens ha donat tant... i ara li hem de tornar una part del que tan generosament ens va donar.

Diguem-ho clar, diguem-ho clar, com a societat no sempre hem sabut fer les coses prou ben fetes. L'Andorra, per exemple, de la meva adolescència era més integradora que la d'ara. I no és culpa de ningú, sinó que és conseqüència d'una dinàmica massa centrada en els èxits ràpids, en el curt termini i -per què no dir-ho?- també en un cert egoisme.

Hem pagat, senyores i senyors consellers, hem pagat un alt preu com a societat. En aquesta última crisi hem perdut 10.000 persones; i això no ens pot tornar a passar. Coneixia com tots vosaltres a algunes

d'aquestes persones, eren persones que també havien contribuït a fer d'Andorra el que és.

Fem les reformes perquè això no torni a passar. Diversifiquem l'economia per poder tornar a donar oportunitats a la gent. Hem estès els drets econòmics a tots els ciutadans i residents perquè tothom pugui participar en igualtat de condicions.

Però siguem realistes; també cal obrir les portes a la joventut, perquè -en alguns casos- la vida professional dels nostres joves els durà lluny d'aquesta terra. D'aquí ve que jo faig una obsessió de mantenir una estructura educativa plural i de qualitat a casa nostra i de culminar l'aproximació al mercat interior europeu.

Hi ha hagut dificultats i n'hi seguirà havent. S'han comès errors, hem comès errors, i se'n cometran més. Agafar decisions amb responsabilitat no ens blindava contra les equivocacions; però la principal equivocació seria no fer res -seria fatal. Davant les dificultats hi ha dies que la càrrega de ser cap de Govern és molt feixuga; com també és feixuga la càrrega que han de suportar els ministres i els consellers. Però com que no estem aquí per oportunisme, sinó per convicció, mantindrem el rumb fins al darrer dia de la legislatura.

I encara més: aquest rumb, si som responsables tots plegats, s'haurà de mantenir més enllà, perquè de feina per fer en queda molta i perquè de nous reptes i de noves oportunitats no en faltaran. Aquest rumb s'ha de mantenir més enllà perquè aquest projecte no és només el meu projecte, no és el projecte d'una persona ni d'un grup de persones... Aquest projecte, amb totes les matisacions que es vulguin, és el projecte d'una generació.

Coincidint amb el debat d'orientació política -que per a mi és un dels moments més significatius del curs parlamentari- vull avui agrair el suport dels 22 consellers del Grup Demòcrata. Perquè sé que han compartit -i comparteixen- el desgast del Govern; perquè sé que han rebut -i reben- pressions molt intenses; perquè sé que també han hagut de patir incomprensió en molts moments. Hem passat moltes dificultats. Hem navegat molt sovint enmig de la tempesta. Alguns de vosaltres tindreu l'honor i la responsabilitat de continuar amb aquesta travessia. Però tots, absolutament tots, sou uns lleials servidors del Principat d'Andorra.

També per a mi durant aquests tres anys ha estat un honor servir el meu país. I poder comptar amb un equip de Govern integrat per persones rigoroses, amb talent, treballadores i d'una alta qualitat humana, -que al final és també l'essencial. Ha estat un honor poder compartir amb ells i amb tots vosaltres moments històrics, decisions arriscades, decisions

històriques i debats intensos en aquesta Cambra. Amb els consellers de l'oposició, amb els consellers de l'oposició als quals respecto i dels quals puc dir que tenen una gran estimació per Andorra.

També per a mi han estat anys de dificultat i de desgast. Però em mantinc en el que he dit sempre: no m'importa desgastar-me pel futur d'Andorra i la seva gent. No me'n penedeixo de res. Ben al contrari: ho tornaria a fer tot.

Fa ja bastants anys que faig política. Alguns en aquesta Cambra hem fet política junts durant molts anys: com a companys de files, d'altres com a adversaris... A tots els considero persones honorades. Fa anys que faig política i puc dir que mai no havia viscut uns moments tan intensos, tan plens de complicacions i a la vegada tan apassionants com els actuals. La responsabilitat que tenim és enorme. L'oportunitat per canviar les coses és ara. La voluntat per fer-ho no ens pot faltar.

En els últims tres anys he tingut aquesta voluntat i la mantindré fins al darrer dia. És per això que avui renovo davant de tots vosaltres el meu compromís amb el Consell General i, a través d'ell, a través de tots i cadascun de vosaltres, el meu compromís amb aquesta terra i amb la seva gent.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies Sr. cap de Govern.

Acte seguit suspendrem la sessió fins demà dia 20 de juny, a les 10.00h del matí, moment en el que iniciarem el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Gràcies a tothom.

Se suspèn la sessió.

(Són les 12.19h)

(L'endemà dia 20 de juny, divendres, a les 10.04h, es reprèn la sessió)

El M. I. Sr. Síndic General ha excusat l'absència del M. I. Sr. Josep Anton Bardina Pau i de la M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs)

El Sr. síndic general:

Bon dia a tothom.

Reprenem la sessió.

Iniciem tot seguit el debat amb la intervenció dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Jaume Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Gràcies Sr. síndic.

Senyor cap de Govern, ahir al matí, mentre us escoltava iniciar el vostre discurs amb reiterades referències a l'inici de totes les coses i totes les reformes -que situàveu sense por en la data de la vostra arribada al Govern- recordava el llibre de Paul Morand (L'homme pressé). Hi ha una frase que us va com l'anell al dit i diu així: "Si j'étais seul au monde je me porterais a merveille, mais il y a les autres".

Sí Sr. Martí, efectivament hi ha, hi som, els altres. I us destorotem el vostre món ideal.

Vau començar el discurs citant una bonica frase de Jean Jaurès, "Le courage c'est d'aller a l'idéal et de comprendre le réel".

Aquesta frase, que no és pas cap divisa, la trobareu en el magnífic "Discours à la jeunesse", que Jean Jaurès va pronunciar al Lycée d'Albi el 30 de juliol del 1903.

Us en recomano la lectura, crec que us pot ajudar.

No calia, tanmateix que ens recordéssiu que no formeu pas part de la mateixa tradició política que Jaurès. Podeu estar ben tranquil: a ningú se li passaria pel cap aquesta idea!

Tampoc heu de tenir mala consciència, perquè Nicolas Sarkozy, que penso que s'acosta més a la vostra tradició política, va citar abundantment Jaurès en la seva campanya presidencial del 2007.

Bé en tot cas, tota la primera part del discurs d'ahir semblava l'inici del debat del pressupost del 2015. Esperem que no sigui perquè potser ja no serem a temps de fer, quan pertoqui, el debat pressupostari.

Si no és el cas -i confio que així sigui- ens permetrà que ho deixem pel debat de totalitat del pressupost 2015 la discussió que plantejàveu ahir.

Sí que li vull dir que quan nosaltres vam assumir la responsabilitat de governar, el juny del 2009, després de 14 anys de governs que comptaven amb la seva benedicció, Sr. Martí, l'Estat es finançava en un 100% directament de la banca andorrana. En vint-i-dos mesos vam reduir un 15% -el que citàveu ahir-, aquella dependència directa i, comptant amb la primera emissió de deute públic -que vam fer nosaltres- la dependència es rebaixava globalment penso més d'un terç.

En tot cas, crec, el debat d'avui l'hauríem de centrar en l'orientació política del seu govern i no pas en la del nostre.

Val a dir que també puc entendre aquesta obsessiva insistència en mirar pel retrovisor: en intentar assenyalar el meu govern com el culpable de tots els

mals del país deu pensar que podrà esborrar la història dels darrers vint anys. Però Sr. Martí, per molt que s'hi esforci no pot, no podrà fer-ho.

Agafi el calendari i es trobarà amb el següent:

1994-2009 = 14 anys de govern liberals

2009-2011 = 22 mesos de govern socialdemòcrata

2011-2014 = 3 anys de govern de DA

Algú, seriosament, es pot arribar a creure que les que vostè anomenava ahir "bombes de relotgeria" les vam armar nosaltres en vint-i-dos mesos de govern?

L'endeutament de l'Estat, el dèficit de la gestió de malaltia de la CASS, la problemàtica de la funció pública i la discussió sobre les finances comunals, van aparèixer en aquesta casa -més ben dit a Casa de la Vall-, el juny del 2009 a l'aixopluc de la meua referència a Jaurès?

Miri, Sr. Martí, jo ja entenc que pensí que amb aquesta drecera hi haurà qui badarà i no s'adonarà que totes aquelles bombes de relotgeria es van armar del 1994 al 2009, catorze anys en els quals vostè tenia un paper molt important en la política liberal.

Penso que aquesta setmana en què heu decidit un nou disseny de les matrícules i em sembla i em permeto dir-ho distesament podria aprofitar per canviar també l'orientació del seu retrovisor perquè, si no ho fa hi ha el risc evident que s'estavelli.

Recordo que en el seu debat d'investidura em va dir que el seu objectiu era mirar cap endavant i no volia i ho va fer gairebé -només s'hi va esmerçar quinze segons aleshores- mirar cap enrere.

Torni si us plau a aquella bona disposició. Parlem mirant cap endavant.

Ja fa tres anys, senyor Martí, del debat de la seva investidura. Tres anys en política són gairebé una eternitat.

Una eternitat que, amb la brutal topada que heu tingut amb la realitat, ha acabat d'esvair les il·lusions que vam crear l'abril del 2011. Les vostres i les de moltes ciutadanes i molts ciutadans que us van votar.

Avui, que encetem el quart any de la legislatura, hem de preguntar, en aquest Consell General, com viu la gent d'Andorra després de trenta-sis mesos de govern de DA.

Ho hem de preguntar després que haguem escoltat, per part seva, una certa eufòria, anunciant un canvi de tendència econòmica i l'inici de la recuperació.

Les dades de la població activa i de desocupació constaten que la recuperació ni arriba a l'ocupació ni a les persones. Les xifres i la seva evolució indiquen que la població activa baixa i l'ocupació no creix,

que la desocupació es manté en uns nivells preocupants, que la precarietat augmenta i que la desprotecció i la pobresa avancen.

La mitjana d'assalariats entre març del 2013 i febrer del 2014 va ser de 35.039, per 35.565 assalariats entre març del 2012 i febrer del 2013, és a dir, una pèrdua de 526 menys o -1,5%.

En un any, entre febrer del 2013 i febrer del 2014, la massa salarial i el salari mitjà han baixat un -3,1% arribant als 70.911.281€ i 1.926,57€. I el més preocupant és que no es tracta d'un efecte estacional, en el període entre el març del 2013 i el febrer del 2014, la massa salarial ha baixat de mitjana un -2,6% sempre en correspondència a l'any anterior.

Si bé sembla que hi ha més o menys els mateixos assalariats -així ens ho volíeu fer veure ahir- entre febrer del 2013 i febrer del 2014, jo li he de dir que s'han perdut més de 2.000.000€ de massa salarial. Això indica una retallada brutal dels salaris aquest darrer any, el que comporta una baixada important del poder adquisitiu de les famílies, i doncs més precarietat per la gran majoria de la societat. I no cal recordar que la massa salarial és un indicador directe de com va el famós PIB, aquella variable màgica que permet dir als gurus econòmics si anem millor o pitjor segons puja o baixa.

Per posar-ho en perspectiva, jo crec que s'ha d'anar 10 anys enrere per trobar masses salarials més baixes a les actuals. Quant a assalariats estem als nivells del 2001.

S'han perdut uns 3.000 assalariats només entre el febrer del 2011 i el febrer del 2014, gairebé un 8% de pèrdua en 3 anys. Segurament aquest estiu -i tant de bo m'equivoqués- estarem per sota dels 33.000 assalariats, cosa que no passava en aquest país en el que portem de segle XXI. Per tant, li he de demanar; on són els llocs de treball que vostè sembla que veu o en tot cas endevina? I no ens digui que sense la intervenció del Govern la situació seria pitjor, perquè tampoc sembla que hi tingui molta incidència! No s'hi valen ara, al cap de 3 anys les excuses de mal pagador.

Només cal mirar al servei d'ocupació, on tenim 905 persones registrades en recerca de feina al maig del 2014 quan n'hi havia 1.176 al maig del 2013. Sembla una millora però s'ha de matisar bastant. Al maig del 2014 hi havia 190 persones contractades per Govern + Comuns+ Parapúbliques amb contractes a precari de 6 mesos, quan al maig del 2013 n'hi havia 137.

També al maig del 2014, 13% són desocupats de llarga durada, a l'abril del 2013 només un 10% els de llarga durada.

Amb aquestes dades podem dir que, si han baixat els inscrits al servei d'ocupació i no han pujat els assalariats, és que o la gent no s'inscriu -cosa que dubto- al servei d'ocupació o bé que se'n va del país.

Sabem -i no ho podem amagar- que molts treballadors se'n van del país.

Sabem -i no ho podem amagar, Sr. cap de Govern- que molts treballadors i treballadores d'origen estranger tornen cap al seu país d'origen o marxen cap a un altre. I es comença a albirar dissortadament que joves andorrans hauran d'emigrar per manca d'oportunitats a casa nostra.

Una part de la població potencialment activa passa a la inactivitat desanimada per les escasses expectatives de creació d'ocupació. Això fa que hi hagi moltes famílies amb manca de recursos econòmics que queden desprotegides per un sistema de prestacions cada cop més restrictiu i exclouent. I ja sabem que darrera les xifres de desocupació hi ha persones i famílies senceres que no poden fer front a les necessitats més bàsiques de la vida de cada dia.

Fa dues setmanes Càritas ens recordava que atén 1.298 famílies, xifra enorme tot i que és un 6% inferior a les que atenia l'any passat. Però, també ens deia Càritas que els casos es tornen més crònics: salaris més baixos, precarietat que consisteix en què el contracte fix passa a ser temporal i el contracte a temps complet passa a ser a temps parcial. El que ens expliquen els informes de Càritas i les estadístiques és que Andorra s'està endinsant en una creixent dualització social i que la greu situació d'alguns col·lectius ens atansa, si no hi posem remei, a l'emergència social. Sí, Sr. Martí, les dues Andorres a dues velocitats diferents l'existència de les quals vostè em negava des d'aquesta tribuna el 2011.

Aquesta és la realitat dramàtica del país. La feina és escassa, els salaris baixen i aquesta realitat vostè no la pot negar. Necessitem menys missatges triomfalistes sobre la fi de la crisi i la recuperació econòmica i més esforços per revertir aquesta situació, per reactivar l'economia i crear ocupació. I mirin, baixar els salaris als treballadors que guanyen menys mentre pugen els salaris dels directius i els beneficis del sector financer no és just. I, a més, jo diria que és poc intel·ligent, perquè fa caure el consum. Sr. cap de Govern, han passat tres anys d'aquesta legislatura i això no millora pel gruix de la població.

Aquelles grans reformes que anunciàveu en el debat d'investidura del 2011, i que prometíeu encara l'any passat, no hi són ni se les esperen. Es comprova així que no és suficient predicar què vols fer: s'ha de demostrar amb mesures solvents i amb una visió de país i, aquí, no s'ha vist ni l'una cosa ni l'altra. Tant

el projecte de reforma de la funció pública i de la pensió de jubilació dels funcionaris, com la redefinició de la delimitació de competències amb els Comuns eren i són dues qüestions cabdals, que tenen un punt comú. Permeten il·lustrar, fins a la caricatura, la capacitat del govern de DA de deformar, escapçar i fins i tot esbalçar ambicions i propostes molt virtuoses.

Sí, no li negaré pas, calia valor i voluntat per fer aquestes reformes. Però, deixi'm-ho dir, nosaltres, -ahir ho volia menystenir-, nosaltres ho vam començar a fer sense disposar d'una majoria absoluta com té vostè i sense pressupost. I li vam deixar, en la transició del Govern, el maig del 2011, una feina prou avançada en la negociació amb els comuns i, també, en una taula de diàleg amb els sindicats de la funció pública, per enllestir una reforma difícil, però també urgent, de l'Administració. Unes reformes, -l'una i l'altra-, tan necessàries com urgents. Reformes per a les quals vostès haurien de suscitar sinó un consens general, sí almenys, una àmplia adhesió i no ho han volgut fer.

Però ja hem vist que entre el discurs del 2013 i el d'ahir el Govern ha esbalçat aquests grans dossiers, renunciant a les seves promeses per no molestar uns cònsols reticents i uns sindicats de funcionaris temerosos del canvi i l'absència de diàleg.

Els danys col·laterals d'aquestes renúncies no seran gens fàcils de recuperar. Els problemes es van semblant i, tard o d'hora, rebroten.

La crisi de les finances públiques i l'evident necessitat de reconduir-la amb una nova delimitació de competències amb els comuns i la paral·lela revisió de la Llei de transferències existia ahir, l'any 2009, quan nosaltres vam començar a parlar-ne amb els comuns, i existirà demà, l'any vinent.

La delimitació de les competències comunals és una peça important en la definició del model d'Estat i ha d'implicar totes les institucions... totes: les forces polítiques i la societat en general. Ha de definir com l'Estat es relaciona amb els ciutadans, qui dóna i com dóna els serveis públics que li hem d'exigir, i com aquests serveis es financen a partir dels impostos. És doncs necessari que hi hagi concertació, amb transparència i amb sentit d'Estat, lluny del mercadeig de quotes de poder.

Vostè, Sr. Martí, haurà desaprofitat quatre anys i una majoria absolutíssima i no haurà fet res més que congelar les transferències, incomplint de passada una llei qualificada.

Prediqueu la reforma de la funció pública i la contenció dels salaris dels funcionaris però paradoxalment heu dut a terme una veritable explosió de les retribucions mitjançant una generosa

i abundosa distribució de complements de responsabilitat afegida que, començant pel Ministeri de Finances, està fent taca d'oli en tots els ministeris.

A principis d'aquest any 2014, sobre els 1.930 o 1.940 funcionaris de l'Administració general n'hi havia 150... 150 que rebien un "Complement de Responsabilitat Afegida". La incidència mensual d'aquests 150 CRA és de 64.545,30 € mensuals. El ministeri més generós és, ja ho he dit, Finances que amb 26 CRA abona mensualment 17.628,43 €; el segueix Educació amb 56 CRA per una suma mensual de 16.254,21 €; el tercer és Justícia i Interior: 20 CRA i 9.900,70 € mensuals.

Miri, anem a pams perquè ens hauríem d'entendre: una responsabilitat afegida en un lloc de treball ja sabem el que és però, una responsabilitat afegida en un lloc ja definit a mi em sembla que no existeix; el que caldria és fer un lloc de treball. I jo pregunto: on són els edictes interns per pujar de categoria? No hi són! O, si hi són, no els he sabut trobar.

Ens consta a més a més, i això és el que ens preocupa, que en els darrers mesos, s'acosten les eleccions, encara han aparegut més CRA que els que acabo d'esmentar.

Miri Sr. Martí vostè no reforma, vostè es limita a passar el ribot.

Les vostres actuacions en matèria de contenció de la despesa pública no són, jo crec que ni ho pretenen ser, reformes estructurals. Fa molts anys que Andorra deixa per demà passat, o per la propera legislatura, les reformes necessàries. En aquests tres anys heu demostrat ser un mestre... us ho dic de veritat, un mestre! en l'art de diferir la decisió tot i donant la impressió -ahir al matí encara aquí- que estàveu treballant, que estàveu actuant en aquella direcció. Molta comunicació i pura il·lusió.

He arribat a creure que teniu com a llibre de capçalera un llibre de Pierre Conesa amb un assaig que es titula "*Surtout ne rien décider. Manuel de survie en terrain politique*", allà s'enuncia el teorema de la no-decisió, també conegut com principi de Bartleby, i diu així: "*L'art de la non-décision consiste à se préserver avec assurance, détermination et méthode de toucher a toute réforme inévitable, pour la léguer aussi intacte que possible à son successeur*" Per aplicar aquest teorema es pot fer -i heu fet- de tot: nomenar comissions, demanar informes, modificar petits detalls, nomenar un ministre de la Presidència per defenestrar-lo uns mesos després, donar temporalment una subvenció compensatòria, CRA i, sobretot, recordar que en política el ridícul no mata pas -el Patapou prou que ho demostra- i només reformar seriosament té efectes letals.

En l'ambient poruc, de reticència davant els canvis, que alguns dels vostres valedors han estat creant i mantenint aquest any, finalment ahir, i ho hem d'agrair... finalment ahir va gosar plantar cara als que us van acompanyar fins aquí. Ja era hora. Tanmateix els afers o els errors impossibles d'explicar s'insonoritzen, buscant la disciplina o la comprensió mediàtica.

Quan un ministre la pífia parlant de la independència de Catalunya, i el govern espanyol protesta, es demana als mitjans que ho havien recollit d'esborrar-ho; quan el director de la ràdio i televisió públiques critica les pressions episcopals sobre el Consell General se'l fa callar i se l'acomia; quan un ciutadà inicia una acció judicial contra un dels vostres antics companys del Comú d'Escaldes per un presumpte delictes contra l'honor, es demana senzillament de fer silenci sobre la qüestió. I això ho feu beneït i apadrinant la més gran ofensiva contra la llibertat d'expressió que s'ha conegut en l'Andorra constitucional: la llei mordassa. Una llei que en la seva tramitació haurà permès també una innovació reglamentària en aquesta Cambra.

El mateix grup parlamentari que l'ha proposat ha tingut la gosadia reglamentària de sol·licitar un allargament del període d'esmenes per veure si s'esvaeix la tronada. I ho ha fet mentre el portaveu del Govern reconeixia que considerava innecessària aquella iniciativa. Miri quin ordre i concert.

Aquesta lamentable proposta de retallar la llibertat d'expressió és una taca en la democràcia andorrana. Retiri-la, Sr. Martí, reconeguim el seu error i retirin-la. Ja que som en un debat de política general, em sembla oportú fer un petit balanç dins del termini, que tot i que sé que abusaré de la generositat del Sr. síndic, no puc fer un balanç tan llarg com el que va fer el Sr. cap de Govern, però hauríem de parlar de veure el comú denominador que a mi em sembla que és sempre el mateix de l'acció d'aquest Govern. Van a bursades, i sense una línia definida.

L'economia per exemple.

Senyor cap de Govern, ahir al matí vostè va voler fer un balanç optimista o almenys és el que vam entendre de les seves paraules. Donava la sensació que l'economia ja no hauria de ser prioritària en aquest debat, si no és per parlar de la recuperació.

Al meu entendre el seu optimisme no es fonamenta, no pot, en el present, que és dur, -ja estem d'acord en vostè-, sinó en el futur. En un futur hipotètic.

Pregoneu confiança en una propera recuperació, confiança que ja voldríem compartir, però els indicadors econòmics segueixen mostrant la seva debilitat i el mercat de treball, ja m'hi he referit, està molt malament.

Els ingressos de la Duana fins a finals del passat mes de maig són molt negatius, Sr. cap de Govern. I no me n'alegro.

Dels 86 milions d'euros dels cinc primers mesos del 2013 hem passat a 64 milions d'euros, -menys 25,2% en global.

Si mirem els ingressos per taxes d'importacions de tabac, també en va parlar ahir, la comparació 2013-2014 és encara més dura: -45,3%. I els carburants també cauen: -3,8%. Les matriculacions de vehicles del 2012 i del 2013 són les dos pitjors dades històriques des de què tenim l'estadística, és a dir des del 1993. I al 2014, si bé sembla que repunti amb els ajuts de Govern, segueixen sota mínims, lluny dels nivells assolits abans del 2011.

Ja ho deia abans també, si hem de fer cas de la baixada de la massa salarial, el nostre PIB tampoc millora, tot al contrari. Per això no s'entén que alguns portaveus empresarials, que acompanyen el poder com a comparses en tots els seus saraus, siguin més feliços que unes pasqües i no regategin elogis allà on els donen la paraula. Canten, a una sola veu, la cançó preferida del Govern, que es titula així: "Canvi de tendència". Per molt que ahir volgués convèncer-nos del contrari tenim la impressió que el seu Govern està gestionant, sense adonar-se del drama individual i familiar de centenars de persones, sense voler veure que en plena crisi les desigualtats creixen. Els pobres són més pobres, els rics són més rics i la classe mitja està durament castigada. No es veu enlloc una estratègia per a l'economia productiva, aquella que crea llocs de treball i garanteix benestar social. La vostra única iniciativa ha estat rebaixar l'IGI a les empreses de la neu, del transport de passatgers i Caldea. Aquestes modulacions interessades, rebaixant dos punts en la taxa, només serviran per desvirtuar el caràcter general de l'impost i per crear greuges comparatius amb el comerç i l'hoteleria que són dos sectors estratègics dels quals depenen molts llocs de treball. I per reduir els ingressos públics, en perjudici de tothom. No parlem ja dels altres sectors que mereixerien també una ajuda per part de l'Estat, que hauria de fer tot el possible per ajudar-los a créixer. S'ha de creure-hi, creure en els empresaris i en els treballadors del país, ajudar-los a desenvolupar els seus negocis, a accedir al crèdit... ja fa 3 anys que demanem el mateix. Ahir ens deia que ara sí, que ara demanarà als bancs un esforç!

S'ha d'invertir en les empreses del país, facilitant molt més la seva participació en concursos públics. Són elles que avui estan mantenint els llocs de treball.

S'ha de ser més transparent en la gestió de les Societats Públiques que cada dia demostren més opacitat i contracten massivament empreses estrangeres que no deixen cap euro al producte interior brut. També s'han d'explorar alternatives que avui ja són tendència arreu, no cal inventar res, sinó utilitzar el que el coneixement global posa a la nostra disposició. Diversos treballs a nivell internacional i nacional avalen perspectives molt positives per a la transformació i creació d'empreses i llocs de treball verds. En tots ells es fa una previsió de creació de centenars de llocs de treball pel 2015, dels quals més de la meitat serien llocs de treball directes. Vull recordar que els països que inverteixen en la creació de llocs de treball de qualitat són els que més progressen. Considerem imprescindible avançar en la formació continuada de les persones que treballin o s'incorporin al sector verd per tal d'eleva la preparació tècnica i els nivells de qualitat dels serveis que es presten millorant, també, la competitivitat de les empreses andorranes del sector energètic. Com també considerem imprescindible la modernització de l'Administració i la millora de la seva eficiència i eficàcia. Mentre no siguem capaços de tenir una administració exemplar, al dia tecnològicament i degudament estructurada, seguirem patint de manca de competitivitat i augmentant inútilment despeses tant públiques com privades.

A tall d'exemple molt senzill, Sr. cap de Govern, en el discurs de l'any passat, 20 de juny del 2013, reconeixíeu que l'Administració incomplia encara l'article 28 de la Llei 93/2010 que obliga l'Administració a reordenar els tràmits administratius de manera que no es requereixi dels ciutadans cap document o informació, dels quals ja disposi l'Administració. Un any després tot continua igual. O pitjor en alguns casos, com per exemple per obtenir un permís de conduir. Quan vam deixar el Govern al Juny del 2011 calia una hora o un parell d'hores per obtenir un permís de conduir. I ja li dic abans de què se'm repliqui que tampoc ho havíem aconseguit nosaltres, vam mantenir el que ja havia començat a fer el govern anterior del Sr. Pintat. Doncs miri, avui en dia, i segur que força ciutadans i ciutadanes n'han tingut l'experiència, calen 48 hores al lloc d'un parell d'hores. Sort que vostè prometia l'any passat reduir el temps per fer tràmits o reduir el temps d'espera presencial per fer gestions. Segur que els que cada matí fan cua a l'Edifici Administratiu, en el qual ja no funciona la màquina de torns, que permetia calcular justament aquest temps d'espera, ho tindran ben present i li agrairan. Ens dirà aquí també que si no fos pel seu govern la cosa estaria pitjor? Un govern de "números u", ens alligona sobre empremadoria, innovació i iniciativa empresarial,

mentre segueix mantenint privilegis i tràmits burocràtics que assegurin la continuïtat d'espais d'intermediació que no aporten cap valor i sovint no fan més que afegir complicacions.

De manera més general, encara esperem que s'unifiquin les normes de contractació pública perquè Govern, Comuns i empreses públiques presentin plec de bases unificats en els edictes de licitació de productes i serveis. I que tots aquests processos siguin transparents i públics. L'Administració no ha de tenir res a amagar i ha de ser fiscalitzable per tots els ciutadans de la mateixa manera que ella els fiscalitza.

Amb males inèrcies, sense transparència i amb una Administració ineficient, no es pot pretendre aconseguir una gran arribada d'inversió estrangera si els candidats a instal·lar-se han de patir una cursa d'obstacles administratius indesxifrables.

Permeti'm referir-me ara a la Seguretat Social i a la sanitat.

Insistia molt ahir en la situació financera de la CASS i en la línia habitual presentava el desert, anterior a vostè, i l'oasi d'esperança d'ençà que sou al Govern.

Pel que fa a la branca general, quan vàreu prendre possessió us havíem deixat en marxa una reducció de les tarifes, per exemple, dels laboratoris prestadors de serveis d'anàlisis clíniques i una incentivació dels medicaments genèrics. I una mala previsió del dèficit, ja li reconec. Però no li haig pas de recordar que una previsió pot no coincidir, -i sortosament ha estat així-, amb la liquidació. En conseqüència no ens farà pas aplaudir la seva manera de reduir el dèficit, rebaixant prestacions i reduint copagaments, perquè no és equitativa. El que vostè sap prou bé és que per a situar el dèficit de la branca general dins d'uns límits encara més raonables, -objectiu que el nostre grup parlamentari comparteix-, convindria enllestir el model andorrà d'atenció sanitària. I aquí, Sr. Martí, vostès van tard. Estem esperant encara la cartera de serveis i de productes de salut, eina fonamental per a la planificació i la regulació sanitària. Trobem a faltar la definitiva posta en pràctica d'un sistema d'informació, eina imprescindible per a la planificació sanitària i la presa de decisions, així com per a l'avaluació de les actuacions empreses i a emprendre.

El treball, que nosaltres ja havíem començat, per assolir un sistema d'indicadors sanitaris havia de permetre un millor coneixement sobre la situació sanitària del país, l'estat de salut de la població, la utilització que fa dels serveis, la qualitat dels serveis i el seu cost pels usuaris i per al sistema, i l'impacte de les accions desenvolupades sobre la salut i el benestar de la població.

L'any 2010 vam endegar també un projecte per disposar d'una història clínica compartida de cada ciutadà, que havia de permetre prestar una millor atenció sanitària i proporcionar als professionals sanitaris una eina de diagnosi més efectiva. No en tenim notícies. Pel que fa a l'atenció primària, encara no coneixem, o no es coneixen, els resultats de l'anàlisi que va fer l'OMS, sobre les possibilitats de millora per oferir uns serveis de qualitat que realment sigui la porta d'entrada al sistema de salut. No s'ha desenvolupat el projecte de metge referent, no s'han desenvolupat les xarxes de salut.

Voldria parlar ara de les institucions i ho faré en dos apartats.

En primer lloc, em permetré referir-me al que defineixo com "La majoria aclaparadora". La majoria absoluta aclaparadora de DA ens està volent imposar les seves lleis, determinades lleis, sense gaires discussions. El Govern per la seva banda no vol ser controlat i fa callar tant com pot la resta d'opinions del Consell General. I, aquest debat arriba emmarcat en aquesta situació, en un moment de pèrdua d'esperança per part nostre d'acords o pactes en assumptes que podríem definir com ordinaris però que són molt importants, i en donaré tres exemples, -n'hi ha molts més.

Primer, la Llei qualificada de la justícia, es modifica imposant els criteris de Govern i es fa en un sentit que al nostre entendre conculca la Constitució. La Constitució estableix (Article 10) el dret a un procés degut substanciat per un Tribunal predeterminat per la llei. Aquest dret fonamental al Jutge predeterminat per la llei, no solament s'ha de respectar en el moment en què un és objecte de judici, sinó en el moment de legislar en matèria d'Administració de justícia, tant orgànica com processal. Serà doncs contrària a la Constitució tota norma que permeti que un determinat acte jurisdiccional, es dicti per un jutge o tribunal no predeterminat per la llei, sinó per altres vies. La normativa ha de contenir mecanismes d'atribució de competència predeterminats de manera general, cosa que exclou tot altre mecanisme d'atribució a discreció dels òrgans de govern de l'Administració de justícia. Si el Consell Superior de Justícia, o el president d'un Tribunal, pot escollir lliurement entre diverses persones amb càrrec de jutges o magistrats, aquells a qui s'ha d'atribuir el coneixement d'una causa concreta s'estaria vulnerant l'article 10 de la Constitució. I penso que bona part... -bona part, no totes-, de les modificacions proposades en els projectes de llei de modificació de la Llei qualificada de la Justícia i de la Llei transitòria de procediments judicials, estan incorrent en causes d'inconstitucionalitat.

En segon lloc, ahir el cap de Govern es va referir a la Llei de sostenibilitat de les finances públiques. Miri, ens sembla raonable i positiu voler assegurar la sostenibilitat de les finances públiques. Ara bé, hi ha dos aspectes importants: en primer lloc, quines normes fiscals es fixen i com es dissenyen per tal d'assegurar la seva efectivitat. El que ha passat a la Unió Europea, vostè també en parlava ahir, és un clar exemple de la importància dels dos elements mencionats. Les normes, pensem nosaltres, han de ser prou flexibles com per adaptar-se a l'evolució del cicle econòmic i de fet, part del seu discurs d'ahir, anava en aquesta direcció fins i tot invocant el que havia dit el copríncep francès en relació a què les reformes no s'acabaven mai. Molt bé! Però aleshores hauríem de tenir un discurs una mica més coherent perquè resulta que ara es vol fer una norma que anirà en sentit totalment contrari.

Miri, ja farem quan toqui el debat sobre la presa en consideració d'aquesta Proposició de llei. Tanmateix ja des d'ara nosaltres manifestem la nostra total discrepància amb la previsió que la imposició directa no pugui ser superior al 40% del total d'impostos directes i indirectes. Aquest límit resulta molt sorprenent i, que jo sàpiga, sempre en puc descobrir alguna cosa nova, però que jo sàpiga no existeix en cap país que pugui servir de referència per Andorra una norma similar.

No és un principi utilitzat perquè, penso jo, és absurd. En funció de les necessitats de despesa, de les preferències dels ciutadans i de la situació econòmica el govern que estigui en responsabilitat ja utilitzarà uns instruments o uns altres. Ja limitar d'entrada la utilització de la imposició directa com es pretén fer, i vostè ens ho explicava ahir és, insisteixo, absurd.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, Sr. Bartumeu...

El Sr. Jaume Bartumeu:

Tercera i darrera qüestió.

La voluntat de patrimonialitzar i monopolitzar una qüestió cabdal: l'elaboració del Codi civil. Una qüestió que mereixia i necessitava un ample acord polític i la participació de la societat civil però ens la trobem segregada per la majoria que es vol atribuir el mèrit de ser la reguladora del dret de família i de les successions.

L'equilibri del cap de l'Estat.

Deia en la meua intervenció de l'any passat que guanyava posicions el convenciment que el sistema polític establert amb la Constitució estava esgotant-se, després que vostè i la seva majoria haguessin

refusat discutir la Proposició de llei de despenalització de la interrupció voluntària de l'embaràs, en tres supòsits, cedint així a les pressions, que havíeu rebut i acatat, per a rebutjar-ho. Enguany heu persistit en la submissió, negant als membres del Consell General dels Joves el dret de parlar d'aquesta qüestió de societat. Interferència rere interferència, també heu refusat la denominació que s'escau, -matrimoni-, a les parelles del mateix sexe que volen legalitzar la seva vida en comú. Ha passat un any i anem a pitjor. Sortosament el copríncep François Hollande ens va recordar dijous a la Casa de la Vall i divendres, a la plaça del Poble, que no volia "interferir en el funcionament de la democràcia andorrana" i que el copríncep francès "mai no interferirà en la política interior d'Andorra", perquè el poble andorrà és l'únic sobirà del Principat. Declaracions clares, precises i concretes de respecte al paper atorgat als coprínceps en la Constitució que contrasten positivament amb les reiterades interferències del copríncep episcopal en l'àmbit legislatiu. Interferències que fervorosament accepteu i que nosaltres rebutgem.

Associar-nos amb Europa és una qüestió transcendental.

Miri Sr. cap de Govern, nosaltres no tenim cap ganes de polèmiques estèrils ni de picabaralles ridícules, però abans de parlar del que cal, del que convé, en el camí d'acostament a Europa, em sap greu haver de fer una petita precisió.

Ahir no es va saber estar, probablement perquè estava ja una mica cansat de tant llegir, de treure del seu magatzem d'estirabots una gran tergiversació afirmant, sense tornar-se vermell, que nosaltres hauríem trigat dos anys en entendre l'obertura econòmica. Entenem perfectament el francès i el que vostè vol fer-li dir al copríncep és, pel cap baix, discutible. En tot cas, si ha d'emprar de manera esbiaixada les declaracions del copríncep, li demano que les deixi en pau. Però si vol parlar dels endarreriments en la comprensió de qüestions cabdals també ho podem fer. Podem parlar de l'Acord monetari amb la Unió Europea, al qual ahir no va fer cap referència. Sí, Sr. Martí aquell Acord Monetari contra el que vostè s'exclamava en el seu programa, aquell que mai no signaria sense revisar-lo i obtenir-hi grans millores i que va signar en una ràpida conversió que el va portar, aquí sí, gairebé a aplaudir-lo. Però miri, ja ho ha vist, nosaltres no li hem recriminat res; vam votar la ratificació i donem suport en tot i per tot al seu desplegament legislatiu. Sense tics sectaris.

En el debat de l'any passat parlàvem de les dues propostes assenyalades per la Comissió Europea en una comunicació del 20 de novembre del 2012. La

situació ha anat avançant i el 18 de novembre del 2013 la Comissió Europea va trametre un informe sobre les relacions amb la Unió Europea amb Andorra, Mònaco i San Marino. S'ha confirmat doncs que la Comissió Europea està disposada a establir unes relacions més estretes amb Andorra, -també òbviament amb Mònaco i San Marino-, mitjançant la nostra participació al mercat interior de la Unió Europea. L'opció escollida és la d'un acord d'associació el contingut del qual s'haurà de començar a negociar ben aviat. Val a dir que ja d'entrada comptem amb la bona disposició de Brussel·les que ens diu que l'àmbit d'aplicació i el contingut d'aquest acord es podrà adaptar tant a les exigències de la Unió Europea com a les especificitats i a les circumstàncies particulars de cadascun dels tres països de "petita dimensió territorial". Ben entès aquest nou acord d'associació haurà de precisar la seva relació amb els acords ja existents com el d'unió duanera que vam començar a aplicar l'any 1991 i l'acord en matèria de fiscalitat dels interessos de l'estalvi, que ara s'està renegociant també.

Tenim al davant no solament un dossier clau pel futur d'Andorra sinó una qüestió d'Estat en la qual ens hi juguem el futur de l'economia del nostre país.

El Sr. síndic general:

Hauríeu d'anar acabant, si us plau....

El Sr. Jaume Bartumeu:

Estic a punt de començar la conclusió. Sr. síndic.

...el benestar de les properes generacions, per això continuem donant prioritat als interessos del país i treballant per arribar a acords que permetin fer front als problemes més importants que tenim.

La negociació que s'obrirà en els propers mesos hauria de permetre un acostament gradual dels diferents sectors de l'economia a l'anomenat cabal comunitari, és a dir a les llibertats de circulació de persones i de mercaderies i a les llibertats d'establiment i de lliure prestació de serveis. De la mateixa manera que donem suport al Govern en aquest procés previ, també volem dir des de la responsabilitat que ens dóna el fet de tenir experiència de govern, que no hi haurà gaire marge a l'hora d'encarar la negociació a Brussel·les, som conscients de la limitació que comporta la prèvia definició per part dels organismes europeus, de les línies generals, del marc global, de l'associació que defensem. Per això, tocant de peus a terra no volem afavorir falses expectatives. Tenim la voluntat d'avançar ràpidament en aquest recorregut

d'acostament amb la Unió Europea i en l'àmbit de les relacions econòmiques exteriors, els consellers generals del nostre grup parlamentari que hem exercit responsabilitats en l'anterior govern coneixem els dossiers i sabem que Andorra es jugaria el seu futur si mantingués postures conservadores o ambigües, i per això perquè s'ha d'acabar amb l'ambigüitat compartim la decisió del Govern d'adherir-se aquest dilluns a la Declaració relativa a l'intercanvi automàtic d'informacions en matèria fiscal impulsada per l'OCDE.

Arribo a la conclusió Sr. síndic.

El procés iniciat per l'OCDE l'any 2009 és ara plenament assumit per la Comissió Europea. Recordem que el comissari Semeta va declarar el passat 24 de març que els dies del secret bancari de la falta de transparència s'han acabat. La Unió Europea incorpora així el nou estàndard internacional d'intercanvi automàtic d'informació fiscal que està desenvolupant l'OCDE. En aquest context els responsables polítics andorrans ens hem de moure, un context que hem de conèixer i hem de seguir al ritme que evoluciona.

Acabo Sr. síndic.

François Mitterrand deia: "on n'apprend rien par la parole mais par l'exemple". Les andorranes i els andorrans han après aquests tres anys de Govern de DA que els drets no són irreversibles i que les conquestes socials es poden fer endarrere i que les llibertats també poden retrocedir.

Jo vull acabar parlant del futur, del futur que la gent progressista volem per Andorra. Vull dir a les ciutadanes i als ciutadans que d'aquí al final de la legislatura treballarem per impedir que vostès facin retrocedir les llibertats, ho intentarem. La democràcia és buida i perd sentit si al lloc d'oferir als ciutadans i ciutadanes alternatives reals se'ls regalen promeses impossibles de complir. La ciutadania d'Andorra està avui preocupada per la feina, l'estancament de l'economia, la precarietat laboral, la sostenibilitat de l'Estat i dels serveis públics i també per la debilitat de la democràcia front als mercats financers. Hauríem d'estar més atents a aquestes preocupacions i no centrar-nos en disputes que de ben poc, per no dir gens interessin a les ciutadanes i als ciutadans. Els mecanismes, les motlles que permetien el creixement s'han trencat per molt de temps. No farem res de bo sense una acció decidida i ferma, una acció indispensable per encarar les cinc crisis que estem patint, l'econòmica en primer lloc, però també la financera, la moral, la social i la política. La ciutadania sap que hem de caminar cap un nou model econòmic però estem convençuts que només estarà disposada a fer els

necessaris sacrificis que impliquen els ajustaments i les reformes si hi ha projecte i relat per explicar-lo, si es dóna confiança i si hi ha pactes i consensos que permetin repartir adequadament els sacrificis, i les tres coses que acabo d'esmentar són pròpies de l'àmbit essencial d'un parlament. Els empresaris, els professionals independents, els treballadors assalariats saben que hi ha problemes i que tots hi hem de posar de la nostra part per sortir-ne, però sempre que sigui per tal d'assolir un objectiu que s'ho mereixi. És per això que el projecte és essencial, el projecte i saber-lo explicar. Explicar que val la pena estrènyer-se el cinturó encara que sigui força per tornar a créixer i crear ocupació més ràpidament. Un projecte polític és un conjunt d'idees projectades cap al futur susceptibles de ser formulades en uns quants enunciats. Una de les característiques del moment polític actual d'Andorra és que arriba al final del recorregut que permetia el joc de les ambigüitats. S'acaba l'època de les mitges tintes, les mitges veritats i les mitges mentides, i el quedar bé amb tothom ja no és possible. Andorra està esdevenint una societat cansada que es replega sobre ella mateixa per preservar el que li queda, els seus béns, les seves rendes, els seus privilegis. Se'ns pot aplicar el que escrivia Saint-Exupéry a *Terre des hommes*: "Tu as construit ta paix à force d'aveugler de ciment... Toutes les échappées vers la lumière".

Un país, una nació, si vol viure ha de creure i ho ha de voler fer. Ha de creure en uns valors, la llibertat, la igualtat, el progrés, la felicitat. I els ha de voler compartir i portar-los ben amunt i ben lluny cap a un futur millor.

Més enllà del discurs polític per quedar bé, més enllà de la dictadura del curt termini que dóna forma a la vida pública i mediàtica, hem de retrobar la crosta, el fonament essencial format per segles d'història, que defineix la nostra identitat tan particular, i això ho hem de fer redreçant-ho sobre la base de la Constitució, que és la casa comuna de tots els que viuen i treballen a Andorra. La qualitat del Govern no depèn de les hores passades al Consell de Ministres o al Consell General sinó del desplegament d'un projecte mig a llarg termini que comporti mesures fortes per aturar la davallada. La política que defensem no té per objectiu empastifar l'adversari sinó combatre'l noblement quan no hi estem d'acord i col·laborar-hi quan hi coincidim. Tots plegats hauríem de fer un esforç per donar prioritat als interessos del país, insisteixo, i per arribar a acords per fer front als problemes més importants que tenim, que són la negociació d'un acord d'associació amb la Unió Europea, la reforma tributària, el redreçament econòmic i la defensa de l'Estat del benestar.

Si alçem la cortina del desencís i la desesperança, retrobarem una Andorra rica de projectes, d'iniciatives, jove, enèrgica i dinàmica. Hem de treballar per aconseguir el que Karl Polanyi va definir l'any 1983 com el re encaixament de l'economia en la societat. Hem deixat que el mercat s'endinsi en cada aspecte de les nostres vides. El mercat és l'amo i senyor i nosaltres en som els esclaus, perquè hem saltat de l'economia de mercat a la societat de mercat. La societat de mercat ha destruït els lligams socials, ja no hi ha responsabilitats ni deures, ni exigències. Tothom vol defensar els drets adquirits i protegir les seves rendes. Hem de retrobar el valor de la solidaritat que ha estat un dels pilars de la societat andorrana. És urgent que redrecem la situació. Cal dir explícitament que tots haurem de viure amb menys per evitar que augmenti la franja de desigualtat que les estadístiques, que abans n'hem parlat, ens mostren amb una fredor cruel. Hem de recuperar aquella idea de l'època del New Deal de Franklin D. Roosevelt que les persones no poden ser lliures si són pobres, desemparades, desgraciades o amb una educació deficient. Ho hem de fer perquè la crisi no és només econòmica, sinó cívica i moral.

Penso que cal promoure una nova ètica ciutadana que s'assenti tant sobre els deures i responsabilitats com sobre els drets. Cal retrobar un diàleg entre tots, acceptar l'economia de mercat com estableix l'article 28 de la Constitució però limitar-ne l'abast com assenyalava l'article 32 de la Constitució. Cal protegir els més vulnerables i donar suport a la iniciativa individual. És aquesta la via progressista que Andorra necessita. Ens convé escoltar en aquests moments excepcionalment greus el que deia Albert Camus: "Notre monde n'a pas besoin d'âmes tièdes, il a besoin de coeurs brûlants."

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata, té la paraula el Sr. David Rios.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Avui celebrem el darrer debat d'orientació política d'aquesta decepcionant legislatura. Arriba l'hora de fer balanços dels deures fets per Demòcrates per Andorra. Donem per tancada la legislatura vist que el cap de Govern ahir, sorprenentment va obviar que li quedava gairebé un any per concloure-la. Té tanta

obsessió amb la reelecció que s'oblida d'explicar-nos què farà el darrer any del seu mandat.

Abans de fer balanç, voldria dedicar unes paraules sobre el meeting electoral de més de dues hores que ens va oferir ahir el cap de Govern. Un discurs on va fer èmfasi sobre la paraula realisme. Un realisme acompanyat de dosis d'optimisme del Sr. cap de Govern que res té a veure amb la realitat que viuen les persones de la gent del carrer, i sinó que li preguntin a les més de 1200 persones que han hagut de recórrer a Càritas durant aquest darrer any per a poder sobreviure.

On vostè parlava de realisme nosaltres hi veiem decepció. Decepció quan veiem un cap de Govern que parla més de la propera legislatura que del moment actual. Decepció quan veiem un cap de Govern que baixa els braços i que s'acovardeix posposant les que havien de ser grans reformes per a la propera legislatura. Decepció quan en un discurs de més de dues hores el cap de Govern d'Andorra no fa ni una referència, ni un segon, als drets i llibertats de les persones.

Perquè vostès no tenen un model de país, han improvisat durant tres anys i han deixat l'oportunitat històrica de transformar Andorra.

El Govern de DA estarà marcat per la xifra del 10%. Aquest és el percentatge d'increment del nombre d'aturats des que vostès van arribar a l'edifici Administratiu. Aquesta és la gran decepció. Aquest Govern de DA passarà a la història per mostrar-se incapaç de solucionar el drama de la desocupació. Un Govern que és incapaç de frenar l'atur i de crear ocupació és un Govern que fracassa i decepciona.

DA està deixant una Andorra pitjor de la que es va trobar. Una Andorra amb més aturats. Una Andorra amb menys treballadors. Una Andorra amb més pobresa. Una Andorra amb més desigualtats. Una Andorra de la majoria absolutíssima dels 22 consellers que han estat incapaços de fer progressar el país. Una Andorra de les reformetes quan es necessitava una veritable transformació.

DA no ha estat sincer amb el poble, DA ha enganyat a la ciutadania. I el cap de Govern, Toni Martí, s'enganya a si mateix i enganya als demés amb l'objectiu d'alimentar la màquina de recompte de vots. I és per això que el discurs d'ahir, Sr. cap de Govern, ja no ens el creiem.

En resum, estem davant d'un govern que ha fracassat i decebut a totes i a totes les ciutadanes i ciutadans d'Andorra perquè ha estat incapaç de complir allò que va prometre en campanya electoral. Un Govern que entre les grans coses que no ha pogut fer i les petites coses que ha deixat de fer, molt sovint no ha fet res en absolut.

Tal com ja vaig expressar l'any passat, l'actuació política dels socialdemòcrates la centrem sobre tres eixos, la reactivació econòmica i la lluita contra l'atur, la defensa de l'Estat del benestar i la defensa dels drets i les llibertats de les persones.

Sobre la reactivació econòmica, Sr. cap de Govern, els resultats són decebedors, vostès van prometre al seu programa electoral un pla de xoc, per lluitar contra la crisi que no hem vist per enlloc i la diversificació econòmica no està donant els fruits que esperaven.

Ahir al referir-se a la reactivació econòmica, les dues primeres i principals mesures que va destacar són el programa Renova i el programa Engega. Celebrem, celebrem, que hagin adoptat aquestes dues mesures que nosaltres vam proposar al 2011 en aquesta Cambra i que vostès van rebutjar. Mesures acompanyades de 18 altres mesures que vostès no van voler acceptar i és més greu que això, perquè el programa Engega és exactament igual, paraula per paraula, lletra per lletra, que la nostra proposta que vam fer fa 2 anys. Andorra i el sector de l'automòbil, Andorra i el sector de la construcció han perdut 2 anys i mig. Però també Andorra ha perdut altres i altres sectors han perdut l'oportunitat d'implementar les altres mesures que vostès no van acceptar. Però aquesta és la seva manera d'actuar. Tard i malament.

Perquè per reactivar l'economia, nosaltres ho tenim clar, cal invertir. Però com ja vam dir, cal invertir intel·ligentment. Però vostès o no en saben o no volen. El 2014 DA destinarà 4,5 milions d'euros a asfaltar carreteres i 15,9 milions d'euros en construcció de carreteres i rotondes. Inversions basades en rotondes i asfalt.

Sobre la gestió del pressupost, Sr. cap de Govern, la gestió que tant s'enorgulleix i sobre la qual va tenir la barra de dir ahir que va tancar l'any 2013 amb superàvit, només li podem dir que vostès fan trampa al solitari. Enganyen a la ciutadania. Perquè el tancament de comptes del 2013, de maquillatge -que va citar ahir- vénen donats per dos factors. Un primer factor és la gran maniobra d'agafar 40 milions d'euros dels fons de la STA i per l'altra, la baixa inversió real, que no va superar el 79% del pressupostat.

I també s'omplen la boca amb l'equilibri pressupostari quan els comptes del 2014 preveuen un dèficit de gairebé 42 milions d'euros, els d'aquest any. Una altra decepció. El dèficit 0 està tan lluny d'arribar com les monedes d'euro andorranes.

D'altra banda, ja n'estem farts que any rere any vostè vagi dient que el seu Govern ha estat el primer en diversificar l'endeutament de l'Estat. Ja n'hi ha prou! Li hem de recordar que el primer Govern que va fer

emissions de deute públic i préstecs internacionals per tal de diversificar l'endeutament, va ser el Govern Socialdemòcrata.

I sobre la famosa regla d'or, l'hi faré tres comentaris: Primer de tot, no és de rebut que un Govern sortint imposi restriccions pressupostàries a futurs Governos. Un segon comentari: Reconeguin que aquesta mesura és una mesura per acontentar els seus votants enganyats amb l'IRPF. I finalment, un tercer comentari, aquesta és una mesura inaplicable avui en dia quan estem legislant encara sobre el marc fiscal i el marc de prestacions socials. Cal una maduresa del model fiscal per fer bones previsions i sinó que li diguin al ministre de Finances que s'ha equivocat en més de 20 milions d'euros en les seves previsions d'ingressos.

Ahir el cap de Govern va dir que els resultats de l'obertura econòmica són innegables. I com a prova ens va explicar que s'han creat 250 nous negocis en menys de dos anys i uns 249 llocs de treball. 250 negocis amb 249 llocs de treball. Espero que aquestes dades no les donés al copríncep francès perquè realment fan riure.

Vostè no se n'adona del què va anunciar? Menys d'un lloc de treball per empresa creada. És indignant a més, que ahir digués que els socialdemòcrates no creiem amb la inversió estrangera. Això no li podem acceptar, amb el que no creiem és amb l'obertura econòmica que està plantejant DA de baixa qualitat i que dona lamentables resultats.

Sobre el model fiscal, dir que és una mesura de reactivació econòmica en el moment que la seva implementació de manera homologada internacionalment ens permetrà signar acords per evitar la doble imposició.

Però avui vull deixar clar que el model de DA no és el model fiscal del PS. Tot sovint es diu que DA està seguint el model fiscal que proposava el PS. No ens enganyem. Parlem de les mateixes figures impositives, però no és el mateix. El seu model és un model no equitatiu que carrega contra els treballadors i petits empresaris i allibera depressió a les grans fortunes, al capital i a les grans activitats econòmiques immobiliàries.

L'IRPF de DA amb les SICAV's no és un model d'impost sobre la renda just. L'IGI bancari amb les modificacions de DA no és un impost just. I aquest és l'exemple paradigmàtic, l'Estat va recaptar del sector bancari i financer del 2012, 49 milions d'euros, mentre que l'any següent en va recaptar 29 milions d'euros gràcies a DA. L'Estat ha deixat de recaptar 20 milions d'euros que curiosament són els que justifiquen per a vostès les retallades en matèria de sanitat i de serveis socials.

I ja que vostè va parlar de la visita del copríncep francès, François Hollande, celebrem, celebrem que hagi beneït els esforços que fa Andorra cap a la transparència, la col·laboració i l'homologació internacional. Camí reprès pel Govern de DA, fet sobre el qual no podem estar més que satisfets, però traçat pel PS a les eleccions del 2005 i 2009 i defensat per tot l'equip del Govern socialdemòcrata que va ajudar a impulsar el que avui podem gaudir. Avenços i esforços conjunts que han permès situar Andorra en la posició de signar un acord d'associació amb Europa.

També tenim un repte important envers la transparència, que és la renegociació de la fiscalitat a l'estalvi i l'acord d'intercanvi d'informació automàtic. Ens alineem amb l'estratègia de Govern de defensar avenços en aquest camp sempre que siguin globals i que països com Suïssa s'adhereixin als mateixos compromisos.

Però com deia a l'inici, el fracàs del Govern de DA té un nom: l'atur.

Remarco la dada de més de 10% d'aturats des que governa DA.

I a més, la situació és més preocupant si tenim en compte que des que vostès governen, s'han perdut més de 2.000 llocs d'assalariats. Per tant, amb DA s'han destruït llocs de treball i s'ha afeblit notablement la nostra massa salarial perquè això és molt important, molts residents i ara nacionals han marxat d'Andorra.

Però tant de bo s'acabi aquest cicle de crisi estructural dels darrers anys que vostè va anunciar ahir. Tant de bo, també nosaltres ho volem.

Tot i això, deixi'm dir-li que és curiós que quan la xifra d'aturats no parava de pujar la culpa la tenia el context internacional, la crisi internacional i ara que sembla que s'ha frenat aquesta tendència resulta que és gràcies a les mesures del seu Govern. En cap cas té res a veure la millora de dades macroeconòmiques a nivell internacional.

També, celebrem l'anunci del Govern de la creació del projecte 16-20 ja que per fi han comprès que un jove de 20 anys sense feina no pot estar sota el mateix programa que una persona de 55. Fa un any del darrer debat d'orientació i ja els hi vam fer la proposta d'un pla per joves. I tornen a anar tard, però ho celebrem. Aprofitem per demanar també que hi hagi un pla específic per als major de 55 anys.

Al programa electoral de les promeses incomplertes de DA deien que redefinirien el funcionament del Servei d'Ocupació per adaptar-lo a les necessitats reals del mercat. Però la ciutadania denuncia en l'Observatori del primer semestre del 2014 del CRES

que Ocupació és el servei pitjor valorat pels ciutadans. Estem davant d'una nova prova fefaent de la incapacitat d'aquest Govern.

La manca de feina i les prestacions i polítiques socials són els aspectes que s'apunten com a millorables a Andorra. Alguna cosa tindrà a veure el paper del Govern en aquests resultats. Però en base a aquesta preocupació, vull parlar de Benestar.

Em referiré per començar a l'Informe de la Fundació Jacqueline Pradère que també va presentar el CRES i que és un estudi que tenia com a objectiu general fer conèixer els problemes d'exclusió social a Andorra. I els resultats són molts aclaridors ja que ens diu que s'ha pogut veure que els períodes llargs d'atur poden generar que l'individu perdi habilitats per desenvolupar-se i es redueixen les probabilitats de tornar a incorporar-se al mercat de treball.

Però també s'exposa que apareixen casos d'exclusió que s'associen a persones que gaudien d'un determinat nivell de vida i que, per causes de forma inesperada, pateixen canvis laborals i econòmics que els aboquen a un risc d'exclusió. I aquesta, lamentablement, és una situació a la qual estem tots exposats.

Per tant, el risc d'exclusió social a Andorra és un problema que avui en dia ens afecta molt directament. Però davant d'aquests perills calen Govern valents que prenguin decisions per protegir a aquestes persones. I lamentablement aquest no és el cas. Davant de l'augment de l'exclusió social, vostè disminueix les transferències a les famílies al 2014 que passen dels 5,9 milions d'euros als 4,5, una retallada d'1,5 milions d'euros.

Cal donar resposta per exemple a través d'un sistema nacional de seguretat social creant una nova assegurança d'atur contributiva. Els socialdemòcrates fa temps que defensem una proposta que contempli que cada mes es cotitzi a través d'una nova branca d'atur de la CASS perquè en cas de perdre la feina, existeixi un fons que pugui cobrir un període de temps mentre no es trobava feina, un nou lloc de treball. Una assegurança que indiscutiblement ha d'anar lligada a un compromís d'inserció activa. Els socialdemòcrates ja és la tercera vegada que ho proposem i vostès, lamentablement ho han tornat a rebutjar.

Per a vostès senyores i senyors de DA, mai és el moment.

I de decepció a decepció en majúscules. Em refereixo a la modificació de la Llei de la seguretat social que vol aprovar DA a final del mes vinent totalment d'amagatotis.

Estem davant d'un Projecte de Llei que retalla, de manera brutal, els nivells de protecció social de què gaudeixen fins ara els assegurats a la CASS. Un Projecte de Llei d'inspiració, com deia la meua companya Mariona, clarament neoliberal, que té com a objectiu únic reduir la protecció social dels assegurats al sistema públic per afavorir la contractació d'assegurances privades.

Per exemple, en la branca general aquest projecte pretén reduir per via de reglament, per via de reglament els percentatges del copagament, augmentar el període de carència per a tenir dret a la baixa; reduir l'import de les baixes; endurir les condicions per tenir dret a una pensió d'invalidesa o reduir l'import de les pensions d'orfenesa i de viduïtat temporal.

Mentrestant, en quant a les pensions de jubilació, no podem permetre que els jubilats actuals i els futurs no vegin garantides les seves pensions. No podem permetre que s'eliminin les pensions mínimes de jubilació per a totes aquelles persones que han contribuït a finançar el sistema amb les seves cotitzacions socials durant molts anys. No podem permetre que es redueixi l'import de les pensions d'aquelles persones que han cotitzat al sistema públic confiant en què no serien estafades per l'Estat. No podem permetre que, cada any, mitjançant la Llei del pressupost, l'import de les pensions que cobren els nostres jubilats puguin anar minvant. No ho podem permetre.

I és que el més greu de tot és que DA ha justificat aquestes brutals retallades pels diferents estudis actuàrials sobre la branca de jubilació, entre els quals l'elaborat per l'empresa VINCLES del grup d'assegurances d'un banc andorrà. Nosaltres ja vam advertir -i aleshores sens va titllar d'alarmistes- que les previsions d'aquests estudis s'equivocaven de forma espectacular.

Doncs bé, la CASS reconeixia recentment que les previsions fetes el 2012 per l'empresa Vincles van sobreestimar els costos en prestacions que es desviaven al 2012 en quasi 14 milions d'euros i el 2013 en més de 8 milions.

Sr. cap de Govern estem parlant de molts milions d'euros de diferència. No té cap credibilitat un estudi que en les seves previsions dels dos primers anys, no estem parlant se vint-i-cinc anys, dels dos primers anys s'equivoca d'una manera tan espectacular i preveu uns guanys de la branca de jubilació molt inferiors a la realitat.

Per què no van explicar tot això en campanya electoral? Per què no ho expliquen avui? Per què no ho han explicat encara? Per què no ho anuncien una vegada s'hagi aprovat la Llei de la CASS? Per què es

votaran aquestes reformes tan importants el proper 24 de juliol quan mig país està de vacances?

El més escandalós, és que ahir vostè ens va avançar que aquesta gran retallada només és el principi i que a la propera legislatura si governa en proposarà una altra. Ja tremolem només pensar què en serà del sistema públic de pensions si vostè guanya les properes eleccions.

Voldria parlar ara dels serveis socials. Mentre Càritas incrementa el 10% les ajudes d'atenció primària atenent a 384 famílies a través d'un programa que cobreix les necessitats bàsiques de les persones, mentre Càritas va atendre l'any passat més de la meitat dels usuaris per primera vegada i mentre Càritas va atendre el 2013 189 famílies al Banc d'Aliments, els altres dos grups parlamentaris d'aquesta Cambra han aprovat una Llei de serveis socials i socio-sanitaris que no aporta cap eina per lluitar contra l'exclusió social. Al contrari, fa un pas enrere i tracta d'eludir per tots els mitjans l'ajuda pública fent recaure tota la càrrega econòmica a sobre dels familiars encara que no resideixin en el domicili del sol·licitant.

Resulta que ara per demanar una ajuda no només hauràs de demostrar que ets pobre sinó que tota la teua família també ho és.

En definitiva, s'ha establert un model de serveis socials de tall liberal oblidant que les prestacions socials són drets derivats de la condició de ciutadà i no de la condició de ser pobre com s'estableix a la llei que nosaltres no varem votar. Per tant, l'única resposta que ha donat DA a les dures conclusions de l'informe de Càritas és una llei de serveis socials que és un nyap i és una vergonya.

Vostè senyor Martí falta a la veritat i ni tan sols es posa vermell. Aquesta llei de serveis socials i socio-sanitaris no farà que l'Estat pagui directament cap prestació no contributiva que abans pagava la CASS com vostè va dir ahir. Des del 2008 la CASS no ha pagat ni una prestació no contributiva.

Lamentem també la poca eficiència d'aquest Govern en matèria de sanitat. Tres anys després, de tots els grans avenços que s'havien promès, encara no se n'ha concretat cap.

Ens van dir que aquesta seria la legislatura de la reforma sanitària. I l'únic que han fet és retallar a tort i a dret el sistema sanitari. A dia d'avui ni tan sols se sent a parlar del primer pas del projecte de reforma: el metge de capçalera. Per tant, és una nova decepció.

Senyor Martí no sé si sap que les persones tenen drets i llibertats i la nostra Constitució diu que s'han de respectar i desplegar. Ho dic perquè, tal com he

dit abans, ahir durant més de dues hores no va tenir ni un segon per parlar d'una cosa tant fonamental com aquesta. Aquesta és una legislatura marcada pel nul avançament en qüestió de drets i llibertats.

El passat 29 de maig en aquesta Cambra desgraciadament es va tornar a imposar la majoria de DA dels intolerants i conservadors partidaris de mantenir una Andorra que discrimina. Naturalment em refereixo al recent debat on es votava la presa en consideració de la Proposició de Llei del nostre grup per reconèixer el matrimoni civil entre parelles del mateix sexe.

Va ser especialment dur escoltar al Sr. Ladislau Baró, president del Grup Parlamentari de DA, afirmant que fins ara teníem el got buit en matèria de reconeixement de drets del col·lectiu homosexual, i amb la seva proposició de llei tindríem el got mig ple.

Nosaltres volem i creiem en una Andorra amb el got ple per a tothom, amb igualtat de drets com diu la nostra Constitució i sense vulneració dels drets humans com es pretén.

Tampoc han volgut saber res d'un dret fonamental de les dones per a tenir l'opció a avortar en els tres supòsits bàsics de perill per a la salut de la mare, de malformació extrema del fetus i en el cas d'una violació. Van tombar la nostra proposició de llei per despenalitzar l'avortament per a aquests casos concrets silenciament així la voluntat popular mostrada per 4.655 signatures que va recollir la plataforma ciutadana "Sí als nostres drets". Vostès han preferit dir: "No, als drets de les dones".

Tampoc em puc estar de recordar que no només han silenciat la veu del poble sinó que també han emmordassat els nostres joves impedit que el Consell dels Joves debatés sobre aquesta qüestió. Una nova decepció.

Vostès no eliminen barreres per al reconeixement dels drets de les ciutadanes i ciutadans del nostre país però tenen el cinisme de presentar lleis innecessàries que busquen afegir nous obstacles a aquests vitals reconeixements.

I em refereixo és clar a la Proposició de Llei qualificada de protecció als drets a la intimitat, a l'honor i a la pròpia imatge presentada pel Grup Parlamentari Demòcrata: la "lleï mordassa".

Els socialdemòcrates considerem que el rol de les lleis ha de ser sempre el de protegir la part més feble i en aquest cas, sembla més aviat que es vulgui protegir el contrari. Us avanço que nosaltres ens hi oposarem d'una manera contundent.

I de les barreres a la llibertat d'expressió parlem d'un altre gran oblidat: el dret dels treballadors.

Vostès van assegurar que revisarien la Llei de llibertat sindical perquè els sindicats representatius refrendats per eleccions a delegats de personal tinguin un marc d'actuació a les empreses, als sectors i en l'àmbit nacional que els permeti actuar com a agents socials implicats en el desenvolupament i el creixement del teixit empresarial. Promesa incomplerta davant dels ciutadans d'Andorra però, pitjor encara, també davant del secretari general de les Nacions Unides, el Sr. Ban Ki-moon a qui el Sr. cap de Govern es va comprometre a legislar sobre el dret a vaga. Un nou capítol decepcionant.

I acabem el capítol dedicat als drets ignorats per DA amb un nou exemple del "ara no toca" que tant els hi agrada.

Estem parlant del seu "no" a la proposta que vam fer a l'inici de la legislatura per reduir els anys per obtenir la nacionalitat andorrana a 15. Aleshores el cap de Govern va optar per la via del "ara no", però sí durant aquesta legislatura. Sr. Martí, li recordo que té un any i que vostè es va comprometre a abordar abans de les pròximes eleccions generals el debat sobre la reducció d'anys per accedir a la nacionalitat. L'esperem...

Davant de la legislatura dels retrocessos i de les decepcions comandada per DA, els socialdemòcrates hem intentat en tot moment fer una oposició constructiva mitjançant la presentació de propostes polítiques orientades principalment a reactivar la malmesa economia andorrana, a crear llocs de treball, a defensar l'estat del benestar i a lluitar pels drets i les llibertats de les persones.

I els vull recordar algunes de les propostes que vaig fer durant el debat d'orientació política de l'any passat. Propostes que són totalment vigents i necessàries malgrat que vostès les han ignorat i fins i tot alguna la va arribar a menystenir, Sr. cap de Govern.

Li deia i li torno a dir que cal potenciar el servei d'ocupació invertint més i millors recursos centrant els esforços en aquells col·lectius més sensibles a l'atur i que més difícil tenen de sortir del cercle viciós.

Li deia i li torno a dir que cal facilitar el crèdit per part de les entitats bancàries. Lamentem que aquest problema de l'accés al crèdit hagin estat incapaços de solucionar-ho, i penso que per moltes reunions que facin això ho solucionarà.

Li deia i li dic que cal promoure la implantació i creació d'empreses basades en economia productiva social.

Li deia i li dic que cal que el Govern creï programes d'acompanyament, promoció i assessorament de les

nostres empreses en el seu procés d'internacionalització.

Li deia i li dic que el poc diner que disposa el Govern s'inverteixi intel·ligentment com per exemple construint una estació d'autobusos nacional, una escola d'emprenedors, la rehabilitació i ocupació de l'Hotel Rosaleda, de Ràdio Andorra o de l'antiga caserna de bombers d'Andorra la Vella, i sobretot recuperin el famós heliport.

Celebrarem i celebrem que totes aquestes propostes se les facin seves i es pengin les medalles si volen. Després d'haver-les rebutjat diverses vegades, estarem satisfets que finalment les implementin perquè sabem que són bones per Andorra.

Però aquestes no han estat les úniques propostes. Durant aquesta legislatura, els socialdemòcrates hem presentat proposicions de llei: la modificació de la Llei de la nacionalitat, la despenalització de l'avortament en els tres supòsits, la Llei del comerç, la Llei del comerç electrònic, la Llei de mesures de reactivació econòmica, la Llei de cooperatives, la Llei de l'IVA, la Llei de modificació de l'IGI, la Llei del matrimoni civil per a tothom i properament presentarem la Llei de reactivació econòmica dirigida cap el sector del comerç. Però, la gran majoria d'aquestes propostes han estat rebutjades. Moltes d'elles creiem que pel sol fet que les presentàvem nosaltres.

Esperem i confiem que aquest esperit i aquesta política del no sistemàtic a l'oposició canviï amb la nostra Llei de cooperatives que està a tràmit parlamentari i amb la Proposició de llei de reactivació del comerç que properament presentarem en aquesta Cambra.

Finalment, voldria recordar que el nostre partit i el nostre grup parlamentari va estendre la mà a Demòcrates per Andorra per avançar conjuntament en un triple acord: fiscalitat, relacions amb Europa i competències comunals. Encara esperem resposta Sr. Martí. Així és com actua Demòcrates per Andorra... però, no hi ha cap problema! En tot cas nosaltres mantenim, com no pot ser d'una altra manera d'oposició responsable, la mà estesa fins al final de legislatura.

Volem reconèixer que no tot el que s'ha fet aquests anys és dolent: s'han dut a terme accions positives en matèria d'educació amb l'enfortiment i modernització del model educatiu andorrà; en justícia veiem bé l'augment de recursos que es destinen a la seva modernització i el treball legislatiu per a millorar la seva eficiència; també voldríem constatar els esforços per la creació de l'Agència Tributària per tal de desplegar un organisme garant de la implantació del nou marc fiscal; així com

també la modernització informàtica de l'Administració general que permetrà facilitar els tràmits als ciutadans.

Però el balanç global... el balanç global és la d'una legislatura decepcionant amb una reforma fallida del model econòmic, amb la implantació d'un sistema fiscal injust i classista, amb la marxa enrere en la reforma de les competències comunals i en la reforma de l'Administració i amb l'abdicació de l'Estat en les polítiques socials, sanitàries i sociosanitàries.

Vostè ahir senyor cap de Govern, en lloc de fer un Debat d'Orientació pel proper any, va començar la campanya electoral tornant a fer promeses per a la propera legislatura i obviant que encara li queda un any per concloure el seu mandat.

Vam escoltar el seu discurs atentament però li hem de dir que ja no ens el creiem. No creiem en les promeses de grans reformes perquè ha promès molt i ha complert poc. Creiem que no té credibilitat.

Els socialdemòcrates, somiem amb una Andorra on tinguem un sistema impositiu just i equitatiu, on les persones a l'atur en recerca de feina tinguin tot el suport de l'Estat, que s'aposti per les petites i mitjanes empreses i per a la creació de llocs de treball, on es mantingui la qualitat de la nostra sanitat pública, on s'avanci en l'assoliment de drets i llibertats fonamentals i on es mantingui l'estat del benestar.

Els socialdemòcrates desitgem una Andorra que aposti també per preservar dos elements essencials de la nostra identitat: el medi ambient i el patrimoni cultural. Patrimoni cultural ara amenaçat per la modificació de la Llei del patrimoni cultural presentada pels comuns amb el beneplàcit del Govern.

Els socialdemòcrates afirmem alt i clar als ciutadans del nostre país que és possible un model d'Estat diferent al que imposa DA amb més ingressos públics fomentant l'activitat econòmica, reduint l'actual proteccionisme del que gaudeix l'economia especulativa i amb una rigorosa gestió dels fons públics.

És possible una Andorra diferent amb un model de progrés i prosperitat per a tothom. Sense desigualtats. I per això necessitem un Govern que no impulsi reformetes sinó transformacions. Cal transformar l'economia, cal transformar el país cap a la modernització i la innovació i sobretot, sobretot, cal transformar la política.

Vostè Senyor cap de Govern vol reescriure la història d'Andorra. Vostè ens vol fer creure que a Andorra hi ha tres etapes històriques: la prehistòria,

la història abans de Martí i la història després de Martí. Per vostè les dues primeres etapes vénen a ser el mateix. Ens vol fer creure que el seu Govern l'ha precedit una Andorra grisa de governs inútils i incapaços, governs, per cert, varis d'ells suportats per vostè com a president de grup parlamentari. I després ens vol fer creure que amb l'Andorra de color de rosa i del seu Govern infal·lible, que ho ha fet tot bé, que han estat els primers en tot i que ho han aconseguit tot en solitari. Aquest és el seu tarannà. Però si vostè està fent història és en dues coses, en decepcionar a tots aquells que van confiar en vostè i en fer creure que ho ha volgut canviar tot perquè en el fons no hagi canviat res. I aquesta és la seva veritable història.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic General:

Gràcies.

Passem ara al Grup Parlamentari Demòcrata.

Sr. Ladislau Baró teniu la paraula.

El Sr. Ladislau Baró:

Moltes gràcies Sr. síndic.

Bé ja s'ha dit en intervencions que m'han precedit i ja es va dir ahir també, aquest és amb tota certesa el darrer debat d'orientació política de la legislatura, ho va esmentar certament ahir el Senyor cap de Govern en el seu discurs i s'hi han referit de manera més o menys explícita, de manera bastant explícita de fet, els grups parlamentaris que m'han precedit en l'ús de la paraula. En qualsevol cas, sí que voldria remarcar que aquests darrers s'hi han referit sobretot de manera esbiaixada en el que podríem definir com una mena de fal·lera per fer balanç en clau terminal, però bé més que terminal en clau negativa de la legislatura, aspecte al que ens hi hem referit d'altres vegades en termes similars, aspecte que deu quedar explicat i detallat en el llibre d'instruccions de determinada manera de fer oposició.

Miri, jo de veritat no sé si ahir, el Sr. Rios deia que va escoltar atentament el discurs del cap de Govern, no vull pas ser irrespectuós, segurament el va escoltar però no sé si el va acabar d'entendre perquè a veure, afirmar que no hi havia un full de ruta, que no hi havia una programació, que no hi havia un balanç de la feina feta fins ara i una projecció de la feina que queda per fer, bé a mi em sembla que és, bé no diria una temeritat però sí que és una afirmació com a mínim agosarada.

Felicito de totes maneres als grups de l'oposició perquè com a mínim, després dels problemes que han

tingut al llarg de la legislatura i de decisió que hem patit, avui han trobat un punt de felicitat coincidència. Han sigut capaços de convergir en el fatalisme. Han fet una lectura, com deia abans, esbiaixada i caricaturitzada no només del que es va dir ahir en aquesta sessió parlamentària que va ser força rellevant i força clar i on quedava molt clara l'existència d'un full de ruta, sinó que han fet una lectura esbiaixada del que s'ha fet fins ara en la legislatura i del que queda per fer.

El Sr. Bartumeu que ha caricaturitzat, s'ha de reconèixer que d'això en sap, ha caricaturitzat força bé doncs alguns aspectes del balanç de gestió del Govern i de la majoria, ha acusat al Govern d'intentar patrimonialitzar algunes de les reformes en matèria sobretot d'àmbit fiscal i tributari de política exterior i bé ell ens ha donat també un magnífic exemple de com ha intentat reconduir aquesta situació intentant patrimonialitzar ell aquests canvis. Jo entenc, bé ho entenc i ho entén el nostre grup parlamentari, que el que hauríem de mirar de fer en aquests àmbits és intentar evitar esforços de patrimonialització. Amb la visita del copríncep Hollande vaig insistir diverses vegades en remarcar que les reformes que havien estat secundades pel copríncep no eren patrimoni pas exclusiu d'aquesta legislatura sinó que ens havíem de remuntar a legislatures anteriors i especialment a finals de la del Sr. Pintat, passant per la del Sr. Bartumeu, doncs, per poder entendre tot aquest procés de reformes ara, això sí, no em neguin que aquest Govern no ha fet un esforç valent i decidit per ampliar, aprofundir i potenciar les referides reformes.

En tot cas pel Grup Parlamentari Demòcrata, la segona quinzena del juny del 2014 constitueix sobretot un mirador excepcional per a contemplar la legislatura: el que s'ha fet, que és molt, i el que queda per acabar, que és també força rellevant. Per tant, no té sentit plantejar avui la lectura política de la legislatura com si aquesta s'hagués d'esgotar en un moment o altre, o com si aquesta es limités al balanç fatalista que ens han intentat dibuixar des de les files de l'oposició. Les paraules expressades ahir pel senyor cap de Govern així ho confirmen, l'acció de Govern no s'atura i s'orienta cap un horitzó ple de propostes.

Senyors de l'oposició, i especialment Sr. Rios en aquest cas, no sé com pot deduir de les paraules d'ahir que el Govern i la majoria parlamentària ja no volen fer més feina, no sé com ho pot deduir! Vostè ens diu que es va està parlant d'eleccions com si la convocatòria fos immediata quan en realitat es van anunciar un paquet de mesures per fer durant el que queda de legislatura i algunes d'elles, evidentment el

món no s'acaba en aquesta legislatura després m'hi referiré, per projectar-se més endavant.

L'agenda parlamentària parla en el mateix sentit que el que va dir el Senyor cap de Govern: les iniciatives legislatives que es troben a tràmit són nombroses, diverses i de gran calat polític. Pel cap baix, pel cap baix tot el que queda de 2014 està destinat a continuar en la línia de treball intensa, en la línia de treball intensa que ha caracteritzat la legislatura. Potser fins i tot els diria amb un nivell d'intensitat una mica més elevat del que ara hem tingut, donats el nombre i la rellevància de les iniciatives legislatives que es troben en fase de tramitació o que estan a punt d'iniciar-la. Des del Grup Parlamentari Demòcrata volem apel·lar a la capacitat d'esforç i a la tenacitat de tota la Cambra legislativa i del Govern per tal de recórrer aquest encara llarg tram final que ens queda de legislatura.

De vegades l'oposició pot tenir la temptació d'interpretar que la seva funció és la de repartir cops baixos, la d'anar a buscar el desgast del competidor sense atendre a qüestions de més rellevant dimensió política; temptació de la que, d'altra banda, també hem de ser honestos de vegades tampoc se'n deslliura la majoria. La democràcia ha de ser antagonisme estructurat, entre adversaris, no entre enemics. Considero que hem de tenir clar tots plegats ben clar aquest plantejament a l'hora d'encarar el que queda de legislatura i fer un esforç conjunt per tal que, sense forçar el ritme adequat que requereix l'activitat legislativa, no caiguem en dilacions innecessàries ni en maniobres evasives. El nombre i sobretot la rellevància dels temes que tenim entre mans així ho requereixen. Estic segur que tots plegats sabrem estar a l'alçada del repte plantejat. Així ho acredita, per ara, la programació de l'agenda legislativa pel mes de juliol que ha de culminar en una sessió del Consell General, pel dia 24, que es preveu farcida de temes rellevants.

Home, Sr. Rios, dir que el que es pugui aprovar el dia 24 i el que es pugui treballar durant el mes de juliol -i s'hi ha referit en relació a la reforma de la Llei de la CASS- és treballar d'amagatotis... em sembla, pel cap baix, bé... i torno a fer un adjectiu al qual abans m'he referit "agosarat". No es treballa d'amagatotis és aprofitar un mes amb el qual es pot fer feina parlamentària. No s'intenta dissimular res. I a més, vostè hauria d'adonar-se'n doncs, de què potser el fet que s'hagi d'acabar aquest text durant el mes de juliol ha vingut també determinat per la facilitat i per la demanda i l'exigència que vostès han fet de presentar determinades propostes. Per tant, siguem una mica justos a l'hora de fer aquestes afirmacions.

Vull, senyor síndic i senyores i senyors consellers, insistir-hi, a aquesta legislatura li queda encara molta

feina per fer; senyores i senyors parlamentaris de l'oposició, ja tindran temps de pensar en clau electoral -sembla que avui sí que han pensat molt més vostès que no pas ahir el Sr. cap de Govern-; continuïn pensant de moment en clau de treball parlamentari. I també ho dic, sigui dit de passada, ho he dit passant, aquest advertiment ha d'anar també adreçat a mi mateix, al nostre grup parlamentari i al Govern.

Dèiem abans que aquest debat, per la seva posició en el temps i gairebé diria que també en l'espai, constitueix un mirador privilegiat per a observar el paisatge de la legislatura; detinguem-nos hi uns instants i agafem forces abans de continuar la caminada. Mirem primer enrere, cap el camí ja recorregut; no volem ara ser exhaustius, el temps del que disposem és limitat, però sí que convé remarcar algunes de les fites assolides.

El sistema fiscal ha estat gairebé completat, amb el total desenvolupament legislatiu del sistema impositiu directe i amb una reorganització normativa de la imposició indirecta; l'obertura a les inversions estrangeres ha estat establerta i regulada des de principis de legislatura i, tot i tractar-se d'una aposta estructural a mig termini -això ho hem d'entendre també amb moltes de les reflexions que s'han fet. Moltes de les reformes són estructurals, per tant senyors de l'oposició, els efectes no poden ser immediats. El que no sabem fer... el que no sabem fer és en un context de crisi econòmica, no només nacional sinó també internacional, tenir receptes miraculoses que permetin solucionar els problemes de manera ràpida.

Vostès, senyors de l'oposició, s'han excedit amb el diagnòstic -els hi posaria una nota ben alta, sobretot amb la modalitat de diagnòstic fatalista-, però en canvi han estat fluixets a l'hora de proposar respostes alternatives.

Doncs bé, em referia a la Llei d'obertura de les inversions estrangeres, com deia, establerta i regulada des de principis de legislatura, i tot i ser com deia, una aposta estructural a mig termini podem dir amb un cert optimisme... podem dir amb un cert optimisme que està donant els seus primers fruits.

D'altra banda, el Govern ha signat convenis per evitar la doble imposició amb la República de França i amb el gran Ducat de Luxemburg (i té ben encarades, en aquest sentit, les negociacions amb el Regne d'Espanya i amb la República de Portugal.

S'ha donat també continuïtat a la política de signatura i ratificació de convenis d'intercanvi d'informació fiscal a la demanda política, -just és reconèixer-ho-, que des del Govern Bartumeu es va

impulsar de forma molt decidida; l'obertura de la mateixa venia donada per la Declaració de París signada pel govern Pintat, però s'ha de reconèixer que el govern socialdemòcrata de l'anterior legislatura va impulsar aquest plantejament i suposo que convindrà amb mi, Sr. Bartumeu, que va rebre el suport dels que llavors -que ara formen part de DA- estaven formant part de la Coalició Reformista en aquest àmbit.

S'han signat sengles acords amb França sobre delimitació de fronteres i gestió conjunta d'aigua i un conveni amb Espanya sobre trasllat de residus, desbloquejant-se d'aquesta manera temes bilaterals que portaven cert temps, anava a dir, força temps diria, encallats i que enrarien en certa forma també, o de bona manera, les relacions amb els països veïns.

S'han ratificat també convenis multilaterals en els àmbits de la cultura, del medi ambient i de la protecció dels drets de la persona -sempre hem estat retrocedint en l'àmbit de drets i llibertats en aquesta legislatura. Això és el que vostè afirma Sr. Rios, i el que vostè en certa manera més matisada, Sr. Bartumeu, ve a confirmar... Bé, això no és així.

S'ha desenvolupat la normativa del sistema financer per adaptar-lo a l'Acord monetari -rubricat, just és reconèixer-ho, pel Govern del Sr. Bartumeu i signat i ratificat parlamentàriament en la present legislatura. A la vegada, amb aquesta modificació de la normativa del sistema financer no només serveix per adaptar-se a l'Acord monetari sinó a les exigències derivades d'altres normes internacionals.

S'han flexibilitzat els horaris comercials i s'ha fet una regulació general del dret del comerç, acceptant una iniciativa que venia de l'oposició, nosaltres tan refractaris al diàleg -segons paraules que també vénen de l'oposició i no ha estat l'única que s'ha acceptat... i a més, de calat com és aquesta o com pot ser la de l'IGI.

S'ha regulat també el dret a la competència i a la protecció del consumidor-aquesta vegada amb una iniciativa del nostre Govern.

S'ha modificat la Llei de professions titulades i s'ha legislat la creació de diferents col·legis professionals.

S'ha regulat l'estadística pública, eina essencial per al disseny i la programació de les diferents polítiques públiques.

S'han establert mesures de contenció de la despesa pública en matèria de personal, iniciant-se un procés de contenció de la despesa pública que, pel seu coratge... pel seu coratge, no té precedents en la Història política recent del nostre país.

S'ha modificat la normativa d'immigració per tal d'establir noves tipologies d'autoritacions

d'immigració que estan resultant força interessants per al nostre creixement econòmic. Sembla que tota la qüestió vinculada a les noves demandes de residències passives funciona i hem de ser cautelosos també, senyors del Govern, hem d'estar contents perquè arriben nous residents passius i hem de fer esforços per no perdre els que ja tenim.

S'ha legislat també per limitar els efectes negatius de la morositat i per afavorir la millora del parc immobiliari i l'eficiència energètica dels edificis, mesures concretes i que intenten tenir incidència en la reactivació.

Amb l'aprovació de mesures puntuals s'ha començat a preparar una reforma del nostre sistema de seguretat social, de cara a fer-lo sostenible; una reforma que caldrà aprofundir i que es farà ben aviat en el que queda de legislatura i una reforma que s'haurà d'acabar de desenvolupar i projectar en futures legislatures.

S'ha legislat també per protegir el tabaquisme passiu ambiental, havent recollit en aquest cas tots els grups parlamentaris el text proposat l'anterior legislatura a través d'una iniciativa legislativa popular.

S'ha modificat la legislació de beques i ajuts a l'estudi, per tal d'afavorir l'accés efectiu a l'educació.

S'ha afavorit el dret al sufragi a través de la regulació legal del vot per correu.

S'ha elaborat i aprovat una Llei de serveis socials i sociosanitaris, de la qual algun socialdemòcrata discrepa virulentament -suposo que perquè introdueix el principi de corresponsabilització, que és un principi que els hi diré que moltes socialdemocràcies més avançades assumeixen sense problemes en lloc de focalitzar-se exclusivament en un plantejament merament basat en la subvenció-però bé, en tot cas nosaltres considerem que aquesta Proposició de Llei el que ha fet és millorar la solidaritat i la qualitat... o que farà perquè està entrant en aplicació, el que farà és millorar la solidaritat i la qualitat de vida dels ciutadans a través de la implementació d'un sistema de protecció sòlid, modern, ben articulat i elaborat, a més, en coordinació amb els comuns.

I finalment, i deixant-me moltes coses, vull remarcar que des de Govern s'ha arribat a un acord unànim amb els comuns -aquest acord tan decebedor per alguns- per tal de fer evolucionar, en un procés gradual que haurà de continuar, ara sí em refereixo a la propera legislatura, el debat sobre les competències comunals. I s'ha arribat també a un pacte i també amb els comuns, aquest cop de manera no unànim però gairebé unànim, per tal de contenir les transferències cap als comuns en els dos

propers exercicis pressupostaris fins que puguem avaluar amb bon criteri els resultats de l'aplicació del nou model fiscal.

Aquestes i altres fites acompanyen el paisatge que contemplem quan mirem el camí recorregut durant la legislatura. El cap de Govern apel·lava al realisme i al coratge a l'hora de definir l'acció política del Govern. Ens permetem la immodèstia de remarcar que nosaltres, ara fa un any, des d'aquesta mateixa tribuna i en el marc d'aquest mateix debat, ja vam emprar aquestes dues paraules per a definir la feina política que estàvem desenvolupant des del Govern i la majoria parlamentària. Amb realisme i coratge hem anat avançant fins arribar on avui estem; a partir de l'apressat balanç que hem presentat, i del discurs pronunciat ahir pel Sr. cap de Govern, es pot constatar que s'han fet ja alguns dels canvis estructurals necessaris per a tornar a situar Andorra en el camí del creixement. El nou model fiscal homologable i alhora competitiu i garantista està pràcticament acabat, s'han assentat les bases de l'obertura econòmica i d'un nou model de protecció social així com s'ha progressat mot significativament en la consolidació del prestigi internacional del país. Tot això sense deixar d'esforçar-nos en mantenir i millorar els nostres sectors econòmics consolidats: comerç, turisme, agricultura, construcció, sistema financer i professionals liberals.

I amb realisme i coratge, com el que hem fet servir fins ara, hem de continuar avançant. Des d'aquest mirador que hem decidit situar en el corrent debat d'orientació política del Govern es veu certament definit ja l'horitzó del final de la legislatura; no vol ser aquesta una insinuació tàctica o especulativa sobre la data definitiva de les properes eleccions, no m'interpretin malament, senyores i senyors consellers. Com bé sabem, la prerrogativa d'escollir el dia electoral, la data electoral, correspon al cap de Govern i estem convençuts que l'exercirà amb el bon criteri polític que el caracteritza. El que hem volgut remarcar amb la referència a un horitzó definit és la constatació que, per imperatiu constitucional, a tot estirar abans de mitjans de l'any vinent la legislatura ha de quedar esgotada. Es pot veure ja el final, certament, però a la vegada queda encara temps, com dèiem en iniciar la nostra intervenció, per fer un bon tros de recorregut. Tenim el mapa i el camí a seguir, malgrat el Sr. Rios sembli no haver-lo acabat d'entendre'l del tot. Tenim el full de ruta al qual es referia ahir el Sr. cap de Govern. Podem remarcar ara algunes de les futures i properes fites a assolir, que s'entreveuen decisives.

En matèria fiscal es preveu cloure ben aviat la Llei de bases de l'ordenament tributari, instrument normatiu que, per un costat, ha de dotar a l'Administració dels

mitjans necessaris per a complir les tasques d'inspecció i de control bàsiques en la implementació d'un sistema fiscal i que, per l'altre costat, ha de garantir els drets i concretar les obligacions dels ciutadans. De la mateixa manera, la Llei de modificació de la Llei de la seguretat social, que constitueix un pas decisiu de cara a assegurar la viabilitat futura del nostre sistema sanitari i de pensions també ha de ser aprovada en breu. Acabem d'esmentar dues peces claus en el nostre programa de reformes, que vénen a completar els esforços en matèria de desenvolupament fiscal i d'enfortiment a mig i a llarg termini del nostre sistema de protecció social.

Ambdós àmbits, el del desenvolupament fiscal i el de la sostenibilitat a mig i a llarg termini, no només del nostre sistema de protecció social i sanitària, sinó del conjunt de les finances públiques no poden quedar, segons el nostre criteri, tancats sense el desenvolupament d'un marc normatiu que estableixi quines han de ser les pautes i els criteris en els que s'ha de fonamentar la referida sostenibilitat de les finances públiques i en els que s'ha de recolzar la per nosaltres desitjada estabilitat fiscal i pressupostària. Aquest és l'objectiu que des del Grup Parlamentari Demòcrata estem perseguint amb la presentació de la coneguda col·loquialment com la regla d'or. Agraïm els esforços que des del Govern s'han fet, amb el nostre impuls i col·laboració, sigui dit passant, en la contenció de la despesa pública; però també volem ara deixar constància que el nostre grup parlamentari no s'ha emmirallat en el passat, per recent que sigui, a l'hora de proposar aquest text normatiu, sinó que ho ha fet pensant en el futur, amb la voluntat d'establir unes pautes que facin compatible l'aplicació de diferents polítiques econòmiques per part de les administracions públiques, per tant Sr. Bartumeu el tranquil·litzo, la nostra proposició intenta donar marge a la política econòmica, no hi ha una limitació total ni a la política fiscal ni a la política d'inversió, el que sí que intentem és fixar uns marcs de disciplina i de contenció amb els quals aquesta s'ha de moure, almenys aquest és el nostre plantejament. Per tant, la nostra proposició de llei de la regla d'or estableix uns criteris de disciplina i contenció en l'àmbit pressupostari i fiscal, que garanteixin la viabilitat futura de la capacitat econòmica i financera del nostre Estat i que alhora ofereixin als ciutadans i als operadors econòmics uns senyals clars d'estabilitat i de capacitat d'autocontenció. Hem de ser capaços de dotar a la gestió pressupostària i al model fiscal d'una estabilitat i d'uns paràmetres de certesa que donin tranquil·litat i confiança als agents econòmics, amb independència del color polític de qui estigui governant en cada moment.

Però les iniciatives a concretar no s'acaben aquí; en l'àmbit de la Justícia i el dret s'ha iniciat un procés legislatiu ambiciós, que abasta diferents aspectes, com ara la voluntat de reformar la Justícia fent-la més àgil, més eficaç, i per tant més justa; vegis en aquest sentit l'ambiciós Projecte de Llei de modificació de la Llei qualificada de la justícia, a la qual el Sr. Bartumeu hi troba alguns problemes doncs que podem discutir gustosament, i estem segurs que aquests eventuais dubtes sobre la constitucionalitat són perfectament, no diria subsanables però queden perfectament esvaïts i hi ha una cobertura legal per solucionar el problema que vostè planteja en quant a la qüestió del jutge predeterminat per la Llei. Vegis a part de la modificació ambiciosa de la Llei qualificada de la Justícia, la nova regulació, -no les citaré totes-, de l'embargament o la creació de la figura del saig, entre molts altres projectes de Llei vinculats a l'administració de Justícia ja presentats a tràmit.

És sens dubte un esforç enorme el que està fent el Govern i el Ministeri de Justícia en aquest àmbit; un esforç que, en qualsevol cas, es veu enfortit per diferents iniciatives provinents del nostre grup parlamentari. Vegis ara la intenció decidida, d'acord amb allò previst en el nostre programa electoral, d'encarar amb força un procés de positivització del dret privat; un procés que hem iniciat amb la presentació de la Proposició de Llei de successió per causa de mort, ja entrada a tramitació parlamentària pel nostre grup, o vegis també la voluntat d'afavorir la resolució de conflictes mitjançant el recurs a mecanismes d'arbitratge extra judicial, que quedaran definits i aprovats quan s'aprovi la corresponent Proposició de Llei també incentivada pel Grup Parlamentari Demòcrata.

En l'àmbit de les noves tecnologies i l'espai digital, però també en relació a alguns aspectes vinculats a l'economia i la protecció de drets fonamentals, dues iniciatives legislatives, de procedència orgànica diferent, es vénen a donar la mà: el Projecte de Llei de la contractació electrònica i dels operadors de l'espai digital i la Proposició de Llei qualificada de protecció del dret a la intimitat. La realitat digital ha obert noves possibilitats econòmiques i comunicatives alhora que ha generat, com qualsevol altra realitat humana, possibles disfuncions i problemes. Convé, sense cap voluntat de posar portes al vent i sent conscients que aquesta és una realitat difícil de regular, emmarcar l'activitat a la xarxa amb una normativa moderna, capaç de garantir tant l'activitat dels operadors econòmics en l'àmbit comercial com la protecció ponderada dels drets, del dret a la llibertat d'expressió, la llibertat d'expressió per un costat i del dret a evitar que la

intimitat pugui patir intromissions il·legítimes que poden tenir aquests dos drets les diferents modalitats d'usuaris que es mouen en l'espai digital.

D'altres iniciatives legislatives..., -perdó Sr. síndic, vaig bé de temps?

Gràcies.

D'altres iniciatives legislatives de procedència diferent, ja sigui pel que fa al seu origen institucional o en relació al color polític del qual provenen, han iniciat o iniciaran en breu la seva tramitació parlamentària. Des del Projecte de Llei de creació de la societat pública Andorra Telecom fins al Projecte de Llei reguladora dels jocs d'atzar, passant pel projecte de Llei, encara no entrat a tràmit, que ha de normar les professions d'advocat i de procurador. O des de la proposició de Llei d'unions civils fins a la relativa a les societats cooperatives. A les societats cooperatives, Sr. Rios, sé que li fa especialment plaer aquesta proposició de Llei...

Bé!... (riu)

Queda efectivament, com dèiem al començar la nostra intervenció, molta feina per fer. Hem de treballar amb la màxima diligència però també hem de ser conscients que potser no totes les iniciatives podran esgotar el procediment legislatiu; en aquest segon cas, hem de ser sabedors que la feina feta no haurà estat baldera. Com venia a dir ahir el cap de Govern, certament amb unes altres paraules, el món afortunadament no s'acaba amb la present legislatura. El nostre equip i projecte polítics tenen vocació de continuïtat i, des del lloc en el que el criteri, sempre encertat, i sovint implacable de les urnes ens situï, continuarem treballant en el camí de les reformes i de la modernització del Principat. Això sí, també volem deixar clar avui que des del Grup Parlamentari Demòcrata tenim la determinació, compartida amb el Govern, de dur a terme durant la present legislatura la reforma dels complements de jubilació dels funcionaris; una determinació que, des del nostre grup parlamentari, fem extensiva a l'aprovació de la proposició de Llei relativa a la denominada regla d'or; el nostre compromís en avançar en tot allò que enforteixi el nostre sistema de finances públiques i n'asseguri la seva sostenibilitat ens fa considerar com a indefugible l'aprovació d'aquests dos textos legislatius. Aquests constitueixen sens dubte dues fites clau en el camí que ens queda per recórrer en el que resta de legislatura.

S'ha al·ludit abans, per part de l'oposició, a l'absència d'un model programàtic en el discurs expressat ahir pel Sr. cap de Govern i dedueixo que també en la trajectòria en la qual vostès avaluen l'evolució de la legislatura sobretot per part des de la feina feta des

de Govern i des de la majoria. Miri'n, el nostre model no pot ser més clar, sostenibilitat de les finances públiques, per tal de fer viable la continuïtat de l'Estat i sostenibilitat del nostre esquema institucional que estableix la Constitució, aquesta és la nostra doble aposta. Miri'n, una cosa és el tema de les unions civils on els accepto la discussió menys que em parlin de retrocés, no es pot parlar de retrocés quan un got està buit i s'emplena fins a la meitat però els accepto la discussió sobre aquesta qüestió, ara, amb el tema de l'avortament... clar, jo quan... de la despenalització de l'avortament, jo quan sento a dir, jo quan sento a dir... doncs bé, i possiblement amb certa raó, sempre es poden fer millor les coses, apel·lar al gran consens que cal doncs per modificar determinats aspectes del nostre dret privat, és a dir, hi hauria d'haver semblat ser un debat nacional per veure quina decisió prenem al voltant de la quarta falcídia, que està molt bé que es discuteixi, però en canvi que s'introdueixi doncs una modificació del Codi Penal que no només estrictament quan es parla de despenalització de l'avortament afecta el codi Penal que s'introdueixi unilateralment sense tenir en compte el pacte constitucional, sense tenir en compte algun precepte de la Constitució, home, ho trobo també desequilibrat i poc ajustat al que seria un debat polític entre persones que respecten les estructures de l'Estat, per bé que Sr. Bartumeu, ahir em mirava mentre estava preparant el debat, em mirava la seva intervenció de l'any anterior i vostè suggeria o deia explícitament que potser caldria arribar a un nou disseny institucional en matèria constitucional. Miri, nosaltres no ho compartim, nosaltres pensem que la virtualitat del Copríncipat té encara un paper molt rellevant i per molts anys a l'hora d'assegurar la viabilitat futura d'Andorra, per tant, bé, ja li ho dic Sr. Rios, el nostre model, escolti, sostenibilitat financera i econòmica de l'Estat, no retallades, però sí que cal austeritat per a què això pugui ser així, i a més una austeritat que s'ha d'assegurar en un termini de temps prolongat, i sostenibilitat també al nostre esquema institucional. El camí que queda per recórrer es troba també pautat per diferents i molt rellevants objectius en matèria de política exterior. Ben aviat s'iniciarà, com ens va esmentar ahir el Sr. cap de Govern, el procediment parlamentari per a l'aprovació dels convenis de la doble imposició signats amb França i Luxemburg, així com la renovació del conveni educatiu signat també amb França. I ben aviat s'acceleraran les negociacions amb Espanya i Portugal amb l'objectiu de signar nous convenis de la doble imposició. A la vegada, cal donar continuïtat als processos ja iniciats, amb capacitat d'anticipació i alhora amb prudència, de

participació en l'evolució cap a l'estàndard únic i comú d'intercanvi d'informació fiscal automàtic.

Cal aprofundir també en la negociació sobre la fiscalitat en l'estalvi, que ja està oberta amb la Unió Europea i cal avançar en l'aproximació al mercat interior, també relatiu com saben a la Unió Europea. Tot plegat fa respecte, tot plegat fa respecte, certament, però no ha de fer por. Ens vam referir als perills de la por fa un any, en el marc d'aquest mateix debat, i en va parlar ahir molt encertadament i a més amb unes paraules de gran qualitat literària, només hem de tenir por a la por, molt encertadament el Sr. cap de Govern; la por paralitza, la por immobilitza, i no permet reaccionar ni anticipar; davant dels canvis en l'entorn hem de recórrer no pas a la por sinó a una prudent estratègia adaptativa, que és la que fan les espècies que resulten viables en la naturalesa.

Aquesta és l'estratègia de Govern, en el seu diàleg amb els països i amb les organitzacions internacionals; una estratègia, cal dir-ho secundada de manera constructiva, amb algunes reserves, amb plantejaments potser diferents però que acaba confluint amb una única veu i això cal esmentar-ho, pel consens de totes les forces parlamentàries.

Acabo Sr. síndic...

Una sessió parlamentària com la que estem celebrant avui propicia de manera especial el debat i a l'hora la reflexió; i també m'ha de permetre valorar la feina que està duent a terme el Grup Parlamentari Demòcrata; una feina constant d'impuls i col·laboració amb el Govern, d'acord amb el rol que correspon a la majoria en un règim parlamentari; una feina construïda des de la pròpia personalitat d'un grup plural i alhora cohesionat; d'un grup que quan convé exerceix la seva potestat d'iniciativa legislativa i que, en qualsevol cas, treballa i millora els textos legislatius, quan és possible amb diàleg amb l'oposició i sempre amb diàleg amb el govern al qual, amb capacitat crítica quan s'escau, recolza de manera completament lleial i al qual agraeix la seva implicació i encert en les tasques de direcció política que la Constitució li té encomanades.

Bé, senyores i senyors consellers, senyores i senyors membres del Govern; els he provat com he pogut de descriure, en sintonia amb el discurs pronunciat ahir pel cap de Govern, el camí ja fet i he intentat assenyalar el camí que queda per recórrer; tot plegat explícit, tot plegat mostra un intens itinerari de reformes -les ja efectuades i les que cal concloure- abans d'arribar a la fi de la legislatura; queda encara un magnífic tram de camí per recórrer. Aprofitem-lo.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, acabades els intervencions dels grups parlamentaris, se suspèn la sessió durant 30 minuts.

(Són les 12.04h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 12.39h)

(S'incorpora a la sala la M. I. Sra. Sofia Garrallà Tomàs)

El Sr. síndic general:

Reprenem la sessió.

Pel Govern, passo la paraula al Sr. cap de Govern, teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Abans de tot, vull agrair sincerament el to de les intervencions dels tres portaveus dels tres grups parlamentaris.

En aquests moments Andorra està passant un dels seus pitjors moments econòmics. Sé que tots vostès en són conscients.

La primera cosa que voldria dir de forma general és que en la intervenció que vaig fer en nom del Govern ahir sobre com pensem com estan les coses a casa nostra, mai vaig voler pecar de triomfalisme perquè pecar de triomfalisme en aquests moments veritablement gairebé seria un insult davant dels 900 parats que encara tenim. Això que quedi dit abans de tot perquè em sembla que és una qüestió de respecte institucional per moltes persones que en aquest país ho estan passant malament.

També és veritat que vostès -permeti'm que faci una introducció general sobre els seus discursos- van tenir la mala sort, perquè mai és agradable de governar en crisi, una crisi que vostès van patir però no és menys veritat que aquesta crisi es va accentuar al 2012 de forma molt forta -ho vaig dir ahir-, hem hagut de gestionar moments molt delicats en l'economia andorrana i, fins a començaments del 2013 no es van començar a veure alguns indicadors, febles indicadors o indicadors amb fi positius que marquen una tendència que tots desitgem cap a la recuperació. És evident, a més a més, que la responsabilitat no és de ningú però la conjuntura que tenim de viure l'hem de gestionar tots plegats.

Abans de tot, també deixi'm dir que de cap de les maneres ni Andorra comença amb el Sr. Antoni Martí -gràcies a Déu, ni vaig néixer ni a la

Prehistòria, l'Edat Mitja, el Renaixement, gràcies a Déu, jo en aquests moments no hi era- si es pensen que Andorra (perquè forma part del món) hauria desaparegut perquè tot comença amb la meva gestió i tot s'acaba amb la meva gestió.

Com res no ha estat possible des del punt de vista del que ens uneix a tots plegats -i mi referiré perquè potser que comenci per les coses que ens uneixen:

La Política Exterior en aquests moments té un gran consens en aquesta Cambra. Això és mèrit de la responsabilitat de tots plegats però també és mèrit d'altres governs: des del govern del Sr. Marc Forné, del govern del Sr. Albert Pintat amb la declaració a París, de les actuacions que van fer quan vostès estaven tots junts que van tirar endavant tots els Convenis d'Intercanvi d'informació a la Demanda i també penso que és mèrit de tots plegats de saber que en Política Exterior hi ha d'haver una continuïtat. Per tant, de cap de les maneres és un mèrit exclusiu d'aquest Govern. Però no és menys cert que aquest Govern ha fet un pas endavant molt significatiu.

Llegia avui en un diari al que serà possiblement, -ha d'haver-hi primàries-, el Sr. Pere López el pròxim candidat -ja ho veure'm... amb tot el respecte amb el seu adversari- que deia... em sembla que ho deia amb aquests termes: que el CDI eren mèrits d'ell o dels que havien governat. En tot cas el CDI és mèrit d'haver aprovat, doncs, ho firmat un CDI amb França, és mèrit del que acabo d'explicar, d'una continuïtat d'una política exterior i per tant aquí no hi ha qüestions de paternitat. No és un mèrit exclusiu d'aquest Govern i ha darrera molta feina, Sr. López, per fer-ho de forma distesa -i no m'agrada parlar mai de gent que no hi són-, no hi era quan el Ministre d'Exteriors negociava de forma molt dura amb el francesos en aquells moments que no teníem una experiència a nivell de negociació del CDI com tampoc hi serà quan negociarem a Madrid o negociarem a Lisboa. Però hi era amb tots vosaltres amb el Partit Socialdemòcrata en el seu moment governant liderat pel Sr. Jaume Bartumeu, ha ficat les bases que fos possible de firmar CDI's. Jo ho agraeixo perquè em sembla important molt més important que les pica baralles -que també en parlarem-, de com veiem la política uns i els altres perquè més enllà de les conjuntures internes que no són bones és molt important el que ens juguem des d'un punt de vista de la reconversió de l'economia andorrana i passa inevitablement per ratificar el CDI.

També m'alegra veure -ahir ho deia, penso, de forma molt clara- hi ha dos maneres de veure l'Andorra que ve; hi ha la manera de l'Andorra que ve tancant-nos tenint por a tot, o bé l'Andorra que

penso que defensem tots que és l'Andorra que donarà oportunitats als nostres fills de circular sense haver de renunciar per exemple al passaport, com pot passar en alguns moments amb l'acord amb la Unió Europea. I també si hem arribat aquí ha estat perquè hi ha hagut varis processos. Jo penso que quan un és cap de Govern ha de recordar la feina de tots els que m'han precedit; hi ha per exemple el que vostè va firmar a nivell d'acord de la Unió duanera, l'any 1991 sota el lideratge malauradament d'una persona que ja no hi és aquí que és el Sr. Albert Pintat, allà va començar. Hi ha també altres acords incipients amb la Unió Europea, hi ha també -perquè no tot va en paral·lel si no es fa la feina d'un costat es paren dossiers de l'altre-, hi ha els primers acords sobre la fiscalitat d'estalvi, hi ha molts moments, hi ha una continuïtat i també hi ha una evolució, un canvi de mentalitat de tots plegats. El Sr. Bartumeu parlava del retrovisor. Podríem fer anar el retrovisor molt lluny, molt lluny i tots tenim el nostre passat; vostè el seu i jo el meu... el Sr. David Rios menys - això és una virtut, quan es fa política no tenir mai un passat, no? Però en tot cas ho dic aquí obertament ja que es vol mirar el retrovisor... jo no me'n penedeixo de res del que he fet en la meua vida pública, havia estat dins del partit Liberal, per tant, si es vol parlar del retrovisor del cap de Govern jo estic encantat de fer-ho perquè com a polític responsable he de gestionar el bo i el dolent que penso que sempre ha sigut bo, pel que parlava, per l'evolució de les coses, pels canvis de mentalitats. On estaríem, on estaríem si tots nosaltres no canviéssim una mica la nostra mentalitat?

Això em sembla que és important que ho digui com també és molt important que digui una vegada més que aquest Govern en fa i se n'ha parlat a les rèpliques -suposo perquè estem d'acord-, en fa una prioritat essencial, l'educació. Però fixis bé si se'n fa una prioritat essencial que arreu, no tots els països de la Unió Europea, però en bona part dels països de la Unió Europea que ells sí -i en tot cas ells sabran quina és la seva situació financera-, fan retallades i fortes a nivell d'educació. Nosaltres, o deia ahir, ni un pas enrere. Per tant, vagi per endavant això, vagi per endavant també que en aquests moments estem fent canvis que segurament ens haurien estat més fàcils de fer si hagéssim vist les coses amb més perspectiva i jo -com a responsable polític que fa vint anys que faig política- he d'assumir la part que em pertoca que potser no haver vist el que s'havia d'haver fet però evidentment, vostès ho saben, cada moment econòmic és molt diferent, hi ha moments econòmics que hi ha tanta bonança que és molt difícil fer reformes... d'això se'n diu l'anticipació política, ser un home d'estat o no però en tot cas la situació que nosaltres rebem és la que és, no? Mirin

de la mateixa manera que he dit que no hi ha per fer discursos i no els he fet Sr. Rios i Sr. Bartumeu, discursos triomfalistes. També em permetran sense tornar a fer un discurs de 2h20 minuts però em permetran que quan hi ha apunts indicadors que indiquen que les coses van millor ho pugui dir, ho pugui dir però no es fer electoralisme. Fa un any justament no ho vaig dir i vaig dir tot el contrari perquè a mi se'm recorda moltes intervencions i això és normal d'anys anteriors potser recordem aquesta; fa un any vaig dir que la situació era molt dolenta, que no teníem cap classe d'indicador que anés bé i ho vaig dir en aquesta Cambra. Ara que tenim alguns indicadors, incipients alguns, penso que tinc l'obligació, em sembla, que també avui aquí amb vostès i amb la gent que ens escolta de donar una mica d'esperança perquè penso i ho mantinc, que el més dur ha passat. Qual cosa no vol dir que anem bé. Que és molt diferent.

Però a més a més, a ningú se li escaparà que els indicadors, quan ho dic no ho dic únicament per quedar bé. A tots nosaltres ens hauria de satisfer que avui dia les importacions, -Sr. Bartumeu, en faré així una referència de forma genèrica- les importacions van millor, des d'un punt de vista del que jo entenc que són els indicadors que fan que una societat andorrana en la seva globalitat, amb el que és l'economia productiva, amb l'amplitud d'aquesta economia productiva, les importacions van millor.

Des d'un punt de vista d'ingressos és altra cosa, perquè evidentment els carburants no van com abans, hi ha una pèrdua també d'ingressos a nivell del tabac, però en definitiva, el que és el conjunt de la societat, les importacions van millor. De la mateixa manera que van millor també les matriculacions. Com de la mateixa manera va molt millor l'atur.

Miri, quan vaig tenir la responsabilitat de ser cap de Govern, -parlo de memòria-, em sembla que teníem al voltant de 500 aturats. Vostès em poden dir, en aquests moments n'hi ha 900. N'hi ha hagut 400 més. Però també diguem les coses d'una forma realista. No fem demagògia sobre això. Abans li explicava que el 2012 ha sigut un any molt dur, i el 2013, al començament del mes també. I que verdaderament, el ritme d'aturats creixia. I ara hem invertit la corba. A mi em sembla que això ho puc dir, i no és fer electoralisme.

I és menys fer electoralisme quan avui mateix en un diari, en un mitjà de comunicació escrit sortia, i en portada, que més de 800 funcionaris havien fet una carta dirigida al cap de Govern dient que per favor, com diria el Sr. Bartumeu, per favor si us plau, no tiri endavant la reforma, doncs, del complement de jubilacions dels funcionaris. Miri, i ahir, que tampoc

era coneixedor d'aquesta carta, vaig dir aquesta reforma es faci o si. Li podia haver semblat com una mena d'argument *xulesc* del Sr. cap de Govern, i avui ho torno a dir per una qüestió també de responsabilitat i de credibilitat.

Miri, si tan estigués pendent en aquests moment, si tan estigués pendent de si vaig o no a la redacció, la qual cosa en tot cas no ho decideixo pas jo, i ho decidiran qui ho hagi de decidir, hi ha molta gent que ha de dir la seva, no tiraria endavant aquesta reforma. Però és que ho vaig dir i ho torno a dir avui, és molt important que els funcionaris pels quals... a tots i cadascun d'ells respecto, sàpiguen que no fer aquesta reforma és a curt o a mitjà termini no tenir complement de jubilació. I ahir ho vaig dir, i no era, vostès no en fan referència, però vull fer referència avui una altra vegada, si som capaços de tirar endavant aquesta reforma, temps al temps. Jo no puc prejutjar. Però fiquem-li potes, si és que és possible, en democràcia, que vostès guanyin les eleccions, m'agradaria veure si vostès tiren enrere aquesta modificació.

Parlem un moment de l'alarmisme sobre la CASS. És veritat que ahir vaig fer una insinuació, que era una insinuació que era una insinuació que em sembla que tothom va veure de forma clara. Per tant, no tanta insinuació. Vull pensar que el dia 24, i com deia el president del grup parlamentari que en dona suport, el Sr. Ladislau Baró, i no pas amb notorietat, amb un mes de feina es votarà al si del Consell General, en aquesta Cambra, la modificació de la Llei de la CASS. I si se m'ha explicat bé, hem arribat a un acord de tal manera que el que vostè diu, vostè té algú representant a la comissió de forma tant vehement, si em permet des del punt de vista diu "les pensions baixaran", s'ha arribat a un acord amb el factor de sostenibilitat, que podia ser un dels punts que farien baixar les pensions, que verdaderament com a mínim es mantindran.

Però anem a parlar un moment de la CASS. Anem a parlar un moment de la CASS, perquè em sembla que els conciutadans ho han de saber. Jo ahir en vaig parlar de forma genèrica. Miri, no tornaré en l'aspecte, que és la veritat, que quan vam arribar, a part la crisi que era tan intensa, vam haver de fer front, doncs, de fer front a uns compromisos de la branca general al voltant dels 40 milions d'euros, i finalment ho vam poder rebaixar. No hi tornaré, però vull parlar perquè és una qüestió de sensibilitat.

Vull parlar de com està realment la seguretat social. I ho vull dir aquí. No és una qüestió de vincles. Vincles es pot equivocar, podem agafar vincles o una altra. Pot variar un 10% o un 5%, però la situació no varia. A nivell de les jubilacions de tots nosaltres, hi ha unes reserves, uns fons de reserves al voltant de

1.000 milions d'euros. I no vull fer alarmisme. Hi hauria d'haver pel cap baix almenys 5.000 o 6.000 milions d'euros, perquè verdaderament la seguretat social funcionés de forma perfecta.

Això no passa, això no ho tenim, però d'altres sistemes de seguretat social tampoc ho tenen. Per tant no anem a fer alarmisme. El que passa és que d'altres sistemes de seguretat social o d'altres estats tenen mecanismes per fer front, si les coses van malament, que nosaltres no tenim.

I d'això n'hem de ser conscients. Perquè els conciutadans ens entenguin, vaig dir que vostè, així li faig una rèplica, em diu "al tanto! perquè això són retallades salvatges, i en ve una segona", gairebé em sembla que vostè és agnòstic, però si tingués una mica de fe diria que Déu ens agafi confessats no amb la segona part de la reforma que farem.

Però miri, resulta que al 2020 o al 2021 o al 2019, començarem a esgotar els 1.000 milions. I al 2029 o al 2030 que és aquí mateix, no quedarà ni un euro a les reserves de les pensions. Alguna cosa hem de fer?

I quan un cap de Govern que es vol o no presentar a les eleccions, diu s'hauran de pujar les cotitzacions, i avui dic, i potser ens haurem de plantejar d'allargar els anys de cotització. O d'agafar el descans merescut després d'una gran vida de feina més tard, o potser haurem de fer que la compra del punt variï perquè avui dia també s'ha de dir als ciutadans, el que un cotitza se li torna tres vegades. És populisme, és alarmisme, és electoralisme? Jo penso que és el que deia ahir, realisme.

És veritat, jo hi era Sr. Jaume Bartumeu, vull parlar un moment d'un altre dels punts que vostès han fet referència que és el tema de les transferències i competències amb els comuns.

Miri, cadascú fa el que pot al moment que pot i amb les circumstàncies que té. És veritat que nosaltres tenim 22 consellers que aprofito per saludar-los i donar les gràcies del suport que sempre han prestat al Govern d'Andorra. Però també ho vaig dir clar i no és electoralisme, perquè bona part també de les eleccions es guanya a les parròquies, però amb els cònsols també he sigut molt franc. El sistema que avui tenim de transferències no és assumible. I no és pot, em sembla, d'haver aconseguit, ja per aquest any, li agraeixo i avui ho torno a agrair, ho vaig fer ahir i ho torno a fer avui als cònsols, d'haver congelat les transferències que havien de ser al voltant de 58 o 59 milions per l'exercici actual de 52,4 milions, o per a l'any vinent i l'altre al voltant de 54,6 milions quan serien 60 o més.

Aquí hi ha un avenç molt significatiu. Jo el que no criticaré són les taules. Potser ahir, i ho reconec, però un discurs de dos hores vint, vostè em

permetrà, Sr. Jaume Bartumeu, que tingui alguna llicència, i ja ho vaig dir que vostè de reunions n'havia fet unes quantes, tantes, les mateixes que jo havia fet. Dit passant, era curiós, perquè en aquelles reunions hi havia dos persones, que potser sí o potser no, es poden tornar a presentar a les eleccions però en aquell cas en partits diferents, i jo em recordo que en aquelles taules hi havia el Sr. Pere López, i vostè li diran la negociació. Vist com s'ha acabat no sé si hauríem pogut concloure finalment alguna cosa a nivell de transferències corrents, però això no sabrem mai.

El que sí sé és que vam avançar, no hi havien propostes concretes, però vam començar a avançar. Per què li dic això? Perquè li vull fer el símil també del que ha sigut l'evolució a nivell mental per poder arribar finalment a una convicció plena que Andorra necessita un acord d'associació amb la Unió Europea. Per què li dic això? Perquè amb les primeres trobades que vostè va fer, amb el que ha fet aquest Govern sota la tutela i sota la direcció del ministre -avui no hi és-, ja m'ho ha dit dos vegades. Jo ahir vaig fer referència al ministre Riberaygua dient que va ser una pèrdua personal i forta pel Govern d'Andorra, però van fer pedagogia i estic convençut que estem molt més preparats per assolir l'acord que necessita, des d'un punt de vista institucional i des d'un punt de vista de sostenibilitat, l'Estat andorrà de tal manera que els comuns tinguin els diners necessaris per tirar endavant el que els hi encomani la Constitució des del punt de vista de la seva gestió i també el Govern. I em sembla que, fent aquest símil, em sembla que també anem avançant i el que també fem és poc a poc canviar les mentalitats que és una mica la política que em sembla que encarna Demòcrates per Andorra.

Després avui he vist un canvi d'actitud molt més positiu entre tots. Jo penso que les intervencions que han tingut cadascun dels presidents han estat d'alt nivell. Per què? Perquè son conscients de la gravetat de la situació tot i que penso que anem millor. Perquè no he sentit, potser ho esperava i així se m'havia anunciat, que hi hauria intervencions molt dures, jo penso que han sigut intervencions molt responsables, no entraré punt per punt però han sigut intervencions molt responsables. Per dir-ho d'una forma més genèrica al Sr. Jaume Bartumeu se li nota que ha tingut responsabilitats de govern, el Sr. Rios ha tingut una intervenció jo penso que més dura, molt educada, amb la qual em quedo amb una cosa Sr. Rios i ho espero amb atenció, que vostès volen presentar d'aquí poc un paquet de mesures a nivell de la reactivació, hi seré molt atent. Hi seré atent perquè ara estem amb una predisposició

segurament per acceptar-les segons quines siguin si verdaderament ideològicament pensem que són bones per Andorra perquè pel que deia ahir, per que justament hem pogut aconseguir una cosa que no és gens fàcil, és equilibrar els comptes, no equilibrar els comptes ficant mà, em sembla que dit amb aquests termes a les reserves de la STA, si vostè mira els números veurà que va per d'altres conceptes, i estem doncs amb predisposició. És el que em vaig esforçar ahir de dir. Ho vaig dir de forma molt clara, en un món on avui encara es perden, avui mirava les estadístiques hem perdut al llarg d'aquests tres primers mesos 200 a l'entorn del món de la construcció, és el moment perquè hem fet els nostres deures de fer noves polítiques per incentivar que no es perdin aquests llocs amb la construcció d'altres llocs. Perquè no ho han fet això? A ningú li agrada tenir de fer no retallades, no retallades, una certa austeritat des d'un principi també d'equitat. Però fixi's bé, el que hem aconseguit feia molts anys que no s'aconseguia i per això, ahir li feia referència així li contesta des d'un punt de vista genèric, vostè parlàvem que hem perdut 3.000 persones amb el que va, em sembla que vostè en feia referència, en el transcurs dels últims anys. Jo ahir anava molt més lluny, ahir deia que no ens podia tornar a passar de cap de les maneres que haguéssim perdut 10.000 persones en aquest país. Segurament al final del meu discurs que algun podrien interpretar com un discurs melancòlic o una mica populista, però en tot cas era molt sentit. Això no ens pot tornar a passar més i el que no ens pot tornar a passar més és que, em sembla que en vaig fer referència però de forma bastant més distesa, és que en menys de 6 anys haguéssim passat d'un endeutament que representava el 12% del PIB al 34% del PIB, no ens pot tornar a passar més. En el fons qüestions com la regla d'or són, diguem-ho en francès ja que el Sr. Bartumeu n'ha citat tantes avui de citacions franceses, és com una mena de *garde fou* per una bona gestió. Ja veurem si el partit del Grup Mixt la vota o no la vota, però també és una Llei molt esperada per la ciutadania perquè també és la llei de la responsabilitat política de saber entendre que els errors del passat en tenim d'agafar una experiència pel present i també pel futur. Vostè també, ho vaig dient una mica també en desordre ja em perdonaran, parlava, potser ha sigut el moment més amarg -vull dir segurament el qualificatiu no és aquest- parlava de què insinuant de què donaven CRA's, quasi bé que es donaven gairebé, diu: "aquest és l'amic, li donem el CRA". No va així, no va així, d'un bon tros. Però independentment d'això l'important és que hem contingut la despesa de personal i això feia molts anys que no es feia. Ho és, senyors consellers, també una prova d'electoralisme el rebaixar el sou als funcionaris? O pensen

l'esquerra més a l'esquerra, els bancs del Partit Socialdemòcrata, que això és una cosa que agrada al Govern d'Andorra? Fixi's bé, vostè feia una referència a què en el sector privat en aquests moments s'està baixant sota, no tots els empresaris baixen sota però s'estan baixant sota. Jo la política la veig des d'un punt de vista d'equitat, i no és una qüestió de ser de dretes ni d'esquerres, és una qüestió de veure que els números són tossuts i que abans de fer segons quines propostes es tenen de finançar i per que es puguin finançar aquestes propostes es tenen d'agafar mesures per equilibrar els nostres comptes. Això té alguna cosa de neoliberal? Això ho estan aplicant en aquests moments partits que governen a Europa que són socialdemòcrates perquè la situació a Europa ha sigut molt dura malauradament i no hi ha retallades salvatges, jo penso que tenim de la mateixa manera que us vull felicitar des del punt de vista que cadascú té la possibilitat i l'obligació de defensar les seves comissions segons la seva ideologia. Jo penso que anem molt lluny Sr. Rios quan es fa aquest alarmisme. Jo li explicava abans com estava la seguretat social. Anem una mica més al fons, no baixaran les pensions però que tenim de fer? Que les pensions es puguin garantir. Avui dia els ciutadans andorrans pagant un 10%, ara un 12 amb la nova llei, tenen com a mitja dels últims 40 anys treballats la mitja, el 50% d'aquesta mitja. Països referents a nivell social com els països escandinaus, tenen pensions al tomb del 60% d'aquesta mitja, però cotitzant un 20%. Dir la veritat em sembla que no costa gaire i no s'ha d'assustar ningú, vostè, que se l'entengui bé, de la mateixa manera que hem fet un esforç per no castigar més en aquests moments als nostres empresaris i als nostres assalariats i, doncs, hem fet aquests vasos comunicants entre pujar del 10 al 12 les cotitzacions de les pensions i, doncs, també a la branca general del 10 al 8 baixar-ho per que quedés neutre. És una evidència i no és un acte d'electoralisme, és un acte de responsabilitat que les cotitzacions tenen de pujar. No és una qüestió, -hi ho dic amb tot el respecte-, d'anar amb una fira i fer un fulletó molt maco alarmant a la gent perquè la primera pàgina del fulletó hauria de dir la realitat i aleshores potser es podria entendre d'altres coses, però si no es diu aquesta realitat a qui estem enganyant? Quan parlàvem de les tres bombes de rellotgeria, no deia de cap de les maneres que el 93, perdó que al 2009 o 2010 s'haguessin activat, eren en alguns casos bombes de rellotgeria perquè pel que fos, i jo fa 20 anys que faig política, ningú va voler veure si hi havia un informe del Govern d'Albert Pintat de forma molt clara dient que la Llei que es va votar en consens al 2008 no s'aguantava? També era un cap de Govern responsable i va avisar, i ho va avisar contra la voluntat del seu grup parlamentari.

Al final les coses tornen com un bumerang, o s'afronten o no s'afronten. La veritat és que també avui llegint els diaris -en els quals tinc molt respecte i lluny estem nosaltres de defensar una llei mordassa perquè, amb la Llei o no la Llei, li puc assegurar que la independència que tindran els periodistes en aquest país serà plena i jo ho notaré que és plena. I ho noto cada dia que es plena i està bé que sigui així - però jo em pensava també que una cosa que no s'havia aconseguit des de fa 18 anys, que és equilibrar els comptes de l'Estat... contenint; evidentment, amb sacrificis... evidentment amb sacrificis pels funcionaris les despeses de personal. Era una cosa rellevant.

Escolti! No és rellevant que fem l'obertura econòmica i ningú en parla, i participem amb un 1,7% a pujar el Producte Interior Brut, a obrir 250 empreses, a donar 259 llocs de treball, no és rellevant això? En tot cas, li puc assegurar que és rellevant, Sr. Rios, Sr. Bartumeu, per a aquelles 249 persones que tenen feina. Per a ells sí que és rellevant.

La veritat és que m'havien preparat, eh? Sr. Bartumeu, els meus assessors tota una intervenció segurament bastant tocant més sobre les preguntes o les rèpliques que havia de fer. Jo em quedo amb això, senyors consellers, i ho vaig dir ahir. Aquest Govern és conscient que ha comès errors com la societat andorrana comet errors, i quina societat no en comet? Quan prenem decisions poden agradar o no poden agradar.

Dir que fem reformetes... que fem reformetes? Espero que vagi així, Sr. president del Grup Parlamentari Demòcrata. La setmana que ve presentarem, si tot va bé, la Llei d'acompliment de jubilacions dels funcionaris que toca una part molt important percentualment del nostre electorat. Però què tinc de fer? És massa fàcil... és massa fàcil criticar-ho tot i no veure que quan s'agafen aquestes decisions també sé que hi ha persones i també sé que hi ha desgast, però el que deia ahir, no agafar-les és d'una responsabilitat increïble. O és una reformeta dir avui, com han intentat dir-ho sempre i sense almar a ningú, que el sistema de pensions en aquest país té un risc si no agafem segons quines decisions... I no és una reformeta perquè més enllà -i no sé quan el cap de Govern decidirà de convocar les eleccions- però, ja anunciem una segona reforma. Això són reformetes?... O és una reforma, una reformeta arribar a un consens amb els comuns que no s'havia fet des de l'any 1993 de què gairebé durant tres anys deixen de recaptar pel capbaix 20 milions d'euros? I estan predisposats a negociar amb el Govern, i si fa falta i potser si ens hem equivocat de metodologia, ho haurem de parlar entre tots en la pròxima

legislatura de potser incloure també una altra partida i incloure el Consell General. Per què no? Perquè aquest cop sí que no podem tornar a equivocar-nos amb el temps, perquè no tenim tant temps.

L'economia no va com a mi m'agradaria.

Sé, Sr. Bartumeu, que aquella famosa nit electoral on Demòcrates per Andorra vam guanyar les eleccions, hi ha un cert desencant, però jo els hi dic a vostès i els li dic als electors, però no sé els electors perquè vostès saben que jo mai parlo exclusivament als electors. Els hi dic als conciutadans andorrans entre els quals hi ha els residents i els andorrans que les coses van millor, que hem hagut de gestionar la crisi més dura i que hi ha hagut també en alguns moments complicitat de l'oposició. Però dir que hi han hagut reformetes quan s'ataquen dossiers com aquests, de forma parcial, i quan és parcial es diu: "és parcial", tenim d'anar més lluny.

Obrir l'economia andorrana al 100%, a cada un dels residents andorrans amb l'obertura econòmica era una cosa que els que fa anys que fem política era impensable fa cinc anys! Les mentalitats van evolucionant. Perquè si alguna cosa té de bo aquesta crisi, que no en té res de bo, però si alguna cosa té de bo aquesta crisi és que ens hem donat compte que justament, ho deia ahir, si les coses amb les crisis tenen alguna cosa positiva és que ens fan agafar consciència de moltes realitats que, pel que sigui, en un passat vam oblidar, i en un passat com que com a responsable polític que he sigut, també ho vaig oblidar jo. Però, no és mirar pel retrovisor... és mirar cap endavant i, per tant, li puc assegurar que tots hem participat a què avui en dia tinguem un full de ruta clar, que evidentment és la reactivació econòmica, però la reactivació econòmica, i ho deia ahir, no es decreta a cop de boca, es decreta quan treus diners per sostenir aquesta reactivació econòmica perquè sí no és pitjor el remei que el mal.

Però, em quedo amb això, i al 1994 vaig ser elegit conseller general. Vaig conèixer un cap de Govern que es deia Òscar Ribas Reig i jo penso que va fer el que va poder en aquell moment que també hi havia un cert bloqueig. Vaig conèixer l'època del Sr. Marc Forné i vaig ser president de grup parlamentari durant sis anys, i també es van fer coses molt positives. Tenim també l'Andorra que tenim i podem acollir als turistes que acollim perquè també tenim una infraestructura viària excel·lent. Vaig conèixer l'època també del Sr. Albert Pintat, va ser una època molt dura, és ell que primer va rebre l'avís més dur, és ell el que va haver de patir amb més intensitat, sent cap de Govern, el que vol dir la duresa de la comunitat internacional quan les coses no estan bé, i va saber reaccionar; vaig seguir, des del Comú d'Escaldes-Engordany, la seva trajectòria i va fer el

que havia de fer. Per bé tinc de dir aquí, avui, que amb les possibilitats que tenim, fem el que podem i en tot cas fem una altra cosa molt més important - que penso que això és el que ens dóna credibilitat- donem continuïtat a les polítiques de futur per Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

S'inicia ara un segon torn d'intervencions per part dels grups parlamentaris.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí, gràcies Sr. síndic.

Bé, com en anteriors debats comentaré primer la intervenció del president del grup parlamentari de la majoria, i després em referiré a la intervenció que acaba de fer el Sr. cap de Govern.

Bé, el Sr. Ladislau Baró, amb l'habilitat que li coneixem, doncs ha començat a felicitar-nos, de què si érem capaços d'una cosa o d'una altra com si estiguéssim aquí davant d'un tribunal d'alguna presentació d'oposició, no d'oposició política sinó d'oposició en algun càrrec, no era el cas i per tant doncs, li agraeixo la seva docta inclinació professional però aquí no calia ni pertocava, no?

Diu que hem estat capaços o no hem estat capaços... Miri, a mi el que m'hauria agradat és que vostè hagués estat capaç, i no dubto de la seva capacitat, de fer alguna mínima resposta sobre el que havia dit o deixat de dir, i amb això ha passat de puntetes. Entenc per què -i ara m'hi referiré-, perquè no tindré jo la gosadia de dir-li que no m'ha escoltat. Jo crec que m'ha escoltat perfectament però, és clar, mentre estava parlant, li he fet portar el text de la meva intervenció perquè se la pugui repassar si té alguna estona d'insomni.

La qüestió és que ha començat a fer una llarga disquisició sobre que jo "hauria dit", que no he dit, que el Govern volia patrimonialitzar la qüestió europea. No ho he dit en cap moment de la meua intervenció, i a partir d'aquí vostè ha anat construint un discurs que evidentment va volant pels núvols perquè no té res a veure amb el que jo he dit.

Ha dit i repeteix aquesta qüestió però jo del que pensava que m'hauria parlat, que d'això sí que li havia parlat jo i a això no m'ha contestat, quan jo he parlat de què algú volia patrimonialitzar alguna cosa -em referia al seu grup parlamentari i a la qüestió que

ha tocat després però sense parlar d'això-, de la regulació del Dret civil. D'això sí que n'ha parlat.

“Dilacions innecessàries i maniobres evasives”... Suposo que no parlava per nosaltres, perquè no hem fet ni una cosa ni l'altra en aquests tres anys de legislatura, més aviat el contrari. Més aviat quan el ministre de Finances ens ha demanat una i altra vegada que facilitéssim tramitacions d'urgència, doncs, ens hi hem avingut per responsabilitat.

Per tant, “dilacions innecessàries i maniobres evasives”... Miri, jo crec que no sé si s'estava mirant al mirall del que abans li he fet greuge i li'n torno a fer. És clar, que un grup presenti una proposició de llei -que és la llei mordassa- i que el mateix grup demani pròrroga del termini d'esmenes doncs, no sé si qualificar-ho de maniobra evasiva, però alguna cosa assemblada a això deu ser.

De les meves referències a la llei mordassa en relació als drets i llibertats, tampoc n'hem sentit gran cosa. Quan explicava que no vol posar portes al vent amb tota la qüestió de l'espai digital que evidentment, ni que volgués, vostè i jo sabem que no es podria, fins i tot amb la del comerç digital, jo crec que ja s'adoptaran determinades disposicions que estan en els límits de la realitat econòmica i jurídica del món. Perquè pretendre regular amb una llei andorrana actuacions d'empreses que no estaran radicades aquí senzillament és absurd.

Diu que de l'inventari que ens ha fet, que no li discutiré pas, però una qüestió sí que li'n parlaré, diu: “s'ha regulat l'activitat estadística”. Bé, sí, vam aprovar una llei però s'està incomplint. S'està incomplint. On és el pla estadístic? No l'hem vist mai. S'ha portat aquí a aprovació, ja ha entrat en vigor? Doncs no. Doncs miri, d'activitat estadística, amb tots aquests llargs deures que ens ha imposat el seu grup i els altres grups per aquesta etapa final de la legislatura i amb aquest control rigorós que vostès exerceixen amb el Govern al qual donen suport, doncs suposo que ja ens ajudarà a recordar-li al Govern que amb l'activitat estadística no s'està complint la Llei.

I tot això ho deia dient que ens acceptava la discussió. Clar, ens accepta la discussió. Amb tots els respectes no ens l'ha d'acceptar la discussió. Pot estar d'acord o no amb el que diem però els termes de la discussió política en seu parlamentària doncs permetrà que ja els fixarem nosaltres, no ens els ha de fixar vostè. Ja li he dit moltes vegades en anteriors intervencions, aquí qui regula si els parlamentaris ens passem de frenada i d'alguna manera tenim intervencions que no són adequades al Reglament és el Sr. síndic, i només el Sr. síndic.

Model institucional, i acabo Sr. Baró. Clar, també ha hagut d'anar a buscar la meua intervenció, que li agraeixo que se l'hagués tornat a llegir ahir, de l'any passat, que ja la va interpretar forçadament l'any passat, perquè jo en cap moment vaig dir que volgués la república, i aleshores resulta que avui torna a dir: “no clar és que si vol dir no...” Miri el que jo vull dir ja ho dic jo sol, i ho dic, em sembla, que se m'entén ben clarament. Jo el que vaig dir l'any passat i he tornat a dir aquest any que el cap de l'Estat, que són dos, han de mantenir un equilibri amb base al que diu la Constitució. I que el dia que els coprínceps es moguin del que diu la Constitució tindrem un problema. I quan s'estan movent a vegades, tenim un problema. I també si va llegir la meua intervenció de l'any passat, no em limitava pas a un copríncep, també parlava que un altre copríncep l'any 2009 començant amb el Govern del Sr. Albert Pintat i continuant amb el nostre ens va estrènyer més enllà del que el títol corresponent de la Constitució permetia. Bé d'aquestes coses n'hauríem de poder parlar perquè si no en podem parlar o si cada vegada que en parlem ja se'ns acusa de secretes i malèfiques intencions, clar aleshores potser sí que no en podem fer cap de debat.

El Sr. cap de Govern, també sembla que fa greuge: “no és que heu dit que jo feia triomfalisme”. Jo no li he dit això, jo li he dit que les seves....sí, sí, no, bé, clar, vostè ja li convé d'anar generalitzant. Però jo això no li he dit. Jo del que he parlat és que em semblava que les seves estimacions estadístiques, tinc aquí les meves, les podria pujar i podríem fer un ball de números. A mi em sembla que la ciutadania ens agrairà que li estalviem. Però jo li he dit que em semblava massa optimista, i li torno a dir, optimista., la seva manera de llegir les xifres. Vostè jugava amb un avantatge ahir: que havien sortit unes estadístiques, ahir, miri quina casualitat, que jo encara no tenia, que les vaig poder veure a última hora. Però és igual, aquestes estadístiques tampoc alteren. Ara al final ja m'ha vingut a reconèixer una evidència. Una cosa és que pugin les importacions amb valor, i l'altra és que mirem els productes o no productes i que ens adonem que no anem bé amb el comerç, i que no anem bé amb moltes coses. Jo havia sentit a dir fa molts anys en una Assemblea Magna, a la qual assistia el públic benentès, que els números se'ls hi feia dir el que es volia. Jo no diré això però és evident que els números de les estadístiques els podem interpretar, ja ho estem veient aquí, de moltes maneres. Tant de bo, vostè pogués ser triomfalista i nosaltres ens haguéssim de buscar alguna altra argumentació, tant de bo! Però no és el cas. Aquí hi ha una crisi que és internacional, i que també m'ha semblat que potser no ho havia dit prou clar en la primera intervenció. Li diré ara. Amb

aquesta crisi que és internacional i que jo m'hi he referit en la intervenció. Ja que hem sol·licitat tantes vegades els discursos del copríncep François Hollande, doncs i tornant-hi una altra vegada, el copríncep ens va recordar ben clarament que com no ens podia haver afectat la crisi si afectava tant els nostres dos veïns. Per tant, el nostre Govern i el seu poden fer el millor que puguin, i ara els hi toca a vostès, però mentrestant Espanya i França no aixequin el cap aquí podem fer molts debats però no arreglarem nosaltres la crisi econòmica si sabem tots que la nostra economia està induïda per l'actuació de les economies veïnes i de l'activitat econòmica exterior.

I de l'activitat econòmica exterior me'n vaig a la política exterior. Ens ha fet en aquesta improvisada intervenció de fa un moment tota una argumentació sobre que la política exterior doncs l'hem de portar amb consens. Bé, sí això ja ho sabem. Però és que, a veure, de la meua intervenció en cap moment ha semblat, no ha semblat: és que no podia pas semblar, no hi havia el més mínim retret a l'actuació política exterior del seu Govern, del qual he dit reiteradament que estem al seu costat en allò que ens pugui necessitar. Per tant, jo crec que deixem-nos estar de voler fer floritures: està clar que hem d'anar junts en aquesta qüestió.

Ha fet bé de recordar-me que no havia parlat pràcticament d'educació. Bé, el Sr. síndic és aquí per controlar els temps d'intervenció i jo sincerament hi ha moltes àrees de Govern que no he pogut comentar en la meua intervenció. Però parlant d'educació, si no ho hem comentat és perquè el grup parlamentari no tenim cap observació important sobre com s'estan portant les coses. És a dir que ja ens va bé com funciona l'educació a Andorra al dia d'avui, Sr. cap de Govern, per això no n'he parlat.

Caixa Andorrana de Seguretat Social. Bé, aquí hi ha posicions diverses. La nostra, vostè mateix ha començat a il·lustrar-la. Nosaltres, la nostra companya Sílvia Bonet ha anat a la comissió a intentar moderar i mesurar les mesures que es prenguin. Que ja he dit jo en la meua primera intervenció que estem d'acord en què se n'ha de prendre perquè no perjudiquin les mesures que es prenguin als més desafavorits. I per tant, en el tema que vostè ha reconegut, em permetrà que li digui, que nosaltres a la comissió hi hem tingut una intervenció important, i per tant, aquí és on es veu que després de molt patir des del punt de vista d'hores de feina, la tasca dels consellers generals, a vegades, no sempre, dóna resultats positius.

Transferències i competències. Clar vol fer pedagogia, diu que s'ha de fer pedagogia. Miri abans parlàvem d'educació, jo la pedagogia la deixo pel

ministeri de la Sra. Roser Suñé. Jo crec que aquí el que hem de procurar fer és política i a poder ser que sigui política amb majúscules, però la pedagogia em sembla que a vegades, els polítics quan en parlem, jo segurament també se m'ha escapat alguna vegada, caiem en un pecat de petulància, i no li estic dient a vostè. Ja veu que generalitzo, jo crec que els ciutadans tenen un criteri, i acostumen a vegades a tenir una visió potser més directa de la problemàtica de la que podem tenir nosaltres.

Ja estic acabant Sr. síndic.

Complements de responsabilitat afegida, funció pública. Jo no he insinuat res, Sr. cap de Govern. No he insinuat res. M'he limitat a dir que hi havia 150 atribucions de complements de responsabilitat afegida sense que en tots ells es pogués justificar, penso jo, que hi havia una responsabilitat addicional. I per tant, crec que no ho fan bé, i per això ho he dit. No ho fan bé perquè si s'ha de crear una nova plaça doncs que es creï, que nosaltres no els hi discutirem pas. Però clar si comencem a atribuir CRA's, és que nosaltres també n'havíem atribuït. Em deia que li havien preparat una intervenció i que vostè l'ha transformat. Doncs segur que hi devia ser i sinó ja li dic jo: nosaltres també en vam donar de complements de responsabilitat afegida. Ho permet la Llei. El tema és, a veure com es donen i de quina manera es donen, i sobretot escolti, jo he vist algun exemple que fa mal als ulls perquè són molts centenars i passen de centenars d'euros i a vegades arriben al 50% del salari final. Jo crec que aquesta no és la missió dels complements de responsabilitat afegida i per això li n'hi he parlat. No he insinuat res.

Per tant, acabo, vostè ha acabat aquí amb una exposició de gran bona voluntat, de què entre tots ho hem de fer tot. Doncs som-hi, som-hi amb tot el que ens puguem posar d'acord des de la Seguretat Social fins, evidentment, amb els temes d'estat vinculats a les relacions econòmiques i polítiques exteriors però aleshores hauríem de deixar-nos de picabaralles i d'actituds a vegades que s'escapen de tota racionalitat si volem realment que els nostres ciutadans entenguin que en aquesta casa hi som per servir-los a tots i per fer coses positives.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Sr. David Rios teniu la paraula.

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

Jo igualment seguiré la iniciativa del president del Grup Parlamentari Mixt i respondré primer de tot al president del Grup Parlamentari Demòcrata.

Bé, el president del Grup Parlamentari Demòcrata denunciava que no havia escoltat ahir el discurs del cap de Govern, vaja, i tant que el vaig escoltar! I la veritat és que reflexionant-hi encara em reafirmo molt més en tot el que ha dit anteriorment, el vaig escoltar, el vaig entendre i vaig captar tots els ets i uts d'un discurs de més de dues hores.

Sobre a nivell general, vostè parla de què el Govern doncs defensa la sostenibilitat de les finances públiques perquè és el seu model, bé, nosaltres també defensem la sostenibilitat de les finances públiques, però no ens quedem aquí, nosaltres el que busquem és un equilibri no només amb la sostenibilitat de les finances públiques sinó amb la sostenibilitat social i de l'estat del benestar i aquest és una de les nostres preocupacions i un dels nostres objectius.

Tampoc som tant eixelebrats per pensar que l'estat del benestar i l'estat social no costa res, en som conscients però el nostre objectiu és equilibrar un i altre, no només parlar únicament de l'estat de la sostenibilitat de les finances públiques. Per això nosaltres de vegades parlem de retallades, i sobre això ha fet una frase que m'ha preocupat perquè mentre que a Europa tothom ja està començant a parlar que l'austeritat és una fórmula que no ha funcionat, que no ha funcionat enlloc que ha creat pobresa, que ha creat desigualtat, vostè ens ve a dir que l'austeritat és una fórmula que s'ha de sostenir durant un temps prolongat. Bé, la veritat és que jo no sé si volia expressar aquesta desafortunada frase per nosaltres, al nostre entendre, o és que realment així ho creuen, perquè si així ho creuen a Andorra li espera un futur ben pobre els propers anys.

Una cosa curiosa, jo no he parlat de full de ruta en el meu discurs, i tant el cap de Govern com el president de Grup Parlamentari Demòcrata s'hi han referit, no he parlat de full de ruta bàsicament perquè ja em va quedar clar a la sessió de control que vam tenir fa uns dies de què com que no n'hi havia no calia insistir, per tant ja no n'he parlat més, i tampoc he parlat de triumfalisme, em sembla que jo en cap moment he dit que el cap de Govern havia fet un discurs triumfalista, entenc que parlava molt de realisme i el que he dit és que el realisme del cap de Govern no concorda amb el realisme al que estan vivint moltes famílies al carrer.

Vostè parla de què som fatalistes, de què tenim un discurs fatalista, l'oposició... bé, jo voldria matisar-ho, nosaltres hem fet un discurs, entenc, crític, és a

dir, hem dit les coses que creiem al nostre entendre que no estan bé, les hem expressat però també hem reconegut que hi havia coses que s'havien fet bé, per tant, no és un discurs fatalista, sinó que és un discurs crític.

Però davant d'aquest fatalisme jo voldria incloure la vessant de realisme, però no realisme com he dit del cap de Govern sinó del realisme actual, i vaja, jo a la meva actuació principal m'he quedat... se m'han quedat alguns temes penjats, com per exemple el tema de la sanitat, el problema que tenim amb què la nostra imatge s'està deteriorant, la sanitat pública en la qual uns professionals doncs veuen deteriorar-se la imatge quan entenem que fan una bona feina i tenen una gran responsabilitat, per exemple podríem posar l'exemple de la gestió del contracte del transport sanitari, que ha estat pèssima, amb unes persones que encara ara doncs no saben si conservaran la feina o no, estem parlant de turisme, per exemple, és important que això es conegui però durant quatre anys turisme haurà gastat uns 60 milions d'euros i encara no tenim la marca Andorra definida, per tant, estem gastant i gastant i gastant i no sabem on anem, també tenim problemes amb el triangle virtuós d'ADI i Actua i la Secretaria d'Estat per la diversificació econòmica que m'agradaria preguntar-los a vostès si saben quines accions estan fent aquests organismes. A mi m'agradaria saber-ho perquè entenc que poden tenir un paper rellevant amb la reactivació econòmica, però en canvi ningú sap el que fan, quins són els seus objectius, quins són els seus resultats... Recordem que és un triangle virtuós dissenyat per MonitorGroup i per tant entenem ja tots d'on prové tot plegat.

Penso que aquesta és la nostra idea, és a dir, no és fatalisme, és realisme, és analitzar que aquestes qüestions no funcionen i que tenen un ampli recorregut per millorar.

A nivell de la intervenció del cap de Govern, vist que ha començat parlant del nostre primer secretari, el Sr. Pere López, bé, el Sr. Pere López fa aquestes declaracions entenem com a reafirmació del que jo ja he dit també en el meu discurs de què semblava que només hi hagués un Govern en aquesta història d'Andorra, no? Des del 2011 fins avui i anteriorment no n'hi havia cap altre i a més a més els que hi eren doncs, evidentment ho havien fet molt malament. Per tant, s'han de contextualitzar les declaracions del Sr. Pere López, en cap cas volem posar-nos medalles que en aquest cas no tenen sentit, és una feina compartida al llarg de molts anys, ja ho ha expressat molt bé el cap de Govern i per tant nosaltres no entrarem a discutir qui ha fet més o qui ha fet menys, és un esforç col·lectiu, és un esforç que es projecta a tots els ciutadans d'Andorra, no només als polítics i

per tant, s'ha de reconèixer i s'ha de tractar aquest tema amb especial sensibilitat com a tal.

Sobre el tema dels aturats, miri, Sr. cap de Govern tant de bo les xifres que vostè expressa i que creu que signifiquen un canvi de tendència siguin certes, tant de bo! Ho esperem tots amb moltes ganes i sobretot les persones que estan en aquesta situació. Tant de bo nosaltres mai farem política d'una dada positiva en referència a l'atur, al contrari, ho celebrarem. Però també s'ha de reconèixer que... bé, el que ja comentava anteriorment, és a dir el que no pot ser és que quan les coses van en maldades sigui culpa del context internacional, i quan les coses milloren sigui qüestió de la nostra política, no?

Sobre el tema de l'alarmisme de la CASS, bé aquest és un tema recurrent però és que m'agradaria comentar-ho. Aquí no crec que es pretengui fer una lluita de veure qui és més alarmista perquè nosaltres també podríem comentar que al començament de la legislatura es va fer una campanya terrible en contra de la CASS, per sort aquesta campanya ha disminuït i s'ha centrat el debat, per sort, perquè en un moment donat, fins i tot el president de la CASS va recomanar als joves que es fessin assegurances privades perquè la CASS no podria cobrir la seva jubilació, per tant, per sort això ha sigut, això ha sigut... Hem passat pàgina, s'ha quedat enrere i s'ha centrat molt més el debat amb la realitat del que és la CASS, i nosaltres estem molt preocupats també per la CASS i per la sostenibilitat de les pensions, ja ho he dit al discurs, volem que els nostres pensionistes puguin mantenir la seva jubilació. Volem que els treballadors d'avui en dia que estan cotitzant puguin jubilar-se amb una jubilació que li pugui correspondre i són conscients d'això, el que passa és que no compartim el seu model de canvis. Nosaltres el que proposàvem avui, el que proposem avui, no proposem la següent legislatura etcètera... nosaltres el que proposem avui és que al 2016 es comencin a augmentar les cotitzacions. Tenim unes cotitzacions massa baixes per les prestacions que esperem de la CASS, per tant nosaltres ja som conscients i som conscients que això s'ha de fer i s'ha de fer poquet a poquet i nosaltres avui mateix ja estem proposant a la comissió, estem proposant un increment a partir del 2016 molt progressiu molt suau d'augment de les cotitzacions. Com a mínim que ens ajudi a superar aquesta tendència a la baixa en la que ens trobem.

Sobre el tema del fulletó que vam repartir... bé m'ha fet gràcia que el cap del Govern se'n recordés que vam repartir el fulletó a la Fira i després el vam repartir... A veure el que nosaltres el que pretenem és informar a la ciutadania, nosaltres estem en contra del que vostès proposen i ja he comentat que

és el que proposem nosaltres. En tot cas, si el que posa en aquell fulletó fos incorrecte, com és que encara no ens han replicat? Com és que ningú ha sortit a dir que hi ha una falsedat en aquell full? Perquè no n'hi ha cap.

Vostè el que... a vegades es projecta la imatge de què el Partit Socialdemòcrata és immobiliista amb la Llei de la CASS, doncs no. Som conscients de què la CASS s'ha de mantenir, l'hem de cuidar entre tots, s'han de fer canvis i s'ha d'estimar a la CASS perquè és un bé de tots. I no som immobiliistes, no ens quedem amb la modificació de la Llei de la CASS del 2007, volem canvis però fem canvis raonables i avancem amb el que avancen tots els països del món que és amb unes cotitzacions adequades pel nivell de prestacions que s'han de suportar.

Sobre el tema de les intervencions responsables, doncs, li agraeixo cap de Govern i li agraeixo també al grup parlamentari al complet dels Demòcrates per Andorra que tingui a bé d'admetre la nostra Proposició de Llei de Cooperatives, la del comerç esperem que també pugui passar i per tant, aquest hauria de ser el marc de treball d'aquesta Cambra.

Vostè ha parlat, cap de Govern, sobre el tema de l'electoralisme, bé no sé, nosaltres ja entenem de què les pensions dels funcionaris poden provocar un cert desgast al Govern, entenem això i també entenem de què tampoc és tant dramàtic perquè vostès ja tenen previstes mesures de compensació però és que vostè sembla que li hagin demanat el cap dels funcionaris. Algú li ha demanat el cap dels funcionaris? Algú li ha demanat i, per tant, el que vostè perd per una banda o guanya per l'altra.

Sobre el tema de les "reformetes". Bé, avui m'ha contesta un "twittaire", un seguidor al twitter que "al tanto"! que la "reformeta" potser no és la paraula adequada pel que vull expressar al meu discurs perquè recordem que la "reformeta" dels anys 80 va portar a la Constitució dels 90, per tant, té raó que potser no és el significat. Bé, en tot cas, potser canviant-li la paraula el que sí que venim a dir és que Demòcrates per Andorra ha sigut, ha sigut víctima dels seus propis anuncis, dels seus propis efectes de màrqueting. El problema de les "reformetes o de "no reformetes" és que ens van prometre que hi hauria unes reformes estructurals molt importants en aquest país i el balanç és que n'hi ha unes que no s'han fet, n'hi ha altres que es deixen per la propera legislatura i d'altres s'han quedat totalment a mitges i per tant aquest és el problema dels Demòcrates per Andorra en aquesta legislatura.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

És ara el torn del Grup Parlamentari Demòcrata.

Sr. Ladislau Baró teniu la paraula.

EL Sr. Ladislau Baró:

Gràcies Sr. síndic.

A veure, començaré pel Sr. Bartumeu, per ordre d'intervenció, per ordre d'intervenció dels grups parlamentaris em refereixo -abans ha parlat el cap de Govern al qual mi referiré finalment.

Miri, m'ha parlat de què tenia o practicava un to professoral quan feia la meua exposició. Ho sento és el que tinc, de vegades potser em surt més o de vegades menys... però bé, vostè mateix ha dit que en tot cas mentre hi hagi correcció en aquesta Sala tothom en principi pot dir el que vulgui de la manera que cregui convenient i, per tant, d'entrada fer-li aquesta remarca dins d'un àmbit formal. Però si acceptem que tinc to professoral el que sí ja em "molesta" més és que em digui que el meu exposat ha començat amb una premissa falsa. Potser és cert que vostè no ha parlat específicament o explícitament de patrimonialització però sí que en relació al discurs exposat ahir pel cap del Govern han explicat com una certa queixa de què sembla com si, escolti, les reformes comencessin amb el govern de DA, per tant, això és pràcticament un sinònim o una identificació de dir: escolti si les reformes comencem amb el govern de DA, ergo, -perdoni el to professoral-, està patrimonialitzant la política de reformes. Jo entenc que ho han dit, no amb la paraula patrimonialització però ho han dit. Però bé, crec que li ha dit el cap de Govern, crec que li he dit jo mateix, les reformes formen part d'un procés més llarg encetat vàries legislatures enrere, la seva legislatura hi va tenir un paper decisiu -no ho negarem pas-, entenem que la nostra també i fins i tot des de la Constitució totes les legislatures han aportat avenços importants i passos significatius en la matèria de les reformes de cara doncs ha anar incorporant poc a poc el diàleg amb la Unió Europea i de cara ha anar adoptant poc a poc mecanismes de transparència i d'homologació. És cert, és cert que des de l'últim any de la legislatura Albert Pintat, durant el seu mandat i durant el nostre mandat les coses al món s'han accelerat, les coses han anat molt més de pressa i al ritme d'aquestes reformes també s'ha avançat.

El següent aspecte que ha tocat és el relatiu a la manera abrupta que els grups de l'oposició tenen a l'hora de valorar la nostra Proposició de llei de la protecció a la intimitat i del dret a la pròpia imatge.

Entenem que és una manera abrupta, quan en tornem a parlar en aquesta Cambra doncs acabarem d'exposar els nostres arguments. Nosaltres el que intentem és ponderar un equilibri entre l'exercici de la llibertat d'expressió i la protecció davant de les intromissions legítimes i de l'altra banda, escolti! Per què no? Perquè no podem... Ha dit que era una particularitat reglamentària, no és cap particularitat reglamentària el fet de poder demanar una pròrroga per acabar de mirar les coses amb més calma i si s'escau millorar-les. No és amb voluntat de dilatar però escolti, no em digui que a part d'aquesta qüestió puntual -de la pròrroga que hem demanat nosaltres-, no hi ha hagut molts altres exemples que hem acceptat, que Sindicatura ha acceptat i que el conjunt del Consell, doncs, ha... anava a dir tolerat, però no és aquesta la paraula, ha permès i ha agraït de permetre que el tràmit legislatiu agafi el temps necessari per poder fer les lleis amb solvència. Sí que hem volgut advertir abans que donada l'alçada de la legislatura potser haurem de ser tots una mica més diligents i intentar, doncs bé, dintre sempre del tempo que requereix la feina parlamentària acurada intentar fer un esforç per avançar i per poder fer sempre en calma i tranquil·litat l'elaboració del màxim producte... la màxima producció legislativa.

Activitat estadística

S'ha anat a fixar amb encert que era una de les lleis que he esmentat com a balança i, miri aquí li dono la raó. El Pla estadístic crec que el Govern hauria de fer un esforç per a afavorir-ne la seva aprovació, és una eina molt útil per dissenyar polítiques públiques des de molts nivells. Afecta sectorialment al conjunt de l'Administració i entenc, doncs, que en aquests cas el Sr. Bartumeu ha estat encertat en plantejar aquesta qüestió.

Finalment, en relació a la seva intervenció i pel que fa al model institucional... Miri Sr. Bartumeu no li atribueixo en cap moment, no era pas la meua intenció secretes i malèfiques intencions, el que simplement constato és el que va afirmar en l'anterior debat d'orientació. Estic d'acord amb vostè, cal respectar el model constitucional i ho han fet totes les institucions, i ho han de fer tots els òrgans constitucionals. No estic d'acord amb vostè quan explicita a la vegada -i això ho va fer més en l'anterior debat que avui- un desig de reformar-lo cap a no sabem on, segurament potser vostè ho sap però no ens ho ha explicat. Estic d'acord que demani a tots els òrgans institucionals que respectin el seu paper constitucional però bé, nosaltres fins que no veiem un sistema alternatiu des del punt de vista de les institucions millor, som partidaris de no reformar-lo. A menys de no reformar-lo quant al règim polític

i quant a la forma de govern que dibuixa la Constitució.

Pel que fa al Sr. Rios, bé, celebro que estiguin per la sostenibilitat. Bé, celebro i ho trobo normal, perquè no estar per la sostenibilitat, és estar per... bé pel final de les coses. Per tant celebro que hi estiguin.

Miri, nosaltres també pensem que política i mercat han d'interactuar. No pot ser que el mercat campi sense normativització, i bé, pensem que la política ha d'entrar amb diàleg amb el mercat. El que passa és que no estem d'acord en el seu plantejament d'una política excessivament interferidora en relació a les decisions i la responsabilitat individual. Per a nosaltres, la responsabilitat individual, ho deia abans al referir-me a la llei de serveis socials, però en tots els altres àmbits, la responsabilitat individual és peça clau per tenir una societat dinàmica i una societat que aposti pel creixement econòmic.

Per tant, compartim aquest diàleg entre política o entre Estat i mercat, però segurament vostès posen més l'èmfasi amb tot el component estatal, amb tot el component d'ajudes públiques, amb tot el component de subvencions, amb el paper dinamitzador del Govern, que l'ha de tenir dins l'economia pública, però nosaltres continuem pensant que la iniciativa privada i la responsabilitat individual són peces importants dintre del funcionament de la societat.

La referència a perllongar l'austeritat. Miri, fins que sigui necessari. Fins que sigui necessari. No és allò un cant a l'austeritat per ella mateixa. No tenim allò un catecisme o hem fet una poesia titulada oda a l'austeritat. No, no és aquesta la nostra vocació. El que passa que sí que entenem que les polítiques de contenció de disciplina i de rigor acostumen a ser bons mitjans per preparar la sortida d'una crisi econòmica.

Mirin, si ens fixem amb l'evolució pressupostària del nostre país els darrers anys, veurem que hi ha hagut més creixement del deute públic en moments de creixement econòmic, que no pas en moments de recessió. Això és el que volem evitar. Això és el que volem evitar, que quan hi hagi precisament moments de molt creixement econòmic l'Estat no tingui, l'obligació moral la té, però no tingui a més l'obligació normativa de poder estalviar, per dir-ho col·loquialment, de cara a quan arribin períodes més difícils, poder fer polítiques econòmiques expansives que permetin dinamitzar l'economia.

Com veu, no estem, i així també tranquil·litxo el Sr. Bartumeu en relació a la regla d'or, no estem negant en cap cas la possibilitat que el Govern pugui fer polítiques econòmiques segons la conjuntura econòmica.

El que sí que volem és que hi hagi, doncs, unes pautes de rigor i d'equilibri que permetin precisament que quan hi ha expansió econòmica, doncs bé, l'endeutament no es torni a disparar. Tenim precedents que acrediten que això ha anat així i no volem que es repeteixi.

Potser no ha parlat de full de ruta, ha dit que ja ho ha donat per perdut. Bé, no ho doni per perdut, perquè escolti, jo potser més modestament, però el discurs d'ahir del Sr. cap de Govern hi havia explicitat un full de ruta. Evidentment en un debat d'orientació política es toquen molts temes, alguns formen part de la columna vertebral i d'altres són més colaterals, però escolti el full de ruta implica un camí, tot un seguit de decisions i una presa de decisions, en matèria de política fiscal, en matèria de política social i en matèria de política exterior.

Negar aquesta realitat em sembla que és un exercici de virtuosisme polític. Cada vegada el veig més sol en aquests debats d'orientació política i amb la seva activitat parlamentària general. Però en tot cas, ho deixem que es queda en un exercici de virtuosisme polític.

Bé, una última referència després d'haver comentat les intervencions dels grups de l'oposició, a la intervenció que ha fet el Sr. cap de Govern. Bé, crec que ha tornat a centrar molt bé els temes, aquesta vegada de forma més informal quan ha contestat, quan ha replicat a les intervencions dels grups de l'oposició. Jo retinc, i lligant una mica amb la crítica del Grup Socialdemòcrata en el sentit de remarcar una pretesa i negada absència d'un full de ruta, jo pretenc que de les paraules... o considero que de les paraules expressades pel cap de Govern, se'n desprèn perfectament, que no fem pedagogia per descomptat que no, malgrat el to que podem tenir alguns, i que no ens toca fer-ne, que tampoc fem mera gestió del poder, sinó que el que fem és política. El que fem és política. Ordenem les prioritats, no ho volem fer tot a l'hora, som realistes, i veiem, tot i que s'ha de reconèixer que no hem amagat el cap sota l'ala en cap tema, els hem encarat tots, hem vist que alguns requerien ritmes diferents i tempos diferents. Ho hem assumit. Però bé, fer política vol dir fixar prioritats i tirar-les endavant.

El discurs d'ahir del Sr. cap de Govern no va ser un discurs retòric. Va ser un discurs que venia avalat per tota una trajectòria política desenvolupada durant aquesta legislatura, de lleis aprovades, de reglaments aprovats i de polítiques públiques efectuades. I el mateix passa, bé, doncs, amb la política que hem efectuat des de la majoria des del punt de vista parlamentari, en alguns casos amb molt bona col·laboració amb els grups de l'oposició.

Un últim comentari, miri ens sap greu des del Grup Parlamentari Demòcrata no haver aprofitat el debat d'orientació per poder parlar més de la molt bona feina que s'està fent des del Ministeri de Sanitat en relació, doncs, a tota la reorganització i programació d'aquest departament. Per això demanaríem al Govern i a la Sra. ministra, no en el marc d'aquest debat que ja s'està esgotant, però sí que com que ens consta que la feina és molt profitosa, aprofitar algun dia davant de la Comissió Legislativa de Sanitat per poder exposar, perquè pensem que és un tema prou important. S'ha parlat molt de seguretat social, i han parlat poc de sanitat. Val la pena potenciar la feina molt positiva que des d'aquest departament s'està fent.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part del Govern...

Sr. Toni Martí teniu la paraula.

El Sr. cap de Govern:

Gràcies Sr. síndic.

Una intervenció breu.

D'una part, reconèixer que al final de la intervenció el Sr. Jaume Bartumeu és evident que la situació econòmica millorarà també si l'entorn millora. I en aquest cas l'entorn més immediat és França i Espanya. Però no és menys veritat que no hem d'esperar únicament això. Perquè si esperéssim únicament això i no féssim les reformes, no les reformates, les reformes, tornarem a estar en el mateix, vull dir que en temps de bonança, i aleshores no hauríem fet els deures com calia. Jo em sembla que és important perquè això es reafirma en el discurs que vaig tenir en nom del Govern d'Andorra, perquè aquesta és la voluntat, la voluntat són canvis estructurals importants que no es fan del dia a l'endemà, a demés em sembla que vaig dir de forma molt clara que això és feina d'una generació, i per tant, una generació no és una legislatura.

I simplement dos o tres cosetes més i acabaré, perquè em sembla que és una qüestió d'educació amb tot el que aporta a l'estabilitat d'aquest Govern, que és tot, el Grup Parlamentari Demòcrata potser que parli una mica de la intervenció de forma distesa que ha tingut el Sr. Ladislau Baró, i recordar-li una intervenció de l'any passat. Això si de cas al final de la intervenció.

Anant ja potser en qüestions de detall, com que també hem arribat ja a uns detalls sobre la llei

d'estadística, és veritat que falta el pla nacional d'estadística. No és menys veritat, tinc el full 5, Sr. Bartumeu, i ens diu on són els edictes interns per pujar de categoria. No és que ho sàpiga tot, tinc el ministre de Finances al costat i m'ho ha dit, vist que tinc la possibilitat de contestar-li, i li contesto, doncs, miri, de l'1 de gener al 31 de maig del 2014 hi han hagut 8 concursos interns per cobrir 8 places. Evidentment, segurament no està al nivell, doncs, del que és avui dia un debat d'orientació política, però ja que tenia aquesta dada, doncs, perquè no donar-la.

El que ja m'ha semblat més preocupant és aquest to bèl·lic del Sr. David Rios dient a veure qui m'havia ordenat de tallar els caps a tanta gent, no el cap dels funcionaris que n'hi ha molts, no. I verdaderament jo entenc que això és una manera de parlar, retòrica però no és qüestió d'això, no és qüestió de tallar caps i, doncs, també vull llençar un missatge molt clar d'admiració a tots i a cadascun dels funcionaris però també la responsabilitat que tinc, ahir vaig parlar que aquest complement de jubilació representa per l'Estat, a més del que aportaria la CASS, entre 700 i 1.200 milions d'euros i, doncs, no és una qüestió de tallar caps, és una qüestió que no m'hauria agradat tenir de fer però la tinc de fer. Però també he de dir una altra cosa de forma molt clara, els funcionaris públics continuaran tenint una jubilació 20% superior al que explicava abans de la mitja dels 50 anys treballats al tomb del 50%, per tant això també és important perquè jo ho puc entendre tot però el que també s'ha de dir i la ciutadania també ho ha de saber que sí que és veritat que perden drets però en conserven encara molts comparativament a d'altres que no els tenen, que estan en el sector privat i em sembla que dir això no és indicar amb el dit a ningú però dir simplement la veritat.

Ja acabant, senzillament allò del fulletó, ens en tenim d'ocupar, ens en tenim d'ocupar perquè la veritat és que aquest fulletó, i ho dic amb tot el respecte, no el dono d'un bon tros per bo. Jo li feia aquell símil de què potser abans de dir segons que, que s'expliqui a la portada com és la situació d'avui en dia de les pensions de la CASS, que és el que m'he esforçat d'explicar, per tant d'això no és qüestió d'avui fer-ho per és una qüestió de què és una obligació també, si vostès tenen aquesta opinió i nosaltres no la compartim també de dir el perquè no la compartim i ho farem, i ho farem perquè no la compartim.

Finalment per acabar me'n recordo d'una intervenció, això doncs lligarà una mica amb el fet de què ni la intervenció d'ahir ni la política que estem fent avui dia és una política electoralista, és una política de responsabilitat i de realisme. En

l'últim debat d'orientació política, el Sr. Ladislau Baró interpel·lant-me va dir "Sr. cap de Govern no obri més melons", jo me'n recordo que va ser amb aquesta frase que en un moment, de forma distesa, m'ho va dir, i en aquests moments tenim tota la plantació oberta. Això és la veritat i per tant la reforma que tenim de fer, que no són reformetes, és fer una reforma de la plantació i tancar-la amb benefici, doncs, de la ciutadania perquè la veritat és que hi ha moltíssima feina. Quan ahir se m'interpel·lava, i em sembla que vostè no aquí, em sembla que en els mitjans de comunicació públics andorrans deia "el cap de Govern ha baixat els braços", ni el cap de Govern ni el grup parlamentari que li dona suport -i jo els hi agraeixo- han baixat els braços per que a nivell legislatiu, vostès tots ho saben, hi ha moltíssima feina. Per tant hi ha molts melons oberts, i es tenen de tancar.

Moltes gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part dels grups parlamentaris...

Sr. Bartumeu teniu la paraula.

El Sr. Jaume Bartumeu:

Sí gràcies Sr. síndic.

Intentaré ser breu, bé, crec que ho seré.

Intervenció del Sr. Ladislau Baró.

Bé, al final potser sí que acabarem trobant de què volíem parlar o que jo podré entendre de què volia parlar vostè quan em feia greuge de la qüestió patrimonialitzadora. Efectivament, sense haver dit la paraula, jo vaig parlar i he parlat -vaig parlar ahir a fora i he parlat avui aquí- de la qüestió exactament de les bombes de rellotgeria. I efectivament les bombes de rellotgeria, doncs, s'havia de recordar de què no podia atribuir-les als uns o als altres amb exclusiva al Sr. cap de Govern. Jo he parlat d'això, del que jo no havia parlat en cap moment és del tema de política exterior. Vostè, quan revisi el diari de sessions, em sembla que ho veurà, que per això li he replicat jo, vostè m'ha dit que jo havia parlat de què volien patrimonialitzar la qüestió de la política exterior i jo d'això, insisteixo i acabo, no n'he parlat.

Llei mordassa.

Miri, jo no he dit en cap moment que no puguin demanar tots els terminis prorrogats d'esmenes que la Sindicatura tingui a bé donar-los-hi. He dit que és curiós, és curiós en un Reglament com aquest i encara és més curiós, i ara doncs m'ha facilitat que li pugui dir en aquesta última intervenció, encara és

més curiós que digui "això ho demanem perquè hi pugui haver més temps per valorar la Llei i per si s'ha de fer esmenes". Però si l'han presentat vostès! Per l'amor de Déu! Si l'han presentat vostès. Ja ho devien prou rumiar abans de presentar-ho, no entenc ara o és que ara també serà com allò de l'ordenament tributari, amb la diferència i a diferència de què allí era un Projecte de Llei de Govern, dir que faran més esmenes vostès que els grups de l'oposició però en aquest cas s'auto esmenaran! Bé, aviat ho sabrem. Bé, si no hi ha nova pròrroga.

Tercera qüestió: sistema alternatiu institucional, règim polític.

A veure, anem donant voltes sobre la qüestió del règim polític però vostè, molt hàbilment, sempre va esquivant el tema que jo plantejo. I el tema que jo plantejo és: títol III, article 44 punt 2 de la Constitució, "els coprínceps arbitren i moderen el funcionament de les institucions" que sobre això, bé sí, però tampoc té sentit que digui aquí que em deia: "no, no escolti, és que jo hi estic d'acord en què aquest article s'ha de respectar". Bé doncs, si estem tots d'acord en què aquest article s'ha de respectar entre tots hauríem de trobar la manera de què no n'haguem de parlar més d'aquest article, de què ja funcioni. Però de moment, si n'estem parlant tant, deu ser que no funciona.

Acabo, sanitat.

Diu que n'hem parlat poc. Miri, és que el cap de Govern en va parlar poc. Nosaltres en vam parlar bastant i a les rèpliques no n'han parlat. Em sembla bé que es faci un debat allà on toqui però se'm podia dir que no havia parlat d'educació però de sanitat n'hem parlat i bastant.

Ja acabo. Sr. cap de Govern estem aquí constantment fent construccions sobre el que sembla que ha dit l'un o l'altre. Jo l'únic que li he dit, i li deia a favor seu però veig que no ho ha volgut rebre així, de què potser un govern andorrà no podia resoldre una crisi que venia molt induïda de l'exterior. És el que li he dit, en cap moment, vostè s'ho pren com si jo li hagués dit que com que ve molt induïda de l'exterior no ha de fer res. Vostè va fent el que creu que ha de fer, algunes coses em semblen bé, altres no ens semblen bé i ens sembla que n'hauria de fer més però l'estava ajudant a justificar de què la crisi és internacional, no volia molestar-lo.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata...

Sr. David Rios des de l'escó.

(El Sr. David Rios es desplaça amb crosses)

El Sr. David Rios:

Gràcies Sr. síndic.

És que serà una intervenció molt breu.

Miri, sobre el tema de la CASS emplaço al Govern que expliqui realment i exactament en què ens hem equivocat en el fulletó i que també expliqui l'impacte de la reforma que estan vostès a punt d'aprovar a la ciutadania perquè van dir que ho explicarien un cop estigués aprovat, doncs, estaria molt bé que ho expliquessin abans.

I després, només per acabar ja, no ha parlat gaire sobre drets i llibertats, jo crec que no n'ha parlat gens. Només recordar-li el que li comentava en el discurs inicial. Seria molt interessant de què complís el compromís de portar a aquesta Cambra, de portar una rebaixa en els anys per adquirir la nacionalitat abans de què acabi la legislatura.

Moltes gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup parlamentari Demòcrata...

Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Sí gràcies Sr. síndic.

Només per replicar molt breument al Sr. Bartumeu.

A veure, sobre el tema de la patrimonialització o no patrimonialització, bé entrariem potser en un debat bizantí, hem anat apropant una mica posicions, no crec que valgui la pena donar-hi més voltes.

També molt breument en relació al tema que afecta a la Proposició de llei sobre la protecció del dret a la intimitat i el dret a la pròpia imatge. Miri, d'entrada nosaltres no tenim el do de la infal·libilitat i per tant ens agrada de vegades revisar les coses, mirar-les en calma. Quan vam elaborar la Proposició de llei vam rebre el col·lectiu afectat, sobretot el dels mitjans de comunicació, ho vam estar discutint, vam estar parlant de diferents posicionaments i, un cop entrada la llei a tràmit, vam veure que aquest col·lectiu no acabava d'estar satisfet i el vam voler tornar a rebre. Escolti'm, em sembla que és la cosa més democràtica i més normal del món que és la de poder tornar a guanyar temps doncs per poder atendre a un dels col·lectius, no l'únic, a un dels col·lectius afectats per aquesta qüestió. Bé, ara ja ha

dit que el Reglament ho permetia, abans ha dit no sé si ben bé que era una excentricitat però no una excentricitat en tot cas en derivació del que és l'aplicació del Reglament i si guanyar temps per poder parlar amb el col·lectiu afectat vostè ho considera una excentricitat o pensar que no tenim el do de la infal·libilitat ho considera una excentricitat, miri nosaltres no ho compartim.

Bé, és tot el que volia dir.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Alguna altra intervenció per part del Govern...

Bé, si no hi ha cap més intervenció, acabades les intervencions per part dels grups parlamentaris i del Govern, es dóna per acabat el debat, i se suspèn la sessió fins a les 16.30h de la tarda.

Recordo que el termini màxim per a la presentació de Propostes de resolució és fins a les 16.00h de la tarda.

Se suspèn la sessió.

(Són les 14.09h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 16.30h)

El Sr. síndic general:

Bona tarda. Es reprèn la sessió.

S'han presentat cinc Propostes de resolució, totes elles admeses per la Sindicatura. Propostes que es distribueixen a continuació.

Recordaré breument el procediment. En primer lloc, es procedirà a la defensa de les Propostes de resolució segons l'ordre de presentació. I una vegada feta l'exposició per part dels grups parlamentaris, se suspèn la sessió per tal que cada grup pugui analitzar la seva posició respecte a les diferents Propostes de resolució presentades, i si és el cas, fer propostes que portin a un text assumible i consensuat per tots els grups.

Al reprendre la sessió, els grups indicaran la seva posició respecte a les altres propostes presentades, i finalment indicaran el text que sotmeten a votació.

Passem doncs, a la presentació de la primera Proposta de resolució, registrada amb el número 575 i presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata.

Intervé per exposar la Proposta de resolució, la Sra. Rosa Gili Casals.

Teniu la paraula.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Atès l'increment dels aturats en un 10% durant els darrers tres anys i la pèrdua de més de 2.000 assalariats,

Atès l'augment cada dia més important dels aturats de llarga durada tal i com recull l'informe de la Fundació Jacqueline Pradère,

Atès que les persones aturades majors de 55 anys són un col·lectiu molt sensible per les dificultats afegides que tenen per reincorporar-se al mercat laboral,

Vist l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny de 2014,

Acorda:

Encomanar al Govern que en un termini inferior a tres mesos implementi un programa de foment de l'ocupació per les persones aturades de més de 55 anys.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La segona Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 576, i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Mixt. Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Atès que els poders públics han de dur a terme una política de previsió, tractament, rehabilitació i integració de les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials, a les quals s'ha de prestar l'atenció especialitzada que requereixin, i han de ser emparades seguint els preceptes que declara la nostra Constitució, i altres legislacions internacionals com la Convenció dels Drets de les persones amb discapacitat de Nacions Unides.

Atès que Govern ha de procurar la integració a la societat de les persones amb discapacitat per mitjà de polítiques d'igualtat d'oportunitats, desenvolupant mesures d'acció positiva, i ha de garantir que l'accessibilitat espacial als edificis i instal·lacions públiques siguin reals i efectives per aquest col·lectiu.

Vista que una de les més importants àrees per aconseguir l'efectivitat en les polítiques d'integració de les persones amb discapacitat és l'adaptació de l'entorn urbà i dels edificis i instal·lacions públiques a les necessitats d'aquests col·lectius.

Atès que actualment existeixen edificis i instal·lacions públiques que encara no es troben adaptades a les necessitats d'aquests col·lectius.

Atès que en l'última reunió de la CONADIS, es va determinar que es faria un estudi sobre l'accessibilitat dels edificis escolars.

Atès que encara hi ha moltes zones públiques pendents d'assegurar l'accessibilitat, com per exemple els lavabos de l'Hospital i de la Clínica Meritxell, com els ascensors de la plaça del poble que no disposen de sistema Braille.

Atès que el Grup Parlamentari Mixt considera indispensable prioritzar l'accés i la mobilitat de les persones discapacitades als edificis públics.

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat l'Orientació Política del Govern del juny de 2014,

Acorda:

Encomanar al Govern:

Que prengui les mesures necessàries i revisi l'accessibilitat i mobilitat de les instal·lacions i edificis públics per a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.

I segon, que abans de final d'any es pugui disposar d'un inventari complet de totes les actuacions pendents per assegurar l'accessibilitat de les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Passem a la tercera Proposta de resolució. Ha estat registrada amb el número 577, i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Atès que en el Pla Estratègic de Salut, publicat a l'abril 2009, establia com a punt feble del sistema de salut d'Andorra, la manca d'un sistema d'informació sanitari global que aportí una visió de la situació sanitària del país, sobre l'estat de salut de la població, la utilització dels serveis sanitaris per part de la població i de la seva qualitat, de la mateixa manera que el cost que generen aquests serveis en els usuaris i en el sistema.

Atès que un sistema d'informació sanitària ha de contenir dades relacionades amb la necessitat de

recursos assistencials en funció de la demanda, com dades sobre l'evolució de la despesa sanitària en relació amb la qualitat assistencial.

Atès que cal transformar les dades en indicadors de salut que ens permetin la planificació de recursos i la presa de decisions, per poder extreure conclusions sobre l'estat de salut de la població i el seu nivell de benestar, l'impacte de les accions desenvolupades sobre la salut i el benestar, i els seus costos.

Atès que disposar d'aquests indicadors ens permet poder fer anàlisis comparatives amb països veïns o amb els estàndards establerts pels organismes internacionals com l'Organització Mundial de la Salut.

Atès que cal que la informació generada sigui compartida amb tots els professionals i entitats que han de proporcionar les dades originals.

Atès que per tal de donar resposta als objectius del sistema d'informació s'ha de comptar amb indicadors que ens aproximïn a una valoració dels serveis i activitats desenvolupats tenint en compte l'efectivitat i l'eficiència.

Atès que en una compareixença la ministra de salut va manifestar que el ministeri havia d'assumir les funcions del quadre de comandament impulsant i consolidant el sistema d'informació de la salut i el benestar amb un conjunt d'indicadors per a la presa de decisions, i la incorporació com a eina estratègica, de la Història Clínica Compartida (HC2A).

Atès que la Història Clínica Compartida (HC2A) es considera una eina de suport fonamental per a la millora de la qualitat assistencial i alhora per a la millora de l'eficiència del sistema de salut a Andorra.

Atès que aquesta eina hauria de permetre que es generi un intercanvi sistematitzat d'informació entre els professionals sanitaris en una primera fase.

Atès que el Grup Parlamentari Mixt considera indispensable per garantir la viabilitat del sistema de salut i protecció social i el desenvolupament de polítiques sanitàries per oferir una sanitat pública amb la màxima qualitat, disposar tant dels indicadors com de la Història Clínica Compartida (HC2A).

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny del 2014,

Acorda:

Encomanar al Govern:

Que abans de finalitzar l'any 2014 tingui enllestit el mapa d'indicadors de la salut.

I segon, que per tot el 30 de desembre del 2014 es trobi en fase d'implantació la Història Clínica Compartida (HC2A) entre els professionals sanitaris.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La quarta Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 578 i ha estat presentada pel Grup Parlamentari Mixt.

Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Atès que un nom comercial és un signe que té una funció de distinció entre les persones que exerceixen una activitat comercial, però a més el nom comercial serveix per identificar una persona física o jurídica en l'exercici de la seva activitat comercial. Atès que amb la Llei 12/2013, del 13 de juny, del comerç i amb el Reglament sobre el procediment simplificat per a les sol·licituds d'obertura i trasllat de comerç, de modificació de les activitats comercials i de canvi de titular i de nom comercial, s'han agilitzat de forma considerable els tràmits, els quals amb el format simplificat es pot obtenir l'autorització en determinats tipus d'activitat, les quals es poden iniciar un cop tramesa la sol·licitud a l'Administració.

Atès que la sol·licitud de nom comercial ha de ser presentada davant el comú de la parròquia corresponent per part de la persona física o jurídica, que aquesta la identificarà en l'exercici de la seva activitat comercial, i que resulta requisit previ abans de presentar la sol·licitud d'obertura de comerç.

Atès que en la intervenció del cap de Govern d'ahir durant el Debat d'Orientació Política, va reconèixer que "calen mesures més concretes que ajudin en el dia a dia als autònoms, als emprenedors i a les empreses".

Atès que el cap de Govern va reconèixer ahir mateix que la "simplificació dels tràmits i reduir la burocràcia, continuen sent, una assignatura pendent".

Atès que al nostre grup parlamentari ens preocupa que mentre no es dugui a terme una reforma global de l'Administració i la implantació de la plataforma informàtica adequada, tinguem processos, com pot ser l'obtenció del nom comercial, que encara s'allarguin massa en el temps, perjudicant als emprenedors, autònoms i empreses que vulguin desenvolupar una activitat econòmica.

Atès l'exposat, el Consell General, en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny de 2014,

Acorda encomanar al Govern:

1. Que prengui les mesures necessàries per agilitzar el procés intern entre les diferents administracions per l'adjudicació del nom comercial.
2. Que estableixi el decret de delegació de signatura del màxim responsable del ministeri en aquests tràmits en un alt càrrec del mateix ministeri, i
3. Que creï un simulador a la web del ministeri responsable del comerç amb els noms ja adjudicats on es pugui fer el clivatge del nom nou i que ajudi a l'administrat a proposar un nom.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

La cinquena Proposta de resolució ha estat registrada amb el número 579, i presentada pel Grup Parlamentari Socialdemòcrata. Intervé per exposar la Proposta de resolució la Sra. Rosa Gili Casals.

La Sra. Rosa Gili:

Gràcies Sr. síndic.

Atenent la situació i les condicions actuals de l'Arxiu Nacional d'Andorra, que no són les necessàries per assegurar la conservació i difusió del patrimoni documental d'Andorra, el Consell General, en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny del 2014, acorda:

Encomanar al Govern que es comprometi en ferm en trobar de manera urgent una ubicació que ofereixi garanties per a bastir un edifici per a l'Arxiu Nacional d'Andorra.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, acabada la presentació de les diferents Propostes de resolució, i per tal que els grups parlamentaris disposin del temps necessari per valorar-les, se suspèn la sessió per una durada de mitja hora aproximadament, abans de sotmetre aquestes propostes a votació.

Se suspèn la sessió.

(Són les 16.46h)

Es reprèn la sessió.

(Són les 17.36h)

El Sr. síndic general:

Es reprèn la sessió.

Demana en primer lloc als grups parlamentaris que ho desitgin, que indiquin la seva posició respecte a les Propostes de resolució presentades pels altres grups.

Pel Grup Parlamentari Mixt, Sra. Sílvia Eloïsa Bonet.

La Sa. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Les tres Propostes de resolució que ha presentat el Grup Mixt, han estat dos transaccionades i una acceptada tal i com s'ha presentat. Les transaccions es troben correctes per part del meu grup.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Vol afegir alguna cosa, Sra. consellera...

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

De les altres dos presentades per part del PS, des del nostre grup també acceptem les transaccions proposades.

Gràcies.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Parlamentari Socialdemòcrata...

Sra. Rosa Gili.

La Sra. Rosa Gili:

Sí gràcies Sr. síndic.

Les dues Propostes de resolució que hem presentat nosaltres han estat transaccionades i per tant donarem evidentment suport a la transacció, i també donarem suport a les transaccions de les propostes del Grup Mixt.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Per part del Grup Demòcrata, Sr. Ladislau Baró.

El Sr. Ladislau Baró:

Sí gràcies Sr. síndic.

Donem suport a totes les propostes transaccionades i a la que no ha estat transaccionada també.

El Sr. síndic general:

Moltes gràcies.

Bé doncs a continuació, i segons l'ordre de presentació de les propostes, demanaria als seus autors que indiquin quin és el text que se sotmet finalment a votació. I vist el manifestat les anirem aprovant per assentiment.

En primer lloc, comencem per la primera Proposta, que és la registrada amb el número 575. Li demanaria Sra. Rosa Gili, si el text que se sotmet a aprovació és el presentat, o si hi ha alguna modificació...

Des de l'escó mateix, si us plau.

La Sra. Rosa Gili:

Sí gràcies, Sr. síndic.

Bé hi ha hagut per tant, una transacció, i si li sembla bé al Sr. síndic la llegiria:

Atès l'increment dels aturats en un 10% durant els darrers tres anys i la pèrdua de més de 2.000 assalariats,

Atès l'augment cada dia més important dels aturats de llarga durada tal i com recull l'informe de la Fundació Jacqueline Pradère,

Atès que les persones aturades majors de 55 anys són un col·lectiu molt sensible per les dificultats afegides que tenen per reincorporar-se al mercat laboral,

Vist l'exposat, el Consell General en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny del 2014, acorda:

Encomanar al Govern que dins d'un termini de 6 mesos, articuli accions formatives, específiques i individualitzades per les persones aturades de més de 55 anys i/o de llarga durada, a fi de facilitar la seva inserció al mercat de treball.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé, a la vista del manifestat anteriorment, i si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació per assentiment de la Proposta.

Passem a la segona Proposta, que és la registrada amb el número 576.

Demanaria a la presentant si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha hagut alguna modificació...

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet, teniu la paraula.

Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Només s'ha modificat la part dels acords, per la qual cosa només em centraré a llegir la part que s'ha modificat.

Aquesta Proposta de resolució 576 queda de la següent manera:

a) Encomanar al Govern que prengui les mesures necessàries i revisi l'accessibilitat i mobilitat de les instal·lacions i edificis públics de l'Administració general que encara no s'hagin adaptat per a les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.

b) Que es completi amb la resta d'instal·lacions i edificis públics l'inventari ja efectuat per als centres escolars, per assegurar l'accessibilitat de les persones amb discapacitats físiques, psíquiques i sensorials.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé si no hi ha objeccions, també proposaria l'aprovació per assentiment de la Proposta.

Passem a la tercera Proposta, que és la registrada amb el número 577. Li demanaria Sra. consellera, novament si el text que se sotmet és el presentat o si hi ha hagut alguna modificació...

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

El text és el mateix que s'ha presentat. En principi els grups parlamentaris han donat suport a la integritat del text sense cap modificació.

El Sr. síndic general:

Bé doncs, potser no cal que el tornem a llegir. Els hi demano també, si no hi ha objeccions que l'aprovem per assentiment.

Passem a la quarta Proposta, que és la registrada amb el número 578. Demanaria de nou si hi ha hagut modificació en el text o és el text original...

Sra. consellera.

La Sra. Sílvia Eloïsa Bonet:

Gràcies Sr. síndic.

Doncs sí, s'ha modificat la part dels acords cap al Govern, i em centraré només a llegir les parts que han estat modificades:

a) S'acorda encomanar al Govern que prengui les mesures necessàries per agilitzar el procés intern entre les diferents administracions per l'adjudicació del nom comercial.

I queda un segon punt b) Que creï un simulador a la web del ministeri responsable del comerç que ajudi a l'administrat a proposar un nom.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

També si no hi ha objeccions, proposo l'aprovació per assentiment de la Proposta.

Passem a la cinquena Proposta, que és la registrada amb el número 579.

Demanaria a la Sra. consellera, Sra. Rosa Gili si el text que se sotmet a aprovació és el presentat o si hi ha hagut alguna modificació...

La Sra. Rosa Gili:

Sí gràcies Sr. síndic.

Com que hi ha hagut una mica de modificació, passaré a llegir-la.

Atenent la situació i les condicions actuals de l'Arxiu Nacional d'Andorra, que no són les necessàries per assegurar la conservació i difusió del patrimoni documental d'Andorra, el Consell General en la Sessió de Debat d'Orientació Política del Govern del juny del 2014, acorda:

Encomanar al Govern que continuï cercant en ferm, una ubicació que ofereixi garanties per a bastir un edifici per l'Arxiu Nacional d'Andorra tenint en compte la realitat pressupostària i econòmica del país.

Gràcies Sr. síndic.

El Sr. síndic general:

Gràcies.

Bé també de nou, proposo si no hi ha objeccions, l'aprovació per assentiment de la Proposta.

No havent-hi més assumptes a tractar, i havent esgotat tots els punts d'aquest debat d'orientació política, s'aixeca la sessió.

(Són les 17.42h)

Diari de Sessions del Consell General

Dipòsit legal: And. 275/94
ISSN 1024-9052

Preu de l'exemplar: 1,20 €
Subscripcions: Tel. 877877